

# מדינת ישראל

משרד הממשלה

משרד

מס' תיק

המלך אחיז נא ( 8 )

חטיבה:	משרד התשתיות הלאומיות
תת חטיבה:	משרד התשתיות הלאומיות- נציבות המים
שם תיק:	
יום המלח	
סימול מקורי:	תקופת החומר: 6/1991-3/1989
מזהה פיזי:	50255 / 9 - גל
	29/12/2011

שם:	יום המלח
מזהה פיזי:	50255 / 9 - גל
מזהה לוגי:	139.12/1 - 256
כתובת:	02-109-04-11-10
מס' פריט:	1981782
תאריך:	30/10/2013

מס' תיק מקורי

מחלקה

מס' תיק



המועצה האזורית "תמר"  
 המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח  
 מיקוד 86910 \* טל. 057-584181/2/3  
 פקסמיליה 057-584527

כ"ב בסיון תשנ"א  
 4 ביוני 1991



לכבוד  
 נציבות המים משרד החקלאות

שלום רב,



י"ח תשנ"א

מצ"ב פרוטוקול הועדה החקלאית החדשה של מ. א. תמר.

לעיונכם ולידיעתכם.

נודה על שיתוף הפעולה

בברכה  
 ב' חווי  
 יואב גבעתי  
 ראש המועצה

העתק: חברי הועדה.

י'א סיון, תשנ"א

24.5.91

מועצה אזורית תמר	
דואר נבש	
28-05-1991	
מסר לטייל	חתימת המסר

פרוטקול הוועדה החקלאית - מועצה אזורית "תמר".

נוכחים: רותי קפלן - עין-חצבה.  
בני אבני - עין-תמר.  
יעקב לזר - נאות-הככר.

החלטות:

1. חברי הוועדה יביאו בפני חברי הישובים את עובדת הקמת הוועדה החקלאית, וירכזו בקשות והצעות לדפוסי-פעולתה.
2. הוועדה מבקשת מיו"ר המועצה האזורית "תמר", לידע בכתב את כל הגורמים: מועצות הייצור - תמרים - ירקות - פרחים - פירות, אגרוסקו, ארגון מגדלי ירקות, משרד החקלאות האזורי, התנועות המיישבות, מינהלת ההשקעות, נציבות - המים, מינהל מקרקעי ישראל, מקורות, קק"ל, מו"פ, המועצות האזוריות, המרכז החקלאי והישובים, לגבי הקמת הוועדה והרכבה, ולבקשם לשתף פעולה ולעזור בכל נושא שיופנה אליהם.

חברי הוועדה: יו"ר - רותי קפלן - עין-חצבה.  
בני אבני - עין-תמר.  
יעקב לזר - נאות-הככר.  
אריה שחל - עין-גדי.

3. לאחר קיום הדיונים בישובים, תקבע הוועדה את מסלולי - עבודתה וסדר העדיפויות.

4. פניות לוועדה החקלאית, בכל הנושאים שיימצאו בטיפול, תוגשנה באמצעות חברי הוועדה, בישוביהם.

בתקווה שהוועדה החקלאית תוכל לתרום לקידום הענף ולרווחת החקלאים באיזור.

תפוצה:

יו"ב גבעתי - יו"ר מועצה אזורית "תמר".  
בני אבני - עין תמר.  
יעקב לזר - נאות הככר.  
אריה שחל - עין גדי.  
תיק הוועדה.

מי 3 יום

אגל

### תכנון המים לישראל בע"מ

אבן גבירול 54, ת.ד. 11170, תל-אביב, 61111 טל: 03-434434, טלקס: 033654, פקס: 269969  
ארלוזורוב 111, ת.ד. 11170, תל-אביב, 61111 טל: 03-434434, טלקס: 342696, פקס: 252981

לשכת נציג המים  
1991-05-05  
דואר נכנס

תאריך: 21.4.91

13/10  
י. היתר

לכבוד  
מר יואב גבעתי  
ראש המועצה האיזורית תמר  
נוה זוהר  
ד.נ. ים המלח

א.נ.

הנדון: קו מים מחבר קידוחים 20-21 בככר סדום  
סימוכין: מכתב מה-12.3.91 בנדון

1. הופתענו לקבל עותק מכתב שבסימוכין שהופץ ביוזמתך לכל המי ומי במשק המים.
2. הייתי מבין את התפוצה המכובדת אילו מטרת המכתב הייתה להביע תודה - פשוטו כמשמעו - על שלאחר שנים של עבודה בלתי נלאית בחיפוש מקורות מים באיכות סבירה, לשימוש מתיישבי ככר סדום, הצליחו מתכנני תה"ל למצוא מים באיכות ובתפוקה העולים על כל המצופה באיזור זה - קידוח מס' 21 - שניתן יהיה אפילו לספק את מימיו לשתייה בישובים נאות הככר ועין תמר ישירות וללא התפלה כפי שהיה הכרח לעשות עד כה.

3. מכתבך לעומת זאת מתייחס לנושא כאל "כשל חמור" בעוד כל הרעש מצטמצם בעניין בירוקרטי פעוט גרייזא - שגם הוא בטעות יסודו - שהרי לא נגביל את עצמנו בחיפושי מים רק במקומות שהארכיטקט, שהכין את תכנית המתאר, הועיד למטרות ציבור בעוד כל האיזור איננו כיום אלא מדבר. (אגב, כל ענין טיפול המקרקעין נמצא באחריותה הבלעדית של חברת מקורות ולא תה"ל).

4. אנו מצפים שתתקן טעותך בהוצאת מכתב בנידון בתפוצה זהה.

בכבוד רב,

ישראל סורפין

משנה למנכ"ל - מהנדס ראשי

העתקים:	מר רפאל איתן	-	שר החקלאות
	מר נחום אדמוני	-	מנכ"ל מקורות
	מר ינוש בן-גל	-	יו"ר תה"ל
	מר דוד תלם	-	תה"ל
	מר צמח ישי	-	נציב המים
	מר אלי סודאי	-	נציבות המים
	מר קוסטרינסקי	-	מנכ"ל מח' ההתיישבות, הסוכנות
	מר אלדד גיסין	-	מנהל מרחב הנגב - המח' להתיישבות
	מתא"מ פד"מ	-	צה"ל
	מר מוטי דלג'ו	-	האיחוד החקלאי
	מר אבי רותם	-	מהנדס הועדה
	ועד נאות הככר		
	ועד עין-תמר		
	מנחם נחמה	-	מקורות אשקלון

החברה לפתוח חוף ים המלח, חבל סדום וערד בע"מ  
 Arad & Dead Sea Region Development Co. Ltd.



ב' באייר תשנ"א  
 16 באפריל 1991

סמננו-3-2

אספקת מים מינרליים (גופרית) באיזור עין בוקק

לשכת נציגי המים  
 23-04-1991  
 ואר



לכבוד  
 מר..... חיים בן-ציון - גר'ים  
 מנהל מלון יוליאן קסטל - זוט  
 ים - המלח אספיה סוף - עני מעיה  
 אמנון אבי שולמ - עין-בוקק  
 גידי טוונגל - חוץ  
 איגן ריבן - מניצובי  
 א.ב.ג.

הנדון: אספקת מים מינרליים (גופרית) באיזור עין בוקק

עפ"י הרשאה מנציבות - המים בוצעה החברה לפיתוח חוף ים המלח קידוח מוצלח של מי גופרית בעין בוקק.

בכוונת החברה לספק מי - גופרית למלונות בעין בוקק, דוגמת מערכת אספקת מי הגופרית הפועלת בהצלחה באתר חמי-זוהר.

כידוע לכם השימוש במי - הגופרית יאפשר הרחבת פלחי - שוק תיירות הבריאות והמרפא לכלל האתר.

אנא, הודיעונו בחוזר על כוונותכם בנושא, בכדי שאוכל לקדם אצל הגורמים הנוגעים בדבר קרי, נציבות המים והרשות המקומית, תכנון הולם לתשתית אספקת מי גופרית למלונכם, כאמור.

ב ב ר כ ה

יוסף אשל  
 מ נ כ " ל

העתק: מר צמח ישי - נציבות המים בישראל  
 מר עובדיה קרמי, עו"ד - יו"ר מועצת המנהלים  
 מר יואב גבעתי - יו"ר מועצה איזורית תמר

נוה זוהר - סדום 84960  
 טל': 057-84148/9  
 Nave Zohar - Sdom 84960  
 Israel

המועצה האזורית "תמר"

המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח

מיקוד 86 910 • טל. 057-84181/2/3

פקסמיליה 057-84527



כ"י בניסן תשנ"א  
4 באפריל 1991

סיכום משיבת ועדת המים לככר סדום  
(משרדי המועצה - 26/3/91)

=====

משתתפים: 1. מאירי - עין-תמר  
סילביו - נאות הככר.  
ישראל משה - מקורות.  
יואב גבעתי - מועצה.

חסר: מ. מלמד - מח' ההתיישבות (התנצל).

א) פיתוח מקורות

דיווח על התוצאות הטובות והמפתיעות של נסיון קידוח 21:  
כ- 200 מ"ג מליחות, וספיקה כ- 160 קוב לשעה.

גיבוש רעיונות לפיתוח מקורות מים, לפי סדרי עדיפויות:

1. בריכת איגום מפולדת - ניתנת להקמה תוך חדשיים (עלות כ-200,000 \$). תאפשר מירווח נשימה כנגד תקלות או הגדלת צריכה.

2. קידוח 25.  
להחליט על צוות לקידום הנושא והכנתו, כדי שיהיה שמיש כבר ב-1992 (להזמין כבר מעכשיו את חיבור החשמל).

3. רעיון ש"מקורות" הגישו לתה"ל לבדיקה):

קו החלפת מים -

ב-5 חדשי הקיץ יועברו המים ה"מיותרים" מהככר צפונה אל המלונות בעתיד, תתוגבר הככר בחורף מהצפון דרך אותו הקו (כ-15 ק"מ בין תחנת נאות הככר לתחנת המיפעלים).



## המועצה האזורית "תמר"

המשרד : נוה זוהר, דאג נע ים המלח

מיקוד 86 910 • טל. 057-84181/2/3

פקסמיליה 057-84527

דיווח על בדיקת תה"ל לגבי פיתוח מקורות מים, שיענו על מגמות הפיתוח המלונאי בשנים הקרובות (תוצאות הפגישה בנושא זה עם נציב המים מיום 9/1/91):

קידוחי ים המלח רעועים ויורדים מהחשבון.

מדובר כרגע בשני קידוחים - אחד בעין-בוקק ואחד ב"קידוחי אפעה" (=מישטח קידוחי נסיון כ-15 ק"מ צפונית לעין בוקק) - בעלי מליחות 600-800 מ"ג וספיקת 300 קוב שעה (זה עונה על הדרישה לתוספת 2,000,000 קוב בשנה).

### ב) חלוקת המים

קיימת הצעה שתיבחן בהקדם בין שני הישובים:

כמות המים הכללית תתחלק שווה בשווה בין כל המשפחות (ישנו ויכוח על מספר המשפחות בנאות הככר, שיש למצוא דרך לסיכומן).

סיכום ביניים:

מי קידוח 21 עוברים למאגר המים הכללי.

תתקיים חלוקת המים בין שני המושבים ביחס 2/3 : 1/3.

במקרה תקלה - הכמות היחסית תרד בהתאם.

מקורות ימשיכו לפקח על הביצוע.

החלטת המועצה האזורית תמר  
מיום 10/1/91  
על פי הצעה מס' 10/1/91  
לחלוקת המים בין שני הישובים  
במסגרת תוכנית המים  
לשנת 1991

רשם: יואב גבעתי

### עתקים: חברי הועדה.

- |                      |                                     |
|----------------------|-------------------------------------|
| מ. קוסטרינסקי        | - מח' להתיישבות.                    |
| א. גיסין             | - מח' להתיישבות.                    |
| נציב המים            | - נציבות המים.                      |
| אלי סודאי            | - נציבות המים.                      |
| מנחם נחמה            | - מקורות דרום.                      |
| אבי מיגמי            | - מקורות דרום.                      |
| דוד תלם              | - תה"ל.                             |
| אדרי טומי לייטרסדורף | - יו"ר המינהלה לפיתוח התיירות בנגב. |
| מ. דלג'ו             | - האיחוד החקלאי.                    |
| אבי רותם             | - מהנדס המועצה.                     |



מדינת ישראל  
נציבות המים  
הלשכה הכלכלית

לשכה וציב המים  
1991-08-03  
דו"ח נכנס

כ"ה באדר תשנ"א  
11 במרץ 1991

מ

מ  
המל"מ

לכבוד  
יעקב מאירי  
גזבר עין תמר  
עין תמר

ח.נ.נ.

הנדון: מים מליחים  
סמוכין: מכתב מחודש פברואר

מכתבך שבסמוכין הועבר לטיפול.

נושא המים המלוחים נמצא בעיון מחודש. כאשר ייקבעו עקרונות  
הן בדבר הקריטריונים לסיווג מים מלוחים והן בנושא התשלומים עבור מים  
אלו, הם יחולו גם לגבי הקידוחים בעין תמר.

ב ב ר כ ה ,

רבקה אפרת

רבקה אפרת  
יועץ כלכלי (בפועל)

- העתקים:
- נציב המים - צמח ישי
  - ס. נציב המים ✓ - אלי סודאי
  - יו"ר מ.א. תמר - יואב גבעתי
  - האיחוד החקלאי - ירון סלמון
  - ס. מנהל החבל - אברהם מלמד
  - חבל הנגב - מאיר קריספין

10-2-91  
מת-27

*[Handwritten signature]*

*[Handwritten signature]*

9  
10-02-91  
דואר נכנס

לכבוד  
מר דוד בועז  
הממונה על התקציבים  
משרד האוצר - ירושלים.  
א. נ.

*ז"ח המלח*

הנדון: פיתוח מפעל קולחי קידרון (מתקן גיהוץ).

אגודת המים מי-תמר הקימה בזמנו מפעל להשבת מי הקולחין בנחל קידרון, ומספקת את המים ליושבי צפון ים המלח. מי ההקולחין משקים את מטעי התמרים - הגידול החקלאי העיקרי באזורנו.

מים אלה הינם מים במכסה, שהחליפו מים שפירים, אשר גם בימים כתיקונם אינם נמצאים בשפע באזורנו הצחיח. לכל משק מהשותפים (מצפה שלם, קליה, אלמוג) 1.5 מלמ"ק מי קולחין במכסה.

בפועל - ספיקת המים בואדי היא כ-5 מלמ"ק. במגבלות המפעל הקיים ובגלל משטר הזרימה בואדי, של מי הקולחין, אנו מנצלים רק 1.6 מלמ"ק בשנה. באזורנו כ-500 דונם מטעי תמרים שעדיין מושקים במים שפירים. לנוכח מצב משק המים הלאומי, מחיר המים השפירים הגבוה ומצבם הכלכלי הקשה של משקי צפון ים המלח - עוולה היא לא לנצל את מי הקולחין הנשפכים לים.

לשם ניצול נוסף של מי הקולחין והחלפת המים השפירים, הכנו בשיתוף עם נציבות המים, תוכנית להקמת מאגר מים בנקעת הורקניה אשר יאפשר ניצול נוסף של כ-0.5 מלמ"ק בשנה. עלות הקמת המאגר 470,000 ש"ח (פחות מ-1 ש"ח /מ"ק מים השקעה).

כאשר הכנו את התוכנית הובטח לנו על-ידי נציבות המים כי הפרוייקט ימומן כולו מתקציבי הפתוח של משק המים (המים כאמור במכסה). יתרה מזו, נציב המים הבטיח שיתמוך בכל פרוייקט לפתוח מקורות מים, אשר לא יגדיל את תקציב התמיכות. ואכן פרוייקט זה עומד בכל הקריטריונים האלה.

להפתעתנו, לקראת הביצוע, נמסר לנו כי הכסף לפיתוח הפרוייקט יהיה בהלוואה ולא במענק. מיותר לציין כי מצב האגודה והמשקים אינו מאפשר הגדלת החוב. מה גם שלפי הדווחים שנמסרו לנו, אם חדרת מקורות היתה מבצעת פרוייקט לפיתוח מקורות מים חדשים מעבר לקו-הירוק, היתה מקבלת את הכסף במענק.

ענין זה אולי נראה איזורי בלבד, אולם לנוכח הקיצוצים במכסות המים בכל הארץ מקבל משמעות רחבה ונושא אופי לאומי. לפי-כך אבקש לטפל בנושא בדחיפות המירבית.

בד"ח  
אלחנן יאיר  
מנהל האגודה.

*[Handwritten notes in red and black ink]*

- העתקים:
- צמח ישי - נציב המים.
  - דוד יוגב - נציבות המים.
  - גבי שחם - נציבות המים.
  - פסח - ו. משק תק"מ.
  - מיכל אבן חן - רפרנטית למים משרד האוצר.
  - יצחק עופר - מנהל מרחב מרכז
  - גד נהיר - מנהל איזור בקעת הירדן.

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
לשכת נציב המים

ט' בשבט תשנ"א  
30 בינואר 1991  
49/91-101

לכבוד  
יו"אב גבעתי  
יו"ר המועצה האזורית  
ים המלח

י.נ.א

הנדון: קידוח נאות הכיכר 21

במענה לפנייתך, הריני להבהיר כי בשנת התקציב 1990, תקצבנו את קדיחת קידוח נאות הכיכר 21.

העבודה בעיצומה, ואמורה להסתיים בימים הקרובים. בתקציב 1991 (המתחיל ב-1.4.91) יעדנו סכום של 750,000 ש"ח לציווד הקידוח ולקו המחבר. לאחר אישור תקציב המדינה בכנסת נוכל להודיע למקורות על אישורנו לביצוע העבודה.

בברכה,  
אלי טודאי  
סגן נציב המים

הערה:

- רפאל איתן - שר החקלאות
- מ.קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתיישבות
- גדליה כהן - נציבות המים
- מנחם נחמה - מנהל מרחב הדרום, מקורות
- מיכל אבן חן - אגף התקציבים
- מזכירות עין תמר
- מזכירות נאות הכיכר



10/1/91

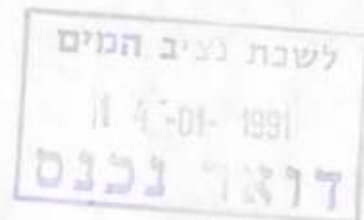
לכבוד שר החקלאות  
מר רפאל איתן  
תל-אביב.

הנדון: קידוח 21 בכר סדום.

בשבוע הבא ניתן להתחיל בשאיבת נסיון בקידוח 21. כידוע לך תקציב לציווד הקידוח אין ועם סיום שאיבת הנסיון תפסק העבודה בקידוח והמים הנמצאים בבאר ישארו בתוכה ולא ניתן יהיה לממש השקעה גדולה שכבר נעשתה. הפסקת העבודה וכתוצאה מכך אי-חיבור הקידוח למערכת המים הכללית תגרום נזקים כבדים בככר סדום הן חברתיים והן כלכליים. נכון לתאריך 9/1/91 בפגישה שהתקיימה בנוציבות המים בנוכחות הנציב, סגנו ואנשי מקורות, הובהר לי כי הציווד לקידוח מתוקצב בשנת 92/91 (תקציב המתחיל באפריל 91). לא ניתן לפי עמדת אנשי הנציבות לקדם מימון או לחליפין למסור מכתב המבטיח את החזר הכסף לגוף שמוכן לקדם מימון. ישנו גוף המוכן לקדם מימון לצורך חיוני זה ובלבד שיקבל מהנציבות מכתב מתאים. לפי לוח של אנשי מקורות ניתן להפיק מים מהקידוח כבר בתחילת מרס שהוא תאריך היעד למניעת כל הנזקים שהזכרתי קודם. חבל שהליך פשוט יחסית יגרום לצרות רבות כל-כך שמי יודע כמה נצטרך לעמול כדי לפתור אותם בעתיד. הנוי מצרף את תקוותי הרבה לפתרון הבעיה על-ידך.

ב ב ר כ ה  
מאירי יעקב  
  
גזבר ע"ן-תמר

העתקים: מוסקה קונסטרינסקי-מנכ"ל המח' להתיישבות.  
יעקב הוכמן-ס.מנכ"ל המח' להתיישבות.  
אברהם מלמד-ס.מנהל חבל הנגב.  
צמח ישי-נציב המים.  
אלי סודאי-סגן נציב המים.  
יואב גבעתי-יו"ר מ.א.תמר.  
מוטי דלג'ו-מזכ"ל האיחוד החקלאי.  
אלדד גיס'ו-מנהל חבל הנגב.




10/1/91

15K

לכבוד שר החקלאות  
מר רפאל איתן  
תל-אביב.

הנדון: קידוח 21 בכר סדום.

בשבוע הבא ניתן להתחיל בשאיבת נסיון בקידוח 21.  
כידוע לך תקציב לצידוד הקידוח אין ועם סיום שאיבת הנסיון תפסק העבודה בקידוח  
והמים הנמצאים בבאר ישארו בתוכה ולא ניתן יהיה לממש השקעה גדולה שכבר נעשתה.  
הפסקת העבודה וכתוצאה מכך אי-חיבור הקידוח למערכת המים הכללית תגרום נזקים  
כבדים בכר סדום הן חברתיים והן כלכליים.  
נכון לתאריך 9/1/91 בפגישה שהתקיימה בנוציבות המים בנוכחות הנציב, סגנו ואנשי  
מקורות, הובהר לי כי הצידוד לקידוח מתוקצב בשנת 92/91 (תקציב המתחיל באפריל  
91).  
לא ניתן לפי עמדת אנשי הנציבות לקדם מימון או לחליפין למסור מכתב המבטיח את  
החזר הכסף לגוף שמוכן לקדם מימון.  
ישנו גוף המוכן לקדם מימון לצורך חיוני זה ובלבד שיקבל מהנציבות מכתב מתאים.  
לפי כו"ז של אנשי מקורות ניתן להפיק מים מהקידוח כבר בתחילת מרס שהוא תאריך  
היעד למניעת כל הנזקים שהזכרתי קודם.  
חבל שהליך פשוט יחסית יגרום לצרות רבות כל-כך שמי יודע כמה נצטרך לעמול כדי  
לפתור אותם בעתיד.  
הוני מצרף את תקוותי הרבה לפתרון הבעיה על-יזר.

ב ב ר כ ה  
מאירי יעקב  
  
גזבר עין-תמר

העתיקים: מוטקה קונסטרינסקי-מנכ"ל המח' להתיישבות.  
יעקב הוכמן-ס.מנכ"ל המח' להתיישבות.  
אברהם מלמד-ס.מנהל חבל הנגב.  
צמח ישי-נציב המים.  
אלי טודאי-סגן נציב המים.  
יואב גבעתי-יו"ר מ.א.תמר.  
מוטי זלג'ו-מזכ"ל האיחוד החקלאי.  
אלדד גיסי-מנהל חבל הנגב.

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

פרטיכל 25



סכום ישיבה מיום 9.1.91

בנושא: מועצה אזורית עין תמר

משתתפים: צמח ישי; מאירי; דוד תלם; אבי (מקורות); אלי סודאי; אושרי פרוסט.

נושא: הידוח 21 - עין תמר.

הכוונה לסיים את פעולת הקמת הקידוח והפעלתו עד 25 למרץ 1991.

אלי סודאי: הקו והציוד מתוקצבים לתקציב 1991. בשנת 1990 תוקצב הקידוח. בדיון אצל מנכ"ל משרד החקלאות הודעתי שיש לסיים מיד הקמת קידוח ולצייד אותו מהר ככול האפשר.

צמח ישי: אין ספק שיש צורך בקידוח. משרדנו תיקצב את הקידוח לשנת 1990 והאוצר אוסר עלינו לתת התחייבות מוקדמת (הרשאה להתחייב) ואישור להתחלת העבודה. העבודה המתוקצבת לשנת 1991 תעשה, כאשר יאושר התקציב.

נושא: מערכת המים העתידות בהקשר לפיתוח תיירות באזור

יש כיום באזור צריכה של כמעט מלוא אפשרויות האספקה ומתקני התפלה הפועלים כיום הינם קטנים ומחוברים למלונות המשתמשים במים אלה.

צמח ישי: למיטב ידיעתי אין בעית מים למלונות (מי גלם) לעוד כ-3 שנים לפחות. הוקמו מתקני התפלה, שטרם הופעלו במלואם מחוסר ביקוש לצריכת המים שיוחפלו בהם. באם אכן, מתקני התפלה הפועלים הם קטנים. יש לדאוג לפוטנציאל המים העתידי.

דוד תלם: המלונות צורכים כ-3880 מ"ק ליום מזה 700 מ"ק מעין בוקק והיתר ממפעלי ים המלח ברכישה, שזה 690,000 מ"ק לשנה וזה המקסימום שניתן להזרים בצינור. באם בעוד 5 שנים יהיו 4000-5000 חדרים (כולל מה שבנוי היום) יש צורך ב-1,500,000 מ"ק נוספים.

אבי (מקורות): יש לציין שהשנה עברו בצינור 824,000 מ"ק וזה אכן מעל ומעבר.  
ברוב בתי המלון יש מערכות אספקה:  
1. מי חצר - שטיפה אסלות חדרים.  
2. מי ביוב מושבים - גינזון, כולל גינזון המלון.  
3. מים מותפלים - חיבור קטן לשתייה.

צמח ישי: סוכם בעבר עם אנשי המועצה ובתי המלון כדלקמן:  
א. הגינזון יהיה מושקה במי ביוב.  
ב. בבתי המלון החדשים תהינה 2 מערכות (מערכת כפולה) לאסלות ושטיפה ישתמשו במים לא מותפלים למי שתייה במלון ולכיור בכל חדר תהיה מערכת מי שתייה מותפלים.

דוד תלם: מדברים על מי גלם שיעברו טיפול לסילוק ברזל וחומרים אחרים והמליחות היא בתקן מעל לרגיל (לא לשתייה).  
יש 4 פתרונות אפשריים:  
א. תגבור אספקת מים ע"י רכישת כמויות נוספת ממפעלי ים המלח מדובר ברכישה של כמליון קוב. לשם כך יש צורך בהנחת צינור נוסף. מים אלה באיכות גרועה ויש להתפילם.  
ב. קידוחים מקומיים יש באזור קידוחים קיימים מלוחים ויש להתפיל מים אלה. יש צורך ב-2 קידוחים כאלה ומדובר באבן חול נובית.  
ג. הבאת מים מערד.  
ד. פרויקטים ים המלח - הבאת מים מפשרור.  
תכנית שאושרה לפני 5 שנים. מדובר במפעל שיהיה מבוסס על 2 מקורות מים. המים מליחים ויש להתפילם.  
כל קידוח צריך לעלות כמליון וחצי דולר + כ-5 מליון דולר למערכת הולכה.

צמח ישי: יש לבדוק את כל החלופות וכן את השאלה האם בבתי המלון שייבנו בעתיד, יש להשתמש במים באיכות טובה גם לשתייה וגם לרחצה, או שלרחה יש להשתמש במים מאיכות ירודה.  
ההנחות הבסיסיות שיש לקחתן בחשבון הן:  
א. אין מים מהמערכת הארצית להעביר לים המלח.  
ב. הכלכליות של הענף - ממשלת ישראל החליטה שתוך 5 שנים לא יהיה סבסוד למים לא לחקלאות ולא לשתייה.

נרשם ע"י אושרי פרוסט.

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

י"ח בכסלו תשנ"א  
5 בדצמבר 1990  
616/90-101

אל: גדעון צור, אגף הקצאות ורשוי, כאן.

הנדון: עין תמר ונאות הכיכר

בהתחשב באילוצי ההספקה של חב' מקורות, נקבעה מכסת המים לעין תמר ונאות הכיכר על בסיס מוקטן מזה המיועד לאזור (25,000 מ"ק ליחידה במקום 36,000 מ"ק), בפועל, עין תמר ונאות הכיכר צורכות מים מעל מיכסתה ומחוייבת בחריגות.

עד לסיום פעולות פיתוח מפעל ההספקה של מים לאזור, אשר יאפשרו הגדלת הקצבת המים לעין תמר ונאות הכיכר, אני מבקש, כי כל כמות מים אשר יצרכו הישובים ואשר לא תעלה על 36,000 מ"ק לכל יחידת משק הקיימת בפועל, תיחשב כצריכה במסגרת המיכסה ולא כחריגה, ומחיר המים עבור צריכה כזו לא יעלה מעל למחיר של 100% מכמות המים המוקצבת לחקלאות.

בכבוד רב,

צמח ישי  
נציב המים



STATE OF TEXAS  
COUNTY OF DALLAS  
1910-10-10

1910-10-10  
1910-10-10  
1910-10-10

STATE OF TEXAS, MAR. COUNTY, TEXAS.

STATE OF TEXAS

STATE OF TEXAS, MAR. COUNTY, TEXAS. I, the undersigned, Clerk of the County of Dallas, Texas, do hereby certify that the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, Texas.

STATE OF TEXAS, MAR. COUNTY, TEXAS. I, the undersigned, Clerk of the County of Dallas, Texas, do hereby certify that the within and foregoing is a true and correct copy of the original as the same appears in the records of the County of Dallas, Texas.

1910-10-10  
1910-10-10  
1910-10-10

א/א/ש"י

הצבתי ביום אצ"ן  
(או ספ"י. הצ"ן)

616

א/א/ש"י  
א"א א"א  
מ"ו ק"כ י"ח"ו

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:	אצ"ן צ"ר
מאת:	א"א ספ"י
תאריך:	ס 9/11/28
חוק מס:	

הנדון:

גכס - צ"ן ג"ר

סימכון:

הצבתי את כל ה"י של פ"ה"א. ספ"י.  
ג"א ה"א ספ"י.

ב"א ה"א. ג"א ב" נ"ח ספ"י.  
כ"א א"א ה"א. פ"ה"א ספ"י ה"א.  
ב"א א"א 36,000. א"א ג"א ופ"ה"א.  
מ"ח ב"א ספ"י.

ב"א מ"א מ"א 22 יחידות א"א.  
א"א א"א א"א א"א.

ג"א ספ"י

210

ע"ן - תמר  
כפר שיתופי בע"מ  
מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד.נ. ים-המלח 86902 טל' 057-553316; 552591

חא"ר: 11/11/90

לשרת הציב המים  
11-11-1990  
ד.נ. נכנס

לכבוד  
ציב המים  
מר צמח ישי.

הנדון: חוב עבור מים.

רצ"ב צילום מכתב חברת מקורות אל מושב ע"ן-תמר מתאריך 31/10/90 בו זרישה  
לתשלום חוב עבור מים עוד משנה קודמת. ברצוני להפנות את תשומת ליבך לאור  
פניות חוזרות ונישנות של חברת מקורות כי תפעל בנושא האמור לפתרון הבעיה  
אחת ולחמ"ד.

חובנו נובע כתוצאה מהמחיר הדפרנציאלי ושינוי הרשיון כפי שסוכם כבר אר  
עדיין לא בוצע אמור לפתור את הבעיה ולזכות את חשבוננו בחברת מקורות.  
לטיפולך המסור אודה.

ב ב ר כ ה  
גזבר ע"ן-תמר  
יעקב מאירי.

העתקים:

- מוסי-דלגו-מזכיר האיחוד החקלאי.
- אלדד-גי'ס'ו-מנהל חבל הנוגב.
- אברהם-מלמד-סגן מנהל חבל הנוגב.
- יאב-גבעתי-יו"ד מועצה אזורית-תמר.



סמכנו: גב-עין תמר  
תאריך: 31.10.90

לכבוד  
מושב עין תמר  
ד.נ. ים המלח

שום

אדונים נכדים,

הנדון: חובכם עבור מים ליום 30.9.90

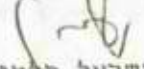
1. נכון להיום, נציבות המים לא שנתה הקצבת המים שלכם לשנת 1989. יתרות חוב מחויבים שנכללו בחשבונות 1989 אשר נפרעו בשעתו חלקית מסתכמים בסך 35,475.- ש"ח כמפורט להלן.

יתרת חוב ליום 30.9.90, פרוט מצ"ב	30,582.- ש"ח
מ.ע.מ. 16%	4,893.- ש"ח
סה"כ	<u>35,475.- ש"ח</u>

2. הסכום אינו כולל חיובים עבור קנסות חריגה.

3. הנכם מתבקשים לפרוע לאלתר יתרת החוב בסך 35,475.- ש"ח.

בכבוד רב,

  
ישראל קלמן  
מנהל גביה התקשוריות וצרכנים  
מרחב הדרום

מצורף: פרוט חשבון

העתק: גביה

יק/נג

מסל	
0661-11-50	
מסל	מסל
מסל	מסל

א/א/ה  
א/א/ה  
א/א/ה

צ"ב התיק  
2851  
כ"ג

ע"ן - חמר  
כפר שיתופי בע"מ  
מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד.נ. ים-המלח 86902 טל"ו 552591; 553316-057

תאריך: 25/11/90  
38/90

סכום פגישה מתאריך 21/11/90.

1. הנושאים: 1. רישיון מים ל-36000 מ"ק ליחידת משק בככר סדום.  
2. באר מים נאות הככר 21.
  2. משתתפים: צמח ישי, אלי סודאי, אריה גצלר, מוטי דלג'ו, יואב גבעתי, ולט טילב'ו, מאירי יעקב.
  1. סוכם כי נושא מכסת המים יוסדר ע"י הנציבות דרך הוצאת מכתב של היועצת המשפטית אל הישובים ואל מקורות המכסה תאושר משנת 89. כר שמכסה של 36000 מ"ק תהה ה-100 אחוז לצורך חישוב מחיר המים ע"י מקורות.
  2. סוכם כי נציבות המים תעשה להגדלת מקורות המים בככר כר שניתן יהיה לספק ליחידת משק את כמות המים במכסה.
  3. סוכם כי הנציבות תפעל ותעשה ככול העולה בידה לתקצב ולחבר את קידוח נאות הככר 21 עד מרץ 91 למערכת המים הכללית.
  4. סוכם להפגש בעוד 3 שבועות פעם נוספת לקבלת מידע בנושא קידוח 21.
- רשם: יעקב מאירי.

א/א/ה  
כ"ג



המועצה האזורית "תמר"

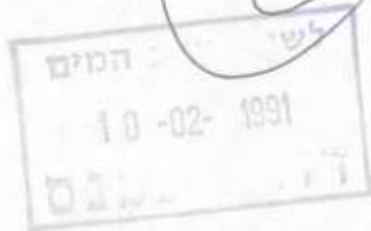
המשרד : נוה זוהר, דאר גע ים המלח

מיקוד 86 910 • טל. 057-84181/2/3

פקסמיליה 057-84527

תשנ"א 1991  
טו' בשבט 30 בינואר

נשלח סימוליום  
19/1/91  
אלושי



לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים  
מ. החקלאות  
הקריה תל - אביב

154

שלום רב.

עדיין הננו מצפים לדו"ח שנירשם מכגישתנו בנושא פיתוח מקורות מים בחבל ים המלח.  
(התקיימה ב- 9.1.91).

בברכה

יואב גבעתי  
ראש המועצה

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

פרטיכל 25

סכום ישיבה מיום 9.1.91

בנושא: מועצה אזורית עין תמר

משתתפים: צמח ישי; מאירי; דוד תלם; אבי (מקורות); אלי סודאי;  
אושרי פרוסט.

נושא: קידוח 21 - עין תמר.

הכוונה לסיים את פעולת הקמת הקידוח והפעלתו עד 25 למרץ 1991.

אלי סודאי: הקו והציוד מתקצבים לתקציב 1991. בשנת 1990 תוקצב הקידוח. בדיון אצל מנכ"ל משרד החקלאות הודעתי שיש לסיים מיד הקמת קידוח ולצייד אותו מהר ככול האפשר.

צמח ישי: אין ספק שיש צורך בקידוח. משרדנו תיקצב את הקידוח לשנת 1990 והאוצר אושר עלינו לתת התחייבות מוקדמת (הרשאה להתחייב) ואישור להתחלת העבודה. העבודה המתקצבת לשנת 1991 תעשה, כאשר יאושר התקציב.

נושא: מערכת המים העתידות בהקשר לפיתוח תיירות באזור

יש כיום באזור צריכה של כמעט מלוא אפשרויות האספקה ומתקני ההתפלה הפועלים כיום הינם קטנים ומחוברים למלונות המשתמשים במים אלה.

צמח ישי: למיטב ידיעתי אין בעית מים למלונות (מי גלם) לעוד כ-3 שנים לפחות. הוקמו מתקני התפלה, שטרם הופעלו במלואם מחוסר ביקוש לצריכת המים שיותפלו בהם. באם אכן, מתקני ההתפלה הפועלים הם קטנים. יש לדאוג לפוטנציאל המים העתידי.

דוד תלם: המלונות צורכים כ-3880 מ"ק ליום מזה 700 מ"ק מעין בוקק והיתר ממפעלי ים המלח ברכישה, שזה 690,000 מ"ק לשנה וזה המקסימום שניתן להזרים בצינור. באם בעוד 5 שנים יהיו 4000-5000 חדרים (כולל מה שבנוי היום) יש צורך ב-1,500,000 מ"ק נוספים.

אבי (מקורות): יש לציין שהשנה עברו בצינור 824,000 מ"ק וזה אכן מעל ומעבר.

ברוב בתי המלון יש מערכות אספקה:

1. מי חצר - שטיפה אסלות חדרים.
2. מי ביוב מושבים - גינזון, כולל גינזון המלון.
3. מים מותפלים - חיבור קטן לשתייה.

צמח ישי: סוכם בעבר עם אנשי המועצה ובתי המלון כדלקמן:

- א. הגינזון יהיה מושקה במי ביוב.
- ב. בבתי המלון החדשים תהינה 2 מערכות (מערכת כפולה) לאסלות ושטיפה ישתמשו במים לא מותפלים למי שתייה במלון ולכיוור בכל חדר תהיה מערכת מי שתייה מותפלים.

דוד תלם: מדברים על מי גלם שיעברו טיפול לסילוק ברזל וחומרים אחרים והמליחות היא בתקן מעל לרגיל (לא לשתייה).

יש 4 פתרונות אפשריים:

- א. תגבור אספקת מים ע"י רכישת כמויות נוספת ממפעלי ים המלח מדובר ברכישה של כמליון קוב. לשם כך יש צורך בהנחת צינור נוסף. מים אלה באיכות גרועה ויש להתפילם.
  - ב. קידוחים מקומיים יש באזור קידוחים קיימים מלוחים ויש להתפיל מים אלה. יש צורך ב-2 קידוחים כאלה ומדובר באבן חול נובית.
  - ג. הבאת מים מערד.
  - ד. פרויקטים ים המלח - הבאת מים מפשרור.
- תכנית שאושרה לפני 5 שנים. מדובר במפעל שיהיה מבוסס על 2 מקורות מים. המים מליחים ויש להתפילם. כל קידוח צריך לעלות כמליון וחצי דולר + כ-5 מליון דולר למערכת הולכה.

צמח ישי: יש לבדוק את כל החלופות וכן את השאלה האם בבתי המלון שייבנו בעתיד, יש להשתמש במים באיכות טובה גם לשתייה וגם לרחצה, או

לרחצה יש להשתמש במים מאיכות ירודה.

ההנחות הבסיסיות שיש לקחתן בחשבון הן:

- א. אין מים מהמערכת הארצית להעביר לים המלח.
- ב. הכלכליות של הענף - ממשלת ישראל החליטה שתוך 5 שנים לא יהיה סבסוד למים לא לחקלאות ולא לשתייה.

נרשם ע"י אושרי פרוסט.



מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

פרטיכל/25

סכום ישיבה מיום 9.1.91

בנושא: מועצה אזורית עין תמר

משתתפים: צמח ישי; מאירי; דוד תלם; אבי (מקורות); אלי סודאי;  
אושרי פרוסט.

נושא: קידוח 21 - עין תמר.

הכוונה לסיים את פעולת הקמת הקידוח והפעלתו עד 25 למרץ 1991.

אלי סודאי: הקו והציוד מתוקצבים לתקציב 1991, ועל כן אין גם מימון  
הקידוח. בדיון אצל מנכ"ל משרד החקלאות הודעת שיש לסיים מיד הקמת  
קידוח זה ולהתחיל בקידוח חדש. ~~אבי תלם: ישי לסיים מיד הקמת~~

צמח ישי: אין ספק שיש צורך בקידוח. משרדנו תיקצב את הקידוח לשנת  
1990 והאוצר אוסר עלינו לתת התחייבות מוקדמת ולמסוד לנוגעים בדבר  
הנדעה על כך ואישור להתחלת העבודה. העבודה המתוקצבת לשנת 1991 תעשה,  
כאשר יאושר לתקציב נוסף, נודיע על כך למקורות.

(היטאה/התחייב)

נושא: מערכת המים העתידות בהקשר לפיתוח תיירות באזור

יש כיום באזור צריכה של כמעט מלוא אפשרויות האספקה ומתקני ההתפלה  
הפועלים כיום הינם קטנים ומחוברים למלונות המשתמשים במים אלה.

צמח ישי: למיטב ידיעתי אין בעית מים למלונות (מי גלם) לעוד כ-3 שנים  
לפחות. הוקמו מתקני התפלה, שטרם הופעלו במלואם מחוסר ביקוש לצריכת  
המים שיופלו בהם.  
באם אכן, מתקני ההתפלה הפועלים הם קטנים. יש לדאוג לפוטנציאל המים  
העתידים.

דוד תלם: המלונות צורכים כ-3880 מ"ק ליום מזה 700 מ"ק מעין בוקק  
והיתר ממפעלי ים המלח ברכישה, שזה 690,000 מ"ק לשנה וזה המקסימום  
שניתן להזרים בצינור.  
באם בלצ' 5 שנים יהיו 4000-5000 חדרים (כולל מה שבנוי היום) יש צורך  
ב-1,500,000 מ"ק נוספים.

СТ. 11.1. КОДЕКС  
О АДМ. ПРАВАХ  
С. 11.1.1. КОДЕКС

ПРОЦ. 25

КОДЕКС АДМ. ПРАВАХ С. 11.1.1.

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

ПРОЦ. 25

אבי (מקורות): יש לציין שהשנה עברו בצינור 824,000 מ"ק וזה אכן מעל ומעבר.

ברוב בתי המלון יש מערכות אספקה:

1. מי ח<sup>3</sup>ר - שטיפה אסלות חדרים.
2. מי ביוב מושבים - גינזון, כולל גינזון המלון.
3. מים מותפלים - חיבור קטן לשתייה.

*אבי האין*

צמח ישי: סוכס בעבר עם אנשי המועצה/כדלקמן  
א. הגינזון יהיה מושקה במי ביוב.  
ב. בבתי המלון החדשים תהינה 2 מערכות (מערכת כפולה) לאסלות ושטיפה ישתמשו במים לא מותפלים, למי שתיה במלון ולכיור בכל חדר תהיה מערכת מי שתיה ~~בתי המלון~~ *האין*.

דוד תלם: מדברים על מי גלם שיעברו טיפול לסילוק ברזל וחומרים אחרים והמליחות היא בתקן מעל לרגיל (לא לשתייה).

יש 4 פתרונות אפשריים:

א. תגבור אספקת מים ע"י רכישת כמויות נוספת ממפעלי ים המלח מדובר ברכישה של כמליון קוב. לשם כך יש צורך בהנחת צינור נוסף. מים אלה באיכות גרועה ויש להתפילם.

ב. קידוחים מקומיים יש באזור קידוחים קיימים מלוחים ויש להתפיל מים אלה. יש צורך ב-2 קידוחים כאלה ומדובר באבן חול נובית.

ג. הבאת מים מערד.

ד. פרויקטים ים המלח - הבאת מים מפשרור.

תכנית שאושרה לפני 5 שנים. מדובר במפעל שיהיה מבוסס על 2

מקורות מים. המים מליחים ויש להתפילם.

כל קידוח צריך לעלות כמליון וחצי דולר + כ-5 מליון דולר. *אליזב - האין*

*האין*

צמח ישי: יש לבדוק את כל החלופות וכן את השאלה <sup>בבתי המלון</sup> שייבנו בעתיד, יש להשתמש במים באיכות טובה גם לשתייה וגם לרחצה, או שלרחה יש להשתמש במים מאיכות ירודה.

ההנחות הבסיסיות שיש לקחתן בחשבון הן:

א. אין מים מהמערכת הארצית להעביר לים המלח.

ב. הכלכליות של הענף - ממשלת ישראל החליטה שתוך 5 שנים לא יהיה סבסוד למים לא לחקלאות ולא לשתייה.

נרשם ע"י אושרי פרוסט.

1  
9.1.91

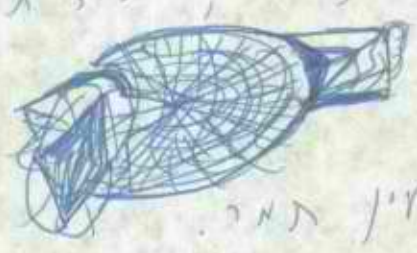
מסמך

מ.ל. זין מ.ר.



3/3 גלם

צמח יבש, מאיכו, זרעו נחמה, 4% סלוגו



11/1 קיבוצי - 2 - זין מ.ר.



הכונן לסיים - סולט - הקמ - הקבוצה והפארו 32 25 25

הקו והצורה מתקדמים לקנייה 90 אל בן



אין זה מיוון קיבוצי  
בניין של מרמ נמשך התחילא האזנת שרשי  
קבוצה זו ולפתוח בקיבוצי השרשי

1991  
הקבוצה והמקבץ - 1991  
הקבוצה והמקבץ - 1991

הקבוצה והמקבץ - 1991  
הקבוצה והמקבץ - 1991



הקבוצה והמקבץ - 1991  
הקבוצה והמקבץ - 1991  
הקבוצה והמקבץ - 1991

10.10



777 א"מ - המלון - בוכביב - 3880 מ"ר - 7 יום

מסך 700 מ"ר - 70000 ש"ח  
מזון בוקר והערב 10000 ש"ח  
מסך 690000 ש"ח - 690000 ש"ח  
אבני

אבן (מקור) - 70000 ש"ח  
~~אבן (מקור) - 70000 ש"ח~~  
~~אבן (מקור) - 70000 ש"ח~~

הגנה - 40000 ש"ח  
גובה הגג 5 מטר - יבול 50000 ש"ח  
מבני (הוא) יש צורך ב 1.500.000 ש"ח

אבן (מקור) - 70000 ש"ח  
מבני (הוא) יש צורך ב 1.500.000 ש"ח

- 1) גובה הגג - 5 מטר - יבול 50000 ש"ח
- 2) מ. גובה מולד - גיטן, נולד גיטן, הגלון
- 3) מים מתוקים - קובו קטן למטה

צד - 70000 ש"ח  
א. ביטוח יהיה מוטב מדי בוקר

ב. גבתי המלון הידועים יבנה 2 מרחב (מרחב-מרחב)  
מלון ושיפה יבנה מים מתוקים  
ממי שנה המלון ולבנו כפי שיהיה מרחב מים מתוקים

מבני (הוא) יש צורך ב 1.500.000 ש"ח  
מבני (הוא) יש צורך ב 1.500.000 ש"ח

מבני (הוא) יש צורך ב 1.500.000 ש"ח  
מבני (הוא) יש צורך ב 1.500.000 ש"ח



א.ת.י  
 1930  
 א.ת.י  
 1930

מאת: מרחב דרום  
 סמננו: 1481א, נאות הכיכר  
 עין תמר  
 תאריך: 29.11.90

1  
 א.ת.י 1930  
 נ.ס. ש.ס. ח.ס.נ.  
 א.ת.י 1930

א.ת.י  
 19/11/90

אל: ישראל טוביאס - מקורות ת"א  
 הנדון: אספקת המים לישובי נאות הכיכר, עין תמר

1. כללי  
 אספקת המים לנאות הכיכר ועין תמר מבוססת על קדוחי האזור 8 במספר, בנוסף מעיין נאות הכיכר (באיכות מי השקיה בלבד) ו-3 קדוחי נקז.

2. תפוקת הקדוחים

שם הקדוח	ספיקה מתוכננת מק"ש	ספיקה בפועל מק"ש
נאו הכיכר 1	50	41
נאות הכיכר 1 ב'	120	108
נאות הכיכר 2	105	93
נאות הכיכר 3	40	30
נאות הכיכר 4	40	30
נאות הכיכר 7	20	28
נאות הכיכר 8	25	31
נאות הכיכר 20	100	110
* מעיין 21	100	42
סה"כ	600	513

\* מים לחקלאות בלבד

קדוחי נקז קיימים

שם הקדוח	ספיקה מתוכננת מק"ש	ספיקה בפועל מק"ש
נאות הכיכר 22	20	- (בתקלה)
נאות הכיכר 23	45	38
נאות הכיכר 24	22	19
סה"כ	87	57

הערה: לא הצלחנו להפעיל את 3 קדוחי הנקז ברציפות פרק זמן סביר.

מקורות חנות מים בע"מ	תסובה
היחידה לאספקת מים	
16-12-1990	



סה"כ יכולת אספקת מים מתוכנן 687 מק"ש.  
סה"כ יכולת אספקת מים בפועל 570 מק"ש.

### 3. צריכת מים (מ"ק)

שם הצרכן	חודש שיא	89 (נובמבר)	חודש שיא	90 (אוקטובר)
נאות הכיכר	123,000	צריכה	הקצבה	צריכה
עין תמר	60,000	93,370	41,600	101,281
סה"כ ישובים	183,000	413,350	164,600	356,656

### 4. קדוחי הנקז

באזור קיימים 3 קדוחי נקז נאות הכיכר 22, 23, 24. כאשר אחד מהם (22) מושבת כרגע. תרומתם הכוללת למאזן המים (מתוכנן) 87 מק"ש, תרומה המהווה 14%. מצב הנקזים (מפלסים) אינו משביע רצון וזאת עקב ירידת מפלסים מתחת למומלץ, בזמן שאיבה בספיקות המתוכננות. עפ"י המלצות מחלקת קדוחים אין לרדת מתחת למפלס דינמי של 9 מ ואילו מדידות המפלס בזמן עבודה מראות על מפלסים שבין 11 מ ל-12 מ. הנושא נמצא בכדיקה חוזרת.

### חול בקדוחים

עפ"י המדידות האחרונות לא נמצא חול מעל המקובל.

### 5. סיכום

עפ"י הנתונים הרצי"ב ניתן לראות בכירור עד כמה עמוסה מערכת אספקת המים לאזור, כאשר הצריכה היומית (שיא) מגיעה ל-11,000 מ"ק ועל מנת לספק את הדרישה הנ"ל עובדת המערכת במלא תפוקתה עובדה הגורמת לשחיקה מהירה של מערכת אספקת המים לאזור ולפגיעה באמינותה. כיום נמצא קדוח נאות הכיכר 21 בשלב בצוע ואמור להכנס לעבודה במהלך שנת 91. תרומתו למאזן המים לאזור (מתוכנן) הוא כ-120 מק"ש. דרישת המושבים עין תמר ונאות הכיכר היא להגדיל חודש השיא ומאידך מצב המערכת אינו מאפשר זאת, וקיים קושי רב לשמור על הקיים. לכן יש לתת את הדעת בנושא עתודות נוספות ו/או חלופות לאזור הנ"ל ע"מ שיתאפשר מרווח, שיאפשר תפעול המערכת גם בזמן תקלות מכלי לגרוע מיכולת אספקת המים לישובים.

נברכה,

אבי מיגמי  
מהנדס אספקת מים

העתק: משה דבדבני-מהנדס המרחב  
ישראל משה-מנהל יא"מ נגב מרכזי  
חיים יחיא-מרחב דרום  
תיק

מאת: מרחב דרום  
 סמננו: 1481אמ, נאות הכיכר  
 עין תמר  
 תאריך: 29.11.90

1  
 33/131  
 נכ"ל שטח 33 סי.מ. נשר  
 אספקת המים לנאות הכיכר

Handwritten notes in Hebrew, including "מ"מ" and "19/11/90".

אל: ישראל טובואס - מקורות ת"א  
 תאריך: 19/11/90  
 הנדון: אספקת המים ליושבי נאות הכיכר, עין תמר

1. כללי  
 אספקת המים לנאות הכיכר ועין תמר מבוססת על קדוחי האזור 8 במספר, בנוסף מעיין נאות הכיכר (באיכות מי השקיה בלבד) ו-3 קדוחי נקז.

2. תפוקת הקדוחים

שם הקדוח	מ"מ מתוכננת	מ"מ בפועל
נאו הכיכר 1	50	41
נאות הכיכר 1 ב'	120	108
נאות הכיכר 2	105	93
נאות הכיכר 3	40	30
נאות הכיכר 4	40	30
נאות הכיכר 7	20	28
נאות הכיכר 8	25	31
נאות הכיכר 20	100	110
* מעיין 21	100	42
סה"כ	600	513

\* מים לחקלאות בלבד

קדוחי נקז קיימים

שם הקדוח	מ"מ מתוכננת	מ"מ בפועל
נאות הכיכר 22	20	- (בתקלה)
נאות הכיכר 23	45	38
נאות הכיכר 24	22	19
סה"כ	87	57

הערה: לא הצלחנו להפעיל את 3 קדוחי הנקז ברציפות פרק זמן סביר.

תסונה	מקורות חברת מים בע"מ
	היחידה לאספקת מים
	16-12-1990

סה"כ יכולת אספקת מים מתוכנן 687 מק"ש.  
סה"כ יכולת אספקת מים בפועל 570 מק"ש.

3. צריכת מים (מ"ק)

שם הצרכן	חודש שיא 89 (נובמבר)	חודש שיא 90	(אוקטובר)
נאות הכיכר	123,000	319,980	255,375
עין תמר	60,000	93,370	101,281
סה"כ ישובים	183,000	413,350	356,656

4. קדוחי הנקז

באזור קיימים 3 קדוחי נקז נאות הכיכר 22, 23, 24. כאשר אחד מהם (22) מושבת כרגע. תרומתם הכוללת למאזן המים (מתוכנן) 87 מק"ש, תרומה המהווה 14% מצב הנקזים (מפלסים) אינו משביע רצון וזאת עקב ירידת מפלסים מתחת למומלץ, בזמן שאיבה בספיקות המתוכננות. עפ"י המלצות מחלקת קדוחים אין לרדת מתחת למפלס דינמי של 9 מ ואילו מדידות המפלס בזמן עבודה מראות על מפלסים שכין 11 מ ל-12 מ. הנושא נמצא בבדיקה חוזרת.

חול בקדוחים

עפ"י המדידות האחרונות לא נמצא חול מעל המקובל.

5. סיכום

עפ"י הנתונים הרצ"ב ניתן לראות בכירור עד כמה עמוסה מערכת אספקת המים לאזור, כאשר הצריכה היומית (שיא) מגיעה ל-11,000 מ"ק ועל מנת לספק את הדרישה הנ"ל עובדת המערכת במלא תפוקתה עובדה הגורמת לשחיקה מהירה של מערכת אספקת המים לאזור ולפגיעה באמינותה. כיום נמצא קדוח נאות הכיכר 21 בשלב בצוע ואמור להכנס לעבודה במהלך שנת 91. תרומתו למאזן המים לאזור (מתוכנן) הוא כ-120 מק"ש. דרישת המושבים עין תמר ונאות הכיכר היא להגדיל חודש השיא ומאידך מצב המערכת אינו מאפשר זאת, וקיים קושי רב לשמור על הקיים. לכן יש לתת את הדעת בנושא עתודות נוספות ו/או חלופות לאזור הנ"ל ע"מ שיתאפשר מרווח, שיאפשר תפעול המערכת גם בזמן תקלות מבלי לגרוע מיכולת אספקת המים לישובים.

בבניה

מספר	שם	מיקום	תאריך
1	אבי מילגמי	מנהל אספקת מים	22
2	משה דבדבני-מהנדס המרחב	מנהל	23
3	ישראל משה-מנהל יא"מ	נגב-מרכז	24
4	חיים יחיא-מרחב דרום	מנהל	25
5	תיק		26

העתק: משה דבדבני-מהנדס המרחב  
ישראל משה-מנהל יא"מ נגב-מרכז  
חיים יחיא-מרחב דרום  
תיק

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

ח' בכסלו תשנ"א  
25 בנובמבר 1990  
608/90-101

לכבוד  
עין תמר  
=====

לכבוד  
נאות הככר  
=====

,.נ.א

הנדון: ישובי ככר סדום  
=====

- א. כפי שנקבעה ע"י הרשות לתכנון עד לשנת 1990 מכסת המים ליחידת משק בככר סדום הינה 25,000 מ"ק ליחידה.  
בשנת 1990 החליטה רשות התכנון להעמיד את מכסת המים כמקובל בערבה 36,000 מ"ק ליחידת משק.  
בהתחשב באילוצי ההספקה של חב' מקורות נקבעה מיכסת המים לישובי ככר סדום, על בסיס מוקטן מזה המיועד לאזור (25,000 מ"ק ליחידה במקום 36,000 מ"ק).  
בפועל ישובי ככר סדום צורכים מים מעל למיכסתם ומחוייבים בחריגות. עד לסיום פעולות פיתוח מפעל הספקת המים לאזור, אשר יאפשר הגדלת הקצבת המים לישובי ככר סדום, הוריתי לאגף הקצאות ורשוי במשרדי, כי כל כמות מים אשר יצרכו הישובים ואשר לא תעלה על 36,000 מ"ק תיחשב כצריכה במסגרת המיכסה ולא כחריגה, ומחיר המים עבור צריכה כזו לא יעלה מעל למחיר של 100% ממיכסת המים המוקצבת לחקלאות.
- ב. משרדנו פועל להקמת פרויקטים, בנוסף ל-3 קידוחי נקז שנעשו בשנה שעברה. כל זאת, במטרה לגרום לכך שחברת מקורות תוכל לספק את מלוא ההקצבה המיועדת של 36,000 מ"ק לכל יחידה, הקיימת באזור.

בכבוד רב,

צמח ישי  
נציב המים

העתק: דני קריצמן.  
גדעון צור.  
מקורות- חבל הנגב.  
האיחוד החקלאי.

מזכר

(להזכרות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

רס"ה

התאריך

מאת:

חיק מס'

הנדון:

סימוכין:

אלה ~~הוא~~ הוצגו מחאג

זה לא חוזר החקלאי

ואם לבן קהילתן

3

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

ח' בכסלו תשנ"א  
25 בנובמבר 1990  
608/90-101

~~לכבוד  
ככר סדום~~

לכבוד  
גמר

לכבוד  
נאות הככר

א.נ.א.

הנדון: ישובי ככר סדום

- א. כפי שנקבעה ע"י הרשות לתכנון עד לשנת 1990 מכסת המים ליחידת משק בככר סדום הינה 25,000 מ"ק ליחידה. בשנת 1990 החליטה רשות התכנון להעמיד את מכסת המים כמקובל בערבה 36,000 מ"ק ליחידת משק. בהתחשב באילוצי ההספקה של חב' מקורות נקבעה מיכסת המים לישובי ככר סדום, על בסיס מוקטן מזה המיועד לאזור (25,000 מ"ק ליחידה במקום 36,000 מ"ק). בפועל ישובי ככר סדום צורכים מים מעל למיכסתם ומחוייבים בחריגות. עד לסיום פעולות פיתוח מפעל הספקת המים לאזור, אשר יאפשר הגדלת הקצבת המים לישובי ככר סדום, הוריתי לאגף הקצאות ורשוי במשרד, כי כל כמות מים אשר יצרכו הישובים ואשר לא תעלה על 36,000 מ"ק תיחשב כצריכה במסגרת המיכסה ולא כחריגה, ומחיר המים עבור צריכה כזו לא יעלה מעל למחיר של 100% ממיכסת המים המוקצבת לחקלאות.
- ב. משרדנו פועל להקמת פרויקטים, בנוסף ל-3 קידוחי נקז שנעשו בשנה שעברה. כל זאת, במטרה לגרום לכך שחברת מקורות תוכל לספק את מלוא ההקצבה המיועדת של 36,000 מ"ק לכל יחידה, הקיימת באזור.

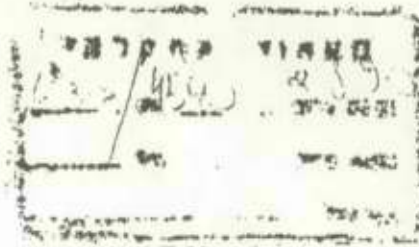
בכבוד רב,

צמח ז'שני  
נציב המים

העתק: אדעון צור.  
מקורות- חבל הנגב.

10/13  
20/20

תאריך: 25.7.90



לכבוד  
מר צמח ישי  
נציג-המים

בנוגע  
למסלול  
המסלול  
המסלול

הנדון: ישובי ככר סדום

לאור בחינה מחודשת שנעשתה בככר סדום הננו ממליצים להעמיד את מכסת המים המתוכננת ליחידת משק בישובים נאות הככר ועין תמר על 36000 מ"ק ליחידה כמו בכל ישובי הערבה, וזאת לכל המטרות שהיינו ירקות, מטעים וצרכי בית. אם תשונה בעתיד מכסת המים בישובי הערבה יבחן גם שנוי בישובי ככר סדום.

21/10/90 סילבי  
25

בברכה,  
  
פרופ' שמואל פוהוויטס

העתק: מר ר. איתן, שר החקלאות

מו א. שניטמן, מנכ"ל

מר י. גולדין, מנהל האגף לתכנון מפורט

האחוז החקלאי

המשרד האזורי באר-שבע

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ  
ד.נ.י.ם המלח טלפון 057-950912-3 פקס 057-554588

3 בספטמבר 1990

לכבוד:  
צמח ישי  
נציב המים  
במשרד החקלאות  
ת.ד. 704 הקריה  
תל אביב 61070

הנדון: היטכ תשכום מיוחד לשנת 1989.  
סימוכין: מכתב מתאריך 19/9/90.

א.נ.

כיכר סדום הינו אזור יחודי ביותר בעל תנאי אקלים וקרע שונים מכך אזור אחר. מבחינה גיאוגרפית שייך איזור כיכר סדום לאיזור הטבעי של הערבה הצפונית אך שונה מימנו במידה ניכרת בסוג הקרע, האקלים ואיכות המים. הקרקעות ככיכר סדום הינו תוצאת כבייה שכ חומר קדום אשר שקע בקרקעית אגם הכשוו. בקרע זו חכה המלחה מתמידה במיוחד של מיי התהום המכוחים המצויים בקירבת פני השטח. ביגלכ הפרשי הגבהים הקטנים, מיקום האיזור במקום הנמוך ביותר וחוסר אפשרות לבצע ניקוז מתאים, הולכים מי התהום ומומלחים וכתוצאה מכך גם פני הקרקעות, דבר הגורם לפחיתת יבולים ניכרת וצורך בשטיפות קרקע רכות במים פחות מכוחים.

באיזור כיכר סדום התאיידות המים הגבוהה ביותר בערבה הצפונית. בשל מיקומו הנמוך של האזור כ-400 מ' נמוך מאיזור עין יהב, התאיידות המים גבוהה כ-20% בממוצע דבר המצריך השקיייה מרובה יותר על מנת להחזיר לצמחיה את המים שהיתאידו.

המים אותם מספקת מקורות לכיכר סדום הינם מעל 1000 מ"ג ככור לכיכר מים. כשהבאות הולכים ומומלחים כתוצאה משאיבה ממושכת ורצופה. השקיייה ברמת מכיחות זו אינה מאפשרת מיגוון גידולים רחב אכא מאכצת את החקלאים להיתמקד במספר גידולים מצומצם.

כאשר מתייחסים לתקו ערבה שניתן לנו ע"י פריפ פהורליס על 36000 קוב מים כשנה כמשק בכיכר סדום יש לקחת בחשבון את האידוי הגבוה והצורך המתמיד בשטיפות קרקע להדחת המלחים וזה כמובו בהמלצת מוריכי שהם.

נכון להיום יש בנאות הכיכר יש בנאות הכיכר 56 משקים ו-14 משפחות העוסקות במתן שירותים כמושב ולאזור.

לכן נבקשר לבחון מחדש את נושא המים בכיכר סדום ולאשר לנו את כמות המים שהשתמשנו בשנת 1989.

בברכת חג שמח  
צמח יהודה  
מזכיר נאות הכיכר





החברה המאוחדת לקידוח בע"מ

The Consolidated Drilling Company Limited

P.O.B. 28143 TEL-AVIV 61281

טלפון 372096 PHONE

ת.ד. 28143 תל-אביב 61281

תל-אביב 22.10.90

תשובות נא לתקופה  
In reply please quote:

לטה יערי סגור

כבוד: קבוצת נאליה הנכבד

משאבה לפקס ששלחת לי אתמול בנושא פרוצדורה לעבודה בקבוצת נאליה הנכבד, תשובתי בלשונות זרות אתמול הייתה כי יצאו לקבוצת הבלעסין שקיבלתם לאחר שיחזרו עם מציאתם, הסתבר לי כי הטיפולים שהיו שלטון בעבודה משלהם צינור היורה לקבוצת, תק שפחות שייצאתם אתמול לעצמך, שאר מובילי מאלים.

האמור לעיל צולם על ידי צילום קבוצתיים של מקלות והם עושים מאמצים לתקן במהירות את הצינור ולהפסיק את הפעולה הקבוצת, עד לתקן הצינור דמינאס ונמלעו כי צינור כזה צריך להיות עובד עם קבוצת ולעבוד במקום לתקן הצינור, גמישות האפשרי.  
בהתקבצו הצינור לצינור כי בהצעתנו לעבודה עלי העסק לקבוצת הנצול בני שמתמלא עם סיקור עליון, המהיר שמתמלא, נעלם ביטוח נשד טלפונות ואני חיה בלילות עם צוות הקבוצת/מחנות הקבוצת.  
כמו כן, בני שיבוצ עם מקלות ביצעה מחלף עם העבודה גרמא, עבדן אלקטק לבדוק כי התמלאו בהם מחלף העבודה, מאלים לפחות לתמלאם שצריכים את חממה, ואם לא פתור.  
נמלא נוסף מאלים מחדש בפצמנות נא, הוא המהיר לקבוצתי מוי גם במעון צן ת"א, שבלבדתי עם בני מקלות נשדתי עם בני ומתחכם אגא, לעבוד על צינור ביצוד קבוצתיים וש צינור הצלחות עבד הטלפון - 250,000 ש"ח ואשר אלתבאל צביבים לראש אגילו חב' מקלות מיקח ממחסן הצלחות שמה אשכ נרכש גרמסי מקציב הפתור.

2/11

# החברה המאוחדת לקידוח בע"מ

## The Consolidated Drilling Company Limited

P.O.B. 20143 TEL-AVIV 61281

טלפון 372096 PHONE

ת.ד. 28143 תל-אביב 61281

תשובה נא להוסיף  
In reply please quote:

תל-אביב 22.10.90

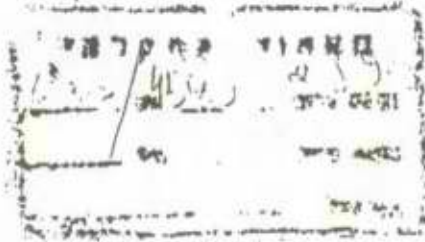
101

בתגובתם לא שווייץ, באמור לעיל, אניק אפשר להסביר כי כספי  
 משלם סמיסיס (בינהם אני) ישמשו לתחזוקת האקוויפמנט, לשבוע  
 עסקאות - מקורות אלו הם הנושא את הצעתה למכרז הנ"ל  
 ביוק.  
 אך אבהתי להודיע כי ייתכנו את הוצאות אלו להחזיר אפיו לפאונד  
 אש"מ יקבעו בתאריך שבו יקבעו הקצוות הנ"ל מתק המפא"ו שמתא  
 במחשן שלכם ואשר נכנסו מנכ"ל תקצוב הפתוח.

בתלבה  
 אהבה רב  
 אהבה סקבייך

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר

תאריך: 25.7.90



לכבוד  
מר צמח ישי  
נציג-המים

*בנוסף  
לואר  
וערך  
מכיון*

הנדון: ישובי ככר סדום

לאור בחינה מחודשת שנעשתה בככר סדום הננו ממליצים להעמיד את מכסת המים המתוכננת ליחידת משק בישובים נאות הככר ועין תמר על 36000 מ"ק ליחידה כמו בכל ישובי הערבה. וזאת לכל המטרות דהיינו ירקות, מטעים וצרכי בית. אם תשונה בעתיד מכסת המים בישובי הערבה יבחן גם שנוי בישובי ככר סדום.

21/10/90

סי' ב'

עמר

*א. רמון / קצין  
- סיוע  
קק"מ*

19<sup>92</sup>

בברכה,

*[Signature]*  
פרופ' שמואל פוהור גלס

*הסכמתו לראש  
האיכען ואת איכסאיהם  
האקלאר  
3-10-90*

העתק: מר ר. איתן, שר החקלאות  
מו. א. מניסין, מנכ"ל  
מר י. גולדין, מנהל האגף לתכנון מפורט  
האחוד החקלאי  
המשרד האזורי באר-שבע

מזכר


(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:	צמח	התאריך	2/10/90
מאת:	א.ל.	חיק מס	
הנדון:			

ישוב ביבר סבוס

סימון:

אני מודיע לך על פגישתנו  
 שהתקיימה ביום 2/10/90  
 ובה נדונו שאלות שונות  
 הקשורות לעבודת המועצה  
 ובעיקר שאלות שנוגעות  
 למתן מענה לשאלות  
 שהועלו בדיון הקודם  
 בנוגע לביבר סבוס.  
 הפגישתית נערכה ביום  
 2/10/90 בשעה 10:00  
 בבית המועצה ובה  
 השתתפו: א.ל., א.מ.,  
 א.נ., א.ד., א.ה., א.ו.  
 הנוכחים היו: א.ל., א.מ.,  
 א.נ., א.ד., א.ה., א.ו.

  
 א.ל.

ע"ן - תמ

לשכת נציגי המים  
28-11-1990  
דואר נכנס

כפר שיתופי בע"מ

מיסודו של האיחוד החקלאי

ד.נ. י"מ-המלח 86902 סל' 552591, 553316-057

היועץ לאזור ה  
אסיסון גוסזין  
א

תאריך: 25/11/90

38/90

סוכם פגישה מתאריך 21/11/90.

הנושאים: 1. רישיון מים ל-36000 מ"ק ליחידת משק בכפר סדום.

2. באר מים נאות הככר 21.

משתתפים: צמח ישי, אבי סודאי, אריה גצר, מוסי דג'ו, יואב גבעתי, ולט סיכ'ו, מאירי יעקב.

1. סוכם כי נושא מכסת המים יוסדר ע"י הנציבות דרך הוצאת מכתב של היועץ המשפטי אל הישובים ואל מקורות המכסה תאושר משנת 89. כר שמכסה של 36000 מ"ק תהה ה-100 אחוז לצורך הישוב מחיר המים ע"י מקורות.

2. סוכם כי נציבות המים תעשה להגדלת מקורות המים בכפר כך שניתן יהיה לספק ליחידת משק את כמות המים במכסה.

3. סוכם כי הנציבות תפעל ותעשה ככול העולה בידה לתקצב ולחבר את קידוח נאות הככר 21 עד מרץ 91 למערכת המים הכללית.

4. סוכם להפגש בעוד 3 שבועות פעם נוספת לקבלת מידע בנושא קידוח 21.

רשם: יעקב מאירי.

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים

ח' בכסלו תשנ"א  
25 בנובמבר 1990  
607/90-101

אל: גדעון צור, אגף הקצאות ורשוי, כאן.

הנדון: ורד יריחו

=====

בהתחשב באילוצי ההספקה של חב' מקורות, נקבעה מכסת המים לורד יריחו על בסיס מוקטן מזה המיועד לאזור (25,000 מ"ק ליחידה במקום 42,000 מ"ק), בפועל, ורד יריחו צורכת מים מעל מיכסתה ומחוייבת בחריגות.

עד לסיום פעולות פיתוח מפעל ההספקה של מים לאזור, אשר יאפשרו הגדלת הקצבת המים לורד יריחו, אני מבקש, כי כל כמות מים אשר יצרוך הישוב ואשר לא תעלה על 42,000 מ"ק ליחידת משק הקיימת בפועל, תיחשב כצריכה במסגרת המיכסה ולא כחריגה, ומחיר המים עבור צריכה כזו לא יעלה מעל למחיר של 100% מכמות המים המוקצבת לחקלאות.

בכבוד רב,

צמח ישי  
נציב המים

С Т И П А Т И С  
В М С Т П П С И Д  
Л Х С Т П П В Д

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

ИЗДАНИЕ  
1990 ГОДА  
101-0000

יחידת משאבי מים

יא' בתשרי תש"נ  
10 באוקטובר 1989

סמננו: 73-24 / 732  
61-בקעת הירדן

לשכת  
24-10-1989  
דואר בכנס

184

ד"ר יריחו

לכבוד  
מר צ. גרינוולד  
מנהל האגף להקצבות ורישוי  
נציבות המים  
הקריה  
תל - אביב

הנדון: ורד יריחו - הקצבות  
מכתבך בנדון מס' 9184 מ-28.9.89

1. כפי שהנך יודע אנו חורגים כיום בשאיבה בבקעת הירדן מההמלצות ההידרולוגיות במספר קדוחים, וזאת כתוצאה מהיקף ההקצבות העולה על השאיבה המומלצת ואכן ההמלחה במספר קדוחים עולה בהתמדה.
2. חברת מקורות מתריע על כך מדי שנה בשנה.
3. אכן עם פיתוח המפעל ניתן יהיה לספק תוספת מים לצרכנים.
4. במידה ותצביע על צרכן שניתן להקטין לו האספקה אין כל סיבה מדוע לא להגדיל ההקצבה לורד יריחו.
5. מחכה לתשובתך המהירה.

כ כ ר כ ה  
י. טוביאס  
מנהל יח' משאבי מים

העתק: מר א. סודאי

10103ט



מדינת ישראל  
משרד החקלאות

הרשות לתכנון ופיתוח  
החקלאות ההתיישבות והכפר

נציבות המים

האגף לתכנון ופיתוח המים והתשתית החקלאית

22/11/90

06-12-1990  
דואר נכנס

לכבוד  
מר דני קריצמן  
עוזר שר החקלאות  
..א.נ.

הנדון: ישובי ככר סדום (עין תמר ונאות הככר)  
סימוכין: מכתבך בנדון מיום 1.11.90

בהמשך למכתבך שבסימוכין, בעקבות סיור השר ביום 30.10.90 באיזור, להלן תוצאות בדיקותי בנושא הספקת מים לישובי האיזור.

1. צריכת מים

חישוב הדרישה לצריכת המים נעשה על בסיס המשפחות הקיימות במקום וכן על בסיס מכסת מים של 36,000 מ"ק לשנה למשפחה.  
בהתאם לנתונים שנמסרו ע"י מר א. גיסין מנהל מרחב הנגב בסוה"י, מספר המשפחות בישובי ככר סדום הינו:  
נאות הככר - 46 יחידות  
עין תמר - 21 יחידות

להלן טבלה המרכזת את הדרישות לצריכת המים באיזור בהתאם לנתונים שפורטו לעיל.

הצרכן	הקצבה שנתית * (מ"ק / שנה)	מטעי תמרים **		יום שיא לפי 5°/00 (מ"ק/יממה)	הקצבה שנתית (מ"ק / שנה)	סה"כ כללי	
		יום שיא לפי 5°/00 (מ"ק / יממה)	הקצבה שנתית לפי 5°/00 (מ"ק / שנה)			סה"כ כללי (מ"ק / שנה)	סה"כ כללי (מ"ק / יממה)
נאות הככר	1,656,000	8,280	292,500	1,460	9,740	1,948,500	
עין תמר	756,000	3,780	142,500	710	4,490	898,500	
מח צה"ל	108,000	300	---	---	300	108,000	
מו"פ	24,000	120	---	---	120	24,000	
סה"כ	2,544,000	12,480	435,000	2,170	14,650	2,979,000	

\* בהתאם למספר היחידות הקיימות לפי 36,000 מ"ק לשנה ליחידה.

\*\* לשני הישובים קיימים מטעי תמרים המוגדרים כשטחים חקלאיים המיועדים ליחידות העתידיות כמפורט:

נאות הככר - 117 דונם (לפי 2,500 מ"ק/דונם/שנה)  
עין תמר - 57 דונם ( " " " )

מערכת המים בככר סדום הינה מערכת עצמאית ללא קשר למערכות אחרות. המערכת כוללת 9 קידוחים, איחוז מעיינות ו-3 קידוחי נקז נחל הערבה באיכות ממוצעת של כ- 1,000 מ"ג/ליטר.

להלן טבלה המרכזת את נתוני מקורות המים באיזור בהשוואה לנתוני ההפקה בפועל בשנת 1989.

מקור המים	נתונים לפי חישוב		נתוני הפקה בפועל בשנת 1989 (לפי נתוני "מקורות")	
	(מק"ש)	(מ"ק / יממה) *	(מ"ק/שנה)	חודש שיא 89.89 (מ"ק/חודש)
קד' נאות הככר 1	40	900	203,070	25,670
קד' נאות הככר 1 ב'	90	2,025	555,390	86,270
קד' נאות הככר 2	100	2,250	505,670	64,200
קד' נאות הככר 3	33	743	163,720	22,330
קד' נאות הככר 4	30	675	253,422	26,034
קד' נאות הככר 7	31	698	253,053	26,205
קד' נאות הככר 8	33	743	243,720	17,620
קד' נאות הככר 20	105	2,363	690,020	77,310
קד' ככר סדום 1	15	240	42,290	---
מעיינות	65	650	230,480	21,420
3 קידוחי נקז	40	400	90,705	32,339
סה"כ	582	11,687	3,231,540	399,398

\*לפי 22.5 שעות הפעלה ביממה, למעט המעיינות ו-3 קידוחי הנקז שחושבו לפי 10 שעות הפעלה ביממה בשל מיגבלות הידרולוגיות.

יש לציין שכיום נמצא בשלבי קדיחה קידוח נוסף במערכת נאות הככר 21 כאשר הספיקה החזויה בו נאמדת בכ- 100 מק"ש, כלומר תוספת של כ- 2,250 מ"ק/יממה.

### 3. סיכום והמלצות

א. בהתאם למספר יחידות המשק הקיימות כיום בשני הישובים ולפי מכסת מים של 36,000 מ"ק לשנה ליחידה, הרי שהמערכת הקיימת סיפקה את צרכי יום השיא המתוכננים (לפי 5°/00), זאת לפי נתוני ההספקה בפועל כפי שבוצעו בחודש נובמבר 1989 שהינו חודש השיא של המערכת.

ב. קיים פער בכמויות המים המחושבות להספקה ביום שיא לבין ההספקה בפועל בחודש נובמבר 1989. פער זה נובע מכך שלפי החישוב, כל מקורות המים מחושבים להספקה במשך 22.5 שעות ביממה, בעוד שבפועל לאור הביקוש, קידוחי המערכת פעלו ברציפות במשך 24 שעות ביממה.

ג. פעילות רציפה במשך 24 שעות ביממה איננה אפשרית לאורך זמן לאור התקלות העלולות להתרחש. לכן יכולת ההספקה בפועל צריכה להתבסס על 22.5 שעות הפעלה, כאשר יתרת השעות מיועדת לרזרבה תיפעולית למקרה של תקלות במערכת.

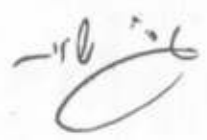
ד. יש לציין כי קיימת מחלוקת עקרונית באם הספקת המים לתמרים הינה חלק ממכסת המים ליחידות המשק הקיימות או העתידיות, כלומר האם הינם חלק ממכסת המים הנוכחית בהיקף של 36,000 מ"ק ליחידה.

ה. במידה וקידוח נאות הככר 21 שנמצא בשלבי קדיחה לא יכזיב, הרי שהמערכת תוכל ותדע לענות על נתוני הביקוש הקיימים.

ו. גם לאחר קדיחת קידוח נאות הככר 21 והצלחתו, לא תתאפשר הגדלת יחידות המשק בשני הישובים מעבר לקיים ללא תיגבור מערכת הספקת המים.

לאור הנ"ל מוצע לבחון את התגבור באמצעות קידוחים נוספים שמיקומם מדרום לככר סדום באזור בין נחל אמציה לנחל הערבה במרחק של כ- 12 ק"מ.

גבי שחם



העתקים:

- ✓ מר צמח ישי - נציב המים
- מר מרדכי קוסטרינסקי-מנכ"ל המחלקה להתיישבות
- מר אלדד גיסין - מנהל מרחב הנגב הסוה"י
- מושב נאות הככר
- מושב עין תמר
- מר דוד יוגב

(גש 221190)

# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיסודו של האיחוד החקלאי

ד.נ. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 057-553316

פקס - 057-552591

תאריך 19.11.90



לכבוד  
דני קריצ'מן  
עוזר שר החקלאות

## הנדון: בעיות מים בעין תמר

בהמשך למכתבו של מר אלי סודאי סגן נציב המים, ברצוני לציין:

1. אין ביכולתה של מקורות לספק את כמות המים בימי השיא בכיכר סדום זאת לפי נתוני מקורות.
2. קידוחי הנקז בנחל הערבה נעשו בהמלצת תה"ל והערכתם היתה שישאבו כ-120 קוב לשעה. בפועל נקז אחד יבש ולא ניתן לשאוב ממנו, שני מתמוטט לעיתים תכופות ולוקח זמן להכניסו לעבודה מחדש. כמות המים שנשאבת מהנקזים אינה עולה על 50% מהמתוכנן.
3. קידוח 21 אכן החלו לקדוח בשעה טובה אך בתום עבודות הקדיחה תעצר העבודה ואת הקידוח יסגרו בפקק ולא תהיה שאיבה. זאת מחוסר תקציב לסיום העבודה וחיבורו למערכת הכללית.
4. מצב המים בכיכר סדום נמצא מתחת לקו האדום ואם לא ימצא תקציב לסיום העבודה ולא תהיה תוספת מים בחודשים מרץ אפריל שהם חודשי שיא, יגרמו בזקים כבדים בכיכר סדום למתישבים הן כלכלית והן חברתית דבר שניתן למנוע בפרק הזמן שנותר.

נ ב ר כ ה

יעקב מאירי  
גזבר עין תמר

העתקים:

אלי סודאי - סגן נציב המים  
אברהם מלמד - סגן מנהל חבל הנגב  
יואב גבעתי - יו"ר מועצה אזורית תמר  
מוטי דלגו - מזכ"ל האיחוד החקלאי

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

טז' בחשוון תשנ"א  
 4 בנובמבר 1990  
 571/90-101

לכבוד  
 דני קריצימן  
 עוזר שר החקלאות

א.נ.,

הנדון: בעיות מים בעין תמר

מכסות המים לכיכר סדום היו נמוכות מהמקובל בערבה. הסוכנות היהודית התנגדה במשך שנים להשוואת מכסות כיכר סדום לשאר ישובי הערבה, וזאת למרות תמיכת נציב המים, להעמדת מכסת המים בכיכר סדום על 37,000 מ"ק ליחידת משק. רק בחודש יולי 1990, קבלנו אישור ממר פוהורילס, על תיקון המכסות והעמדתן של 37,000 מ"ק.

מקורות המים בכיכר סדום ידעו לספק את הכמות המוקצבת של 25,000 מ"ק ליחידת משק עבור היחידות הקימות ואף הרבה יותר.

חברת תה"ל המליצה על קדיחת 3 נקזים בנחל הערבה, ובשנת 1989 הסתיימה קדיחת הנקזים, אך לצערנו הם לא הפיקו את כמות המים שציפינו מהם.

חתמנו חוזה עם החברה המאוחדת לקידוח, לביצוע קידוח נאות הכיכר 21. עקב שיטפון שהיה בנחל הערבה, נשטפה דרך הגישה לקידוח, ולכן היו עיכובים בתחילת ביצוע הקדיחה. כיום החלה החברה בקדיחת הקידוח.

ביקשתי מחברת מקורות להעביר לי נתונים על כמויות המים המסופקים לנאות הכיכר ועין תמר. אני מעביר לך את הנתונים כשאקבל אותם.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

העמקה:

יעקב מאירי - גזבר עין תמר

55



מדינת ישראל

אברהם  
צמח ישי

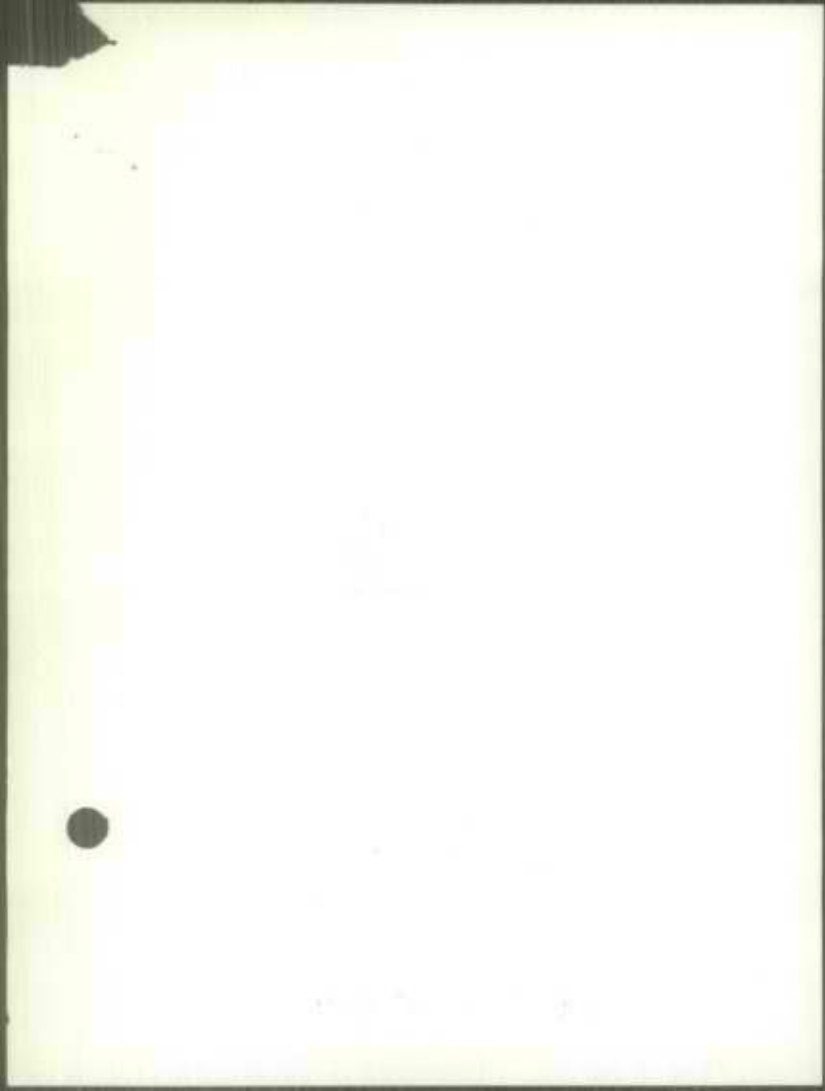
כא תשובת היום  
שחזרתי מן המסע בארץ

צני

בהרבה

אמת

לשבת שר המקראות



# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיסודו של האיחוד החקלאי  
ו.נ. יג וזמלוז, מיקו" 86905, טל. 057 553316

פקס - 552591 - 057

לשכת שר החקלאות
תאריך
15-10-1990
דואר נכנס

תאריך 14.10.90

לשכת שר החקלאות  
15-10-1990  
דואר נכנס

לכבוד  
מר רפאל איתן  
שר החקלאות  
ירושלים.

## הנדון: בעיות מים בעין-תמר

הבני להודיעך בזה שלבוכח בעיות המים בכיכר סדרם חברת מקורות מספקת לנו כמות מוגבלת של מים, כך שבקושי רב ניתן להשקות את השדות.

חלמות הירקוח בסיון-המר לא הוגדלו מהשנה שעברה והשדות סובלים ממחסור של מים.


ברז המים למטע התמרים בסגר ע"י חברת מקורות בהסכמתי והמטע מחייבם.


למשפתה החדשה שנקלטה במושב אין ביכולתנו להקצות מים לעיבוד שטח חקלאי ואין לה מקור פרבסה.

קידוח 21 מתנהל בעצלתיים, עדיין אין עבודה בשטח למטע הדרך שנסללה.

אבקש את התערבותך המיידית בנושא המים בכיכר סדרם

ג ב ר כ ה  
יעקב מאירי  
גזבר עין תמר



ק"מ  
15/10/90  




# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיטודו של האיחוד החקלאי  
ד.נ. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 057-553316

פקס - 552591 - 057

תאריך 14.10.90

לכבוד  
צמח ישי  
בציבות המים  
תל-אביב.

## הנדון: בעיות מים בעין-תמר

הנבי להודיעך בזה שלבזכח בעיות המים בכיכר סדום חברת מקורות מספקת לנו כמות מוגבלת של מים, כך שבקושי רב ניתן להשקות את השדות.

חלקות הירקות בעין-תמר לא הוגדלו מהשנה שעברה והשדות סובלים ממחסור של מים.

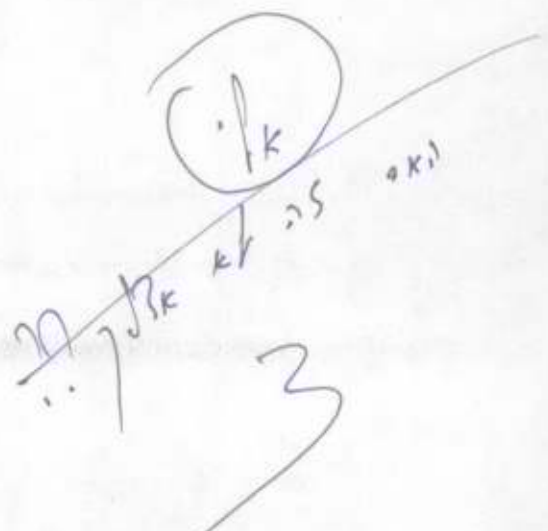
ברז המים למטע התמרים בסגר ע"י חברת מקורות בהסכמתי והמטע מתייבש.

למשפחה החדשה שבקלטה במושב אין ביכולתנו להקצות מים לעיבוד שטח חקלאי ואין לה מקור פרנסה.

קידוח 21 מתנהל בעצלתיים, עדיין אין עבודה בשטח למעט הדרך שנסללה.

אבקש את התערבותך המיידית בנעשה בנושא המים בכיכר סדום.

ב ב ר כ ה  
יעקב מאירי  
גזבר עין תמר  


  
א.י. (circled)  
א.י. א.י. א.י. א.י.  
3

STATE OF ISRAEL  
MINISTRY OF AGRICULTURE  
WATER COMMISSIONER'S OFFICE

8, KALMAN MAGEN ST.  
61070 TEL AVIV  
TEL: 972-3-211600/812  
TELEFAX: 972-3-211212

496  
מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
לשכת נציב המים

קלמן מגן 8, הקריה  
תל-אביב 61070  
טלפון: 03-211600/812  
פקס: 03-211212

DATE .....

תאריך: 21/10/90

TO: .....

שם הנמען: אבנר סלומי

TELEFAX NO.: .....

מס' טלפקס של הנמען: 9244446

NUMBER OF PAGES: .....  
(INCLUDING THIS PAGE)

מס' עמודים להעברה: 1  
(כולל עמוד זה)

FROM: .....

שם השולח: אבנר סלומי

SUBJECT: .....

אם (החלף)  
קריאה (אנ) היתר

צו קטה סלומי  
הודעה על ביטול צו מס' 21/10/90  
בגין חוסר תכלית  
על 21.10.90  
אבנר סלומי

# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיסנדו של האיחוד החקלאי  
ד.ג. ים המלח, מוקוד 86905, טל. 057-553316

מקס - 057-552591



תאריך 15.10.90

1505

9

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים

## הנדון: קידוח 21

לנוכח המחסור החמור במים בכיכר סדום הנבי להביא לידיעתך שקידוחי הנקז בנחל הערבה לא ממלאים אחר הציפיות ואינם מספקים את כמות המים שאמורים היו לספק. ( זאת על פי בתובי חברת מקורות ).

סה"כ יכולת הספקת המים של חברת מקורות לישובים בכיכר סדום קטנה מהשנה שעברה וזאת לנוכח בעיות גוספות בקידוחים גוספים.

נכון לתאריך כתיבת מכתב זה קידוח 21 המתוכנן לתגבר את מערכת המים בכיכר סדום מתנהל בעצלתיים והחברה שקבלה את ביצוע הפרוייקט אינה מודעת לחומרת בעית המים בכיכר.

אי לכך יש צורך בקביעת לוח זמנים חדש צפוף ככל האפשר כך שיעוד בעונה הנוכחית יכנס קידוח 21 לעבודה, אחרת אינני רוצה לחשוב כלל על המצב אליו יקלעו תושבי הכיכר לקראת חודשי מרץ-אפריל, חודשי שיא בצריכת המים.

אבקש את סיפולך במציאת פתרון מהיר ויעיל להמשך קידוח 21.

ב ב ר כ ה

יעקב מאירי  
גזבר עין תמר

העתקים:

מוטקה קונסטרינסקי - מבכ"ל המחלקה להתיישבות  
אלוד גיסין - מנהל חבל הנגב  
יעקב הוכמן - סמבכ"ל המחלקה להתיישבות  
יואב גבעתי - יו"ר מועצה אזורית תמר

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

התאריך

מאת:

תיק מס

הערות:

סימבול:

י. ס. 1  
10/1

ל'גה ס'30 ס

1  
ס'כא'

א.ה. הו.ל.ג. א.י.פ.ה.

ע'א.ג. פ.ק.ו.ה. ה.ת.א.ס. 2

ל'ג

~~ה'תש"ס  
ל'ג  
ה'תש"ס  
ל'ג  
ה'תש"ס  
ל'ג  
ה'תש"ס  
ל'ג~~

# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיסודו של האיחוד החקלאי  
ו.ג. יט וזמלון, מיקוד 86905, טל. 057 553316

פקס - 552591 - 057

תאריך 14.10.90



לכבוד  
מר רפאל איתן  
שר החקלאות  
ירושלים.

## הנדון: בעיות מים בעין-תמר

הבני להודיעך בזה שלנוכח בעיות המים בכיכר סדום חברת מקורות מספקת לנו כמות מוגבלת של מים, כך שבקושי רב ניתן להשקות את השדות.

חלקות הירקות בעין-תמר לא הוגדלו מהשנה שעברה והשדות סובלים ממחסור של מים.

ברז המים למטע התמרים בסגר ע"י חברת מקורות בהסכמתי והמטע מתייבש.

למשפחה החדשה שנקלטה במושב אין ביכולתנו להקצות מים לעיבוד שטח חקלאי ואין לה מקור פרנסה.

קידוח 21 מתנהל בעצלתיים, עדיין אין עבודה בשטח למטע הדרך שנסללה.

אבקש את התערבותך המיידית בנעשה בנושא המים בכיכר סדום.

ב ב ר כ ה  
יעקב מאירי  
גזבר עין תמר

אל:

ב"ח

5

התאריך

20/10/90

מאת:

א.ל.

תק מס'

ד

דבריו:

נשג. בינה סקום

סימון:

אני מאשרים קבלי את הסמך הישן,  
 ולפי הסכם זה לא אצטדק בו שנית  
 אלא ובענין אחר לא אצטדק.  
 הישן אצטדק אלא הסמך החדש  
 לא יבין אצטדק.  
 ביום אצטדק אצטדק אצטדק  
 אה הימים בלא חייב, אלא אצטדק אצטדק  
 שהיני אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק  
 אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק  
 אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק  
 אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק אצטדק

Handwritten signature

Handwritten mark

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

הסוכנות היהודית לא"י  
המחלקה להתיישבות

מדינת ישראל  
המשרד החקלאות

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר

תאריך: 25.7.90



לכבוד  
מר צמח ישי  
נציג-המים

הנדון: ישובי ככר סדום

לאור בחינה מחודשת שנעשתה בככר סדום הננו ממליצים להעמיד את מכסת המים המתוכננת ליחידת משק בישובים נאות הככר ועין תמר על 36000 מ"ק ליחידה כמו בכל ישובי הערבה. וזאת לכל המטרות דהיינו ירקות, מטעים וצרכי בית. אם תשונה בעתיד מכסת המים בישובי הערבה יבחן גם שנוי בישובי ככר סדום.

*Handwritten notes in blue ink:*  
צילון / צילון  
צילון / צילון  
צילון / צילון  
צילון / צילון  
צילון / צילון

21/10/90

סיסבי עמר

1990

*Handwritten notes in red ink:*  
אלהי / סיסבי / קקליה  
קקליה / קקליה

בברכה,

*Signature of Prof. Shmuel Fohar*  
פרופ' שמואל פוהר

*Large handwritten note in red ink:*  
המקלאות / האיסוף / המכאון / המכאון / המכאון / המכאון

העתק: מר ד. איתן, שר החקלאות  
מו א. שטייטין, מנכ"ל  
מר י. גולדין, מנהל האגף לתכנון מפורט  
האחוז החקלאי  
המשרד האזורי באר-שבע

3-10-90  
11.10.90  
א. איתן



קנינות טאל הינדר אד  
 בינה 130  
 ישראל  
 אל קונסטרוקט

מדינת

משרד החקלאות - נציבות המים  
 על עבודות פיתוח

תאריך 23/9/90

לשכת ניקוח עליון  
 24-09-1990  
 דואר מכנס

סיכום מו"מ שהתקיים בתאריך 23/9/90

המשתתפים : א. סקולס - התגרה המולדת - אגלה

א. סולסקי - סגן נציב המים

מיבנה קצ'א טאל הכיס 21 סימון 333-222

סוג העבודה : אורחית / סיכנית / חשמלית / הגנה קטודית / קדיחה / שאיבת ניסיון

סוכם כדלקמן :

1. לבצע את העבודה בסך כולל של 149,925 ש"ח.

2. המחירים צמודים למדד הסלילה, חודש ינואר 1990.

3. משך ביצוע העבודה יהיה כ- 3 חודשי עבודה.

4. הערות : סכום של 20,000 כ- נוסף (ויסאג)

אסטרטגיה באלו (אלו) כ- 9.7.90

הוספת תנאי ביטוח - 2 - 555

11 - 9.10 - קאירט עיו תלם 550  
 12 - עיג גוש 350  
 13 - עיג כוז 400

חתימת הנוכחים :

החברה המאוחדת  
 המבצעת עבודות

פיקוח עליון

תפוצה :

המבצע  
 האגף לתיכנון ופיתוח המים  
 מרחב/שח"מ/צמ"כ 333  
 מהנדס פיתוח ארצי - מקורות, ת"א  
 הערכות הנדסיות - תה"ל  
 יח' פיקוח ארצית - מקורות, ת"א  
 מח' קידוחים - מקורות, ת"א  
 המתכנן  
 מנהל פיקוח עליון

נרשם ע"י מ.ויסאג

פיקוח עליון :

# כודינת ישראל

משרד החקלאות

נציבות המים  
חסיקוח העליון על עבודות פתוח

## סיכום שיחה

תאריך:

21-2

המשתתפים:

חננושא: מ/כ הכיכס 21 - ג'ת'ג

הערות	פרטים וסיכומים
	התקווה בסעיף א' ו' ב'
6500.-	סוף 2 מסלול 600 x 100 מסלול 600 x 100 מסלול 600 x 100
3000.-	סוף 11 מסלול 1000 x 100
500.-	סוף 12 מסלול 1000 x 100
50	סוף 13 מסלול 1000 x 100
10500	סוף מסלול
	139425 מסלול
	10500 מסלול
	145925
<p>התאמת המסלולים והתקווה</p>	
תפוצה נוספת:	נרשם ע"י
חתימה:	

מיקוח עליון: משרד החקלאות רח' ארזנונג 111, ת.ד. 11170, מיקוד 61111

טלפונים: 03-434434 + 03-434434 טלסט: 03-854

006 - 7/84 - טופס פ.ע.

החברה המאוחדת  
לפתוח בע"מ

*[Handwritten signature]*

*[Handwritten signature]*

*[Handwritten signature]*

Handwritten text in Arabic script, possibly a signature or date, located in the bottom left corner of the page.



נראה במקום אדום פנימי 3

מזכר

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

התאריך

13/9/90 צ.ב. לשכר - מהימם ביטחון

מאת:

תיק מס'

זא. ס/מא. - סן רבוב הלוג

הנדון:

קיצוץ נא-הכר 2

אין אצלה אביבאל קיצוץ 2  
הסילום בנה אבין דניאל - אולם  
שהקיצוץ הוא יבוצע ל. קאן אסוף  
אמור לה  
אבן טק אביבאל גזור פנ ס  
הנא קום גצבר

14

הצפיה א. הילן  
א. א.

א. בילן

משודר התקשורת

שם השולח... אל"ם אב"א - 100 / נצי"ב תל"ם  
 מענו... ב"ה קמ"א / אל"ם תל"ם תל"ם  
**מברק רשמי**

מספר סידורי ZCZC		נוקב בשעה		שודר בשעה		מספר חמלים		תאריך		שעה		הוראות שירות		המחיר אבי שקל		חותמת בית הודאר
ק"י		ק"י		מספר מקורי							ETAT GOVT	רשמי				
אל		מרכז מוצא	עדיפות	מרכז יעוד												
		IL														

1) שם הנמען... צ"ב אב"א - תל"ם  
 2) הרחוב ומס' הבית... ר"מ א"קול" 9  
 3) מקום הייעוד... תל-אביב

אין לכאור עבירות קודמת 21  
 במילגם בינו לבין מקומה אלא שבק"מ תל"ם יבוצע ע'  
 קמ"א אב"א אב"א  
 אב"א אב"א אב"א אב"א אב"א אב"א

התקיים: א. מוס  
 ג. מוס  
 ד. מוס

211212

גליון תכתבת

מקורות, חברת מים בע"מ

מאת	
סמנו	
תאריך	12/9/90

FAX

לפרג'י  
אל סולמי - 50 / ק"ב פלמין.

התעניין: קבלת נגלה פיטורה 2

נציג פאצט פמחה סולמי - לפרג'י  
לסימנה לצד זה פקציה פנסון.

כפי פנים באיזו אהיבים הפוסק  
לפרג'י זה הפקציה ואלה הפקציה  
אופן לפי אהיבים סולמי.

לואי פמחה לפרג'י, קבוצה פמחה  
אל יבי אהיבים, כולל סימנה בלתי נכונה לפרג'י  
לפרג'י הפקציה פנסון 50 ויחיד 100 ומתן פנסון  
אל קבלת פנסון.

פרג'י  
אהיבים פנסון  
אהיבים פנסון

פנסון: סולמי

# החברה המאוחדת לקידוח בע"מ

## The Consolidated Drilling Company Limited

P.O.B. 28143 TEL-AVIV 61281

PHONE 372098 טלפון

ת.ד. 28143 תל-אביב 61281

052-502316

052-580877

Tel. No. 10/9/90 תל-אביב

תשובה על מכתב  
In reply please quote:

מספר	173
תאריך	11-09-2000
מחיר	512
מספר חשבונית	
מספר חשבונית	

למכר  
מקומה עבור איש בית  
ליוני או כפי אולטימטי.

א.א.

היעצותי: קיבלה לאה הכרז 21

לאה לא קיבלה את עמולה הפרויקט הקיבלה ה"נ, כמעט לפיקה זמן  
זה היצק אלק ב יין אש יטלים זמנז באתי הקבלה כפי אולטימטי  
באר עם מיטב מתיים ש עמולה עשר.

ביצע כ איתי הקבלה ימיני אפרה לפי אמתון נכילה האיש  
ביתן מעין היום באשר סיקה זמנז עם או ניסן ואז קיבולת וזמנז  
לא הסמט איתי הקבלה ימיני ברה איתי - האמתון, בזמנז לא  
אש אולטימטי ארצת אה קיבלה לאה הכרז 21 בהתאם אמתים אפס  
באשר.

איתי אפס איתי אמתים אמתון עם אפס אפס כ יא אש  
אמתים אפס אפס אמתים אמתון עם אפס אפס כ יא אש  
אמתים אפס אפס אמתים אמתון עם אפס אפס כ יא אש  
אמתים אפס אפס אמתים אמתון עם אפס אפס כ יא אש



מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

כא' באלול תש"ן  
 11 בספטמבר 1990  
 478-90/101

אל: שר החקלאות

הנדון: עין חצבה  
 סימוכין: מכתבך מיום 14.8.90 מס' 0577

אני מאשר קבלת מכתבך שבסימוכין.  
 אנו נפעל בהתאם להנחיותיך המפורטות בו.

בברכת שנה טובה,

צמח ישי  
 נציב המים

העתק:

גדעון ויתקון - ממ"י  
 עין חצבה  
 ג. שליטין - מנכ"ל משרד החקלאות  
 ש. פוהורילס - הרשות לתכנון  
 א. תמיר - נציבות המים

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

כא' באלול תש"ן  
 11 בספטמבר 1990  
 478-90/101

אל: שר החקלאות

הנדון: עין חצבה  
 סימוכין: מכתב מיום 14.8.90 מס' 0577

אני מאשר קבלת מכתבך שבסימוכין.  
 אנו נפעל בהתאם להנחיותיך המפורטות בו.

בברכת שנה טובה,

צמח ישי  
 נציב המים

העתק:

גדעון ניתקון - ממ"י  
 עין חצבה  
 ג.שליטין - מנכ"ל משרד החקלאות  
 ש.פיהורילס - הרשות לתכנון  
 א.תמיר - נציבות המים



שר החקלאות

ירושלים

כ"ג באב תש"נ  
14 אוגוסט 1990  
סימוכין: 0577

לכבוד  
מר גדעון ויתקון-מנהל ממ"י  
מר צמח ישי - נציב המים ✓

א"נ..

הנדון: עין חצבה

בהתאם לפניית עין-חצבה אלי בנושא מעמדם בתחום הקרקע והמים, הנני לסכם את עמדת המשרד, ומבקשכם לפעול כדלקמן:

1. מעמד הישוב מוכר כחוה ולא כישוב מתוכנן.
  2. שטח החווה 1000 ד'. בנוסף לכך רשאי הישוב לבקש מדי שנה החכרה זמנית של עד 500 ד' למטרת מחזור זרעים, כך שבפועל ניתן יהיה לגדל בשטח של כ-800-1000 דונם. איתור השטחים המדויקים מיפויים והכנת חוזה חכירה באחריות ממ"י ואזור הנגב.
  3. מכסת המים: 650 אלף מ"ק כמכסה קבועה לשנה. 350 אלף מ"ק כמכסה זמנית לשנה.
- במקרה של הרעה באיכות המים בקידוחים הקיימים, רשאית עין-חצבה לפנות לנציבות המים ולבקש רשיון לקידוח חליפי. האחריות לביצוע ומימון הפקת המים והולכתם, מוטלת על עין חצבה. קביעת נקודות הקידוח רישויים והפיקוח על כמות השאיבה יעשו כמקובל באחריות נציבות המים.
4. אבקשכם לדווח לי על ביצוע ההחלטות עד ליום 30/11/90.

בברכה,

רפאל אימן  
שר החקלאות

מראי חמדה לה לאורה  
הויכוחים סביב החזען  
אנא אכתוב קצר  
החלטתי: להאריך את  
הקידוחים - הולכים  
העתק: מר ג. שליטין-מנכ"ל המשרד  
מר ז. קריצ'מן- עוזר השר  
פרופ' ש. פוהורילס-מנכ"ל הרשות לתכנון  
מר מ. כהן (קדמון) - ס/מנהל הרשות  
מר א. גיסין - מנהל אזור הנגב  
עין חצבה  
14.8  
16.8.90

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

כ" באלול תש"ן  
 10 בספטמבר 1990  
 467/90-101

לכבוד  
 ירון סולומון  
 האיחוד החקלאי

, .נ.א

הנדון: קליטה בישובי כיכר סדום  
 סימוכין: מכתבך מיום 22.8.90

קבלתי את מכתבך שבסימוכין והעברתי אותו לאגף הקצאות ורישוי.  
 בימים אלה נחתם חוזה עם החברה המאוחדת לקידוח לביצוע קידוח נאות  
 בכיכר 21.  
 לידיעתך.

בברכת שנה טובה,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

הערה:

ג. צור - סגן נציב המים ומנהל אגף רישוי והקצאות  
 מ. דלג'ו - איחוד חקלאי  
 מ. קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתישבות  
 מוסקו - הסוכנות היהודית, באר שבע  
 נאות הכיכר  
 עין תמר



אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ

תל-אביב 67138, דרך מתח תקוה 80  
טל. 03-5620621, מקס. 03-5622353

מס': 1978  
תאריך: 22.08.90

לשכת נציב המים  
2 - 09 - 1990  
77111 נכנס

לכבוד  
אל"ט סודאי  
סגן נציב המים

...J.א

הנדון: גלישה בישובי כיכר סדום

אני שמח לבשר לך, כי בהתאם לסיכום בין ישובי כיכר סדום לבינד, באות הכיכר קלצו 2 משפחות חדשות: משפחת אקריש ומשפחת כהן למשקים: 45-1-52.

עין-תמר קלטה 2 משפחות: משפחת מירון ומשפחת בן-עיון למשקים 582-5821.

אבקשך לדאוג לתוספת מים, כמקובל בכיכר סדום.

ברצוני להחזיר לך שנה טובה עם גשמי ברכה, שלום ובטחון!

בכר כהן  
ירון סולומון  
המחלקה להתיישבות

77111

העתק:  
מ. דלג'ו.  
מ. גוסטריןסקי.  
מוסקו+מלמד.  
נאות הכיכר.  
עין תמר.

הסוכנות היהודית לא"י  
המחלקה להתיישבות

2

גם התייחס

ת"א, ו' באלול תש"ן  
27 באוגוסט 1990

לשכת נציב המים  
2-09-1990  
דואר נכנס

11

א כ: מרחב הנגב  
מאת: מ. קוסטרינסקי

הנדון: נאות-הככר

אבקשכם להכין ולהמציא לי תכנית קליטה - לשנת 91/92.  
התכנית צריכה להתבסס על הקליטה המירבית האפשרית - לדעתכם וכדעת  
התנועה - מבחינה חברתית.  
כמו כן אבקשכם לנהל מעקב אחר ביצוע התכנית.  
ברצוני להזכיר שהצלחנו להחזיר נאות-הככר לטפול רגיל וכן להגדיל מכסת  
המים של המתושבים, רק על סמך ההנחה שהישוב יגדל באופן רציף  
ומשמעותי.

ב ב ר כ ה,  
מנהל  
מ. קוסטרינסקי

העתיקים:  
האחוד החקלאי  
נאות הככר  
נציב המים ✓



אל:

התאריך

23/8/90

13/8/90

מאת:

חיק מס'

א. סובל

הנדון:



התאמת תנאי העבודה

התאמת תנאי העבודה

הצב פניה עליו הענינה הנהלת המוסד  
 (במה אנו לא באנוור בהחלטים נשאלים)  
 ונא ~~ל~~ אנו צד יקובל זכרון פקעלי  
 כדקלא ביטולו הקמרה.



2

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

התאריך

23/8/90

רצין והוקרה - נא להיכנס

מאת:

חוק מס

צ'אי. סולובאי. סגן נציג האגף

הנדון:

איסור אסור נא להיכנס

סינוני - סקס א 19/8/90

10  
(מ/ת)

לנהל שבסיומון שביד הפרק האגף  
אסן נציג האגף אמר אלן ייטוי והקבלה,  
אצדדן צ'ור.

נציג האגף אישר את האגף גוסל הימני  
ואגורה אצדדן צ'ור אסימול.

באי כן סגני אגף צ'ור אסימול ג'ואל  
קוסה היחידה אגף 1988 נקרא  
ג'ואל היחידה.

15



1914 - 1915

1916 - 1917

1918 - 1919

1920 - 1921

1922 - 1923

1924 - 1925

1926 - 1927

1928 - 1929

1930 - 1931

1932 - 1933

1934 - 1935

1936 - 1937

1938 - 1939

1940 - 1941

1942 - 1943

1944 - 1945

1946 - 1947

1948 - 1949



לשבת נציב המים  
2-09-1990  
17

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ  
תל-אביב 67138, דרך פתח תקוה 80  
טל. 03-5620621, 03-5622353 מקס.

מס: 1977  
תאריך: 22.08.90

א.י.

סוף, נשאלים ונהלים  
לשבת 3/9  
א.י.  
הוצאה 10.9.90

לכבוד  
צמח ישי  
נציב המים

יש המים

יש המים

הנדון: ביטול קנסות ישובי כיכר סדום

בהמשך לשיחתינו הטלפונית מיום: 21.08.90, בה סיכמנו שאנני יכול  
לצטת בלב שקט ללימודים בארה"ב, היות ותמצא את הפתרון לביטול קנסות  
בגין חריגה לשנתי ישובינו, אשר בכיכר סדום: נאות הכיכר כ-650,000 ש'  
ע"ן תמר כ-25,000 ש'  
ברצוני להודות לך מראש ולמחל שנה טובה ולשובה,  
שנת שלום ובטחון!

נברכה  
ירון סולומון  
המחלקה להתיישבות

השתתף:  
מ. דלג'ו.  
פ. סודתי.  
מ. קוסטר'נסקי.  
מוסקן + מזמד.  
ישראל קלמן, מקורות, אשקלון.  
נאות הכיכר.  
ע"ן תמר.

מר אלי סרני  
צבא הים  
הקריה

מדינת ישראל  
משרד החקלאות - נציבות המים

תאריך: 12.8.90  
סימון: 4/45 מ.ר.

האגף לפיקוח עליון

לשבת נציב המים  
11-08-1990  
ד.ר. נכנס

לכב'  
מר צבי אשכנזי  
מ ק ו ר ו ת  
א.נ.

הנידון :- קידוח נאות הכיכר 21 - ביצוע עבודות

בהסתמך על מכתב מקורות מ- 11.7.90, על תיק תיכנון של מח' קידוחים/מקורות סעיף 1.1 במיפרט הטכני ועל הנחיות בכתב של סגן נציב המים מ- 30.7.90, זומן המבצע - החברה המאוחדת לקידוחים - בתאריך 31.7.90 לסכם מחירי ביצוע העבודות.

הן במכתבו של סגן נציב המים והן בתיק התיכנון צויין כי בנוסף לקדיחה יבוצעו דרך הגישה והמישטח על ידי אותו גורם, וזאת כדי להבטיח גם תחזוקה נאותה של עבודות העפר במהלך ביצוע הקידוח.

בתאריך 31.7.90 סיכמו נציגי הפיקוח העליון, כל אחד בתחום טיפולו, את מחירי ההתקשרות לקדיחה ולעבודות העפר, והעסקי הסיכומים נשלחו ב- 1.8.90 להמשך טיפול לכל הגורמים הקשורים בענין (כולל המרחב, מהנדס פיתוח ארצי/מקורות ומח' קידוחים/מקורות).

מכתבך מ- 8.8.90 הגיע אחרי שכל התהליך כבר הסתיים.

כידוע לך, אין זה מתפקידו של הפיקוח העליון לקבוע מי הוא המבצע.

לוטה : העתק נוסף מסיכומי המחירים

- העתק :
- מר ע. אלה
- מר א. סודאי
- מר מ. נחמה
- מר ב. הראל
- מר א. דיטקובסקי
- מר י. קידרון
- 100 (2)

ב ב ר ח  
מ. דיניטן  
מנהל פיקוח עליון



החלטה הכי תוח  
 סלמנר:  
 (1) 8.8.1990



אל: מ. רייטן - מנהל הפיקוח העליון

הנדון: קדוח נאות הכיכר 21



על פי סיכום בין הנהלת מקורות לנציבות המים, קדיחת הקדוח הנדון תבוצע על ידי החברה המאוחדת לקדוח במסגרת תכנית הפיתוח לשנת 90.

על פי נוהל הפיתוח, כמטרה לאפשר הכנת התקשרות לביצוע העבודה, אני מבקש לסכם עם החברה המאוחדת לקדוח, את מחירי הביצוע של הקדיחה.

במקביל וכדי לאפשר כניסת קבלן הקדוח לאתר, אבקש כנדרש בנוהל, לסכם עם צמ"כ את מחירי הביצוע של דרך הגישה והמשטח.

נא טיפולכם המזורז, כדי לאפשר למרחב הדרום את הפעלת הנושא בהקדם האפשרי.

ב ב ר כ ה,

צ. אשכנזי

מהנדס פיתוח ארצי

העתק: ע. אלה

א. סודאי

מ. נחמה

ב. הראל

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

י"ט בתמוז תש"ן  
 12 ביולי 1990  
 337/90-101

לכבוד  
 כצמן יהודה  
 נאות הכיכר

י.א.

הנדון: מיכסת המים לנאות הכיכר  
 סימוכין: מכתב מיום 27.5.90

הפרוטוקולים שהעברת לנו יחד עם מכתבך שבסימוכין, אינם סותרים את הודעתי.  
 הגוף המוסמך להשוות את מכסת כיכר סדום למכסת המים בערבה הינו ועדת  
 הארבעה. זאת הודענו להם כבר מספר פעמים בשנים האחרונות.  
 אנו תמכנו בעמדה שמכסת המים בכיכר סדום תושווה לערבה.  
 בימים אלה שוחחתי שוב עם מנכ"ל המחלקה להתישבות, מר קוסטרינסקי, ועם נציג  
 האיחוד החקלאי, מר סולומון, ושניהם הודיעו לי כי בכוונתם לדרוש מועדת  
 הארבעה להשוות את מכסתכם למכסת הערבה.  
 עד להחלטת ועדת הארבעה, כל האמירות וההכרזות הינם הצהרת כוונות, ואין  
 באפשרות הנציבות לקבוע מכסה על פיהם.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

השתתף:

מ.קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתישבות  
 ראש המועצה האזורית תמר  
 י.סולומון - האיחוד החקלאי  
 פ.מוסקו - סוכנות חבל הנגב

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 3,552091-057-950912

לשבת נציב המים  
07-06-1990  
117

27.5.90

לכבוד:  
אכי סודאי  
סגן נציב המים

הנדון: מיכסת מים לנאות הכיכר.

א.נ.

מצורפים מספר פרוטוקולים של פגישות עם שר החקלאות מד כץ עוז מתאריך 11.6.90 ו-29.12.89. זפגישות עם ראש המחלקה להתיישבות בסוכנות היהודית מר מ. דרובלס ומנכ"ל המחלקה מר מ. קונסטרינקי מתאריך 20.5.90. בכולם יש הנחיה להשוות את כיכר סדום לתקן ערבה. לכן, לא ברורה לנו ההודעה על ההחלטה להעמיד אותנו על מיכסה של 27,000 מ"ק מים שנתיים.

נבקש:

- א- להביא לידיעת נציב המים מד צמח ישי את תוכן הפרוטוקולים.
- ב- קיבלנו מיכתב ממקורות אשקלון המיתתם למיכתבר מתאריך 6.3.90. נבקש להורות להם על הלכנת המיכסה.
- ג- נבקש להמציא לנו את החלטת השר בנידון.

בברכה

מזכיר נאות הכיכר

צמח יהודה

העתקים:

- פ. מוסקו-סוכנות חבל הנגב
- מ.שמיר- מועצה אזורית "תמר"
- י.סלומון-האיחוד החקלאי
- י.קלמן-מקורות אשקלון

א' אן מאן החלוא של היקול

ינס זטה 89



שר החקלאות

11.6.89.

4. מ י ס

- 4.1.1. על נציבות המים, לשמור על נוהלי המכסות והמחירים הדיפרנציאליים בכל הקשור למים שפירים גם בערבה.
  - 4.1.2. המדיניות של "לתת כמה שיש" תתקיים בכל קבוצת המים השוליים והמליחים.
  - 4.1.3. המגמה העומדת לבחינה, חינה ניתוק אילת ממערך המים של הערבה - החיבור איננו משרת את שני הגורמים. גידולה של אילת מחייב טיפול במי שתייה לישוב עצמו ויתכן אף להעברת עודפים צפונה. נושא זה יבחן פעם נוספת בטרם הכרעה.
  - 4.1.4. מאושרת תוכנית הפיתוח לערבה המרכזית והדרומית בסדר גודל כולל של 13.7 מליון דולר במשך שלוש שנים (4.5 מליון דולר לשנה).
  - 4.1.5. יערך דיון עם המחלקה להתישבות כדי לבנות את היחס הנכון להשקעות באזור הערבה בין המחלקה לנציבות (היחס המומלץ 1:1). המחלקה הביעה נכונותה להכנס לדיון לאלתר.
  - 4.1.6. יש לבחון טיפול נוסף במי הביוב של אילת כדי להפכם למים להשקיית כל הגידולים.
  - 4.1.7. על הנציבות לדאוג לאספקת מים מתאימים למחנה אילות לאלתר, בכמות שתכסה את הצרכים שם במים שפירים.
- אחריות לביצוע: נציבות המים ומנכ"ל המחלקה להתישבות דו"ח עד 15.7.89.

5. ק ר ק ע

- 5.1.1. מתקבלות מכלול ההמלצות של צוות קרקע (ראה דו"ח).
- 5.1.2. חוזי חכירה: אם הישובים יבקשו זאת ומתוך ראיית הערבה כאזור חריג, תוגש למועצת המינהל הצעה לחתום חוזים גם ללא מילוי התנאי של איכלוס מלא של כל הנחלאות.
- 5.1.3. הרשות לתכנון תבחן אפשרות הכרזת שטחים בתחום העיר אילת כשטחים חקלאיים לגידול דגים. לאחר מכן ישולב חולק"ח בנושא שינויי יעוד הקרקע.
- 5.1.4. תיעשה פעולה להוצאת חלק מן החוף מרשות הנמלים.
- 5.1.5. ייעשה מאמץ לקביעת מעמד ביניים בתוכנית המתאר הארצית לאזורים המתוכננים לפרוייקטים עתידיים ואשר פוגעים - ו/או מונעים כיום ישום פרוייקטים בטווח קצר.
- 5.1.6. הרשות לתכנון תעביר לממ"י, המלצות להחכרת שטחים בתנאי נחלה עבור קיבוץ סמר.



לשכת שר החקלאות

4. ענף התמרים

מרכז המשק של מצפה שלם הציג בקשה למענק פיתוח למיכון בענף התמרים. שר החקלאות הבהיר כי אין אישור לבקשה זאת וציין בדבריו שמענקי הפיתוח אינם מיועדים לסיבסוד ענפים באופן פרמנטלי אלא לתמוך בענף החקלאי בשלבי הפיתוח על מנת להביאו ליציבות ורווחיות כלכלית.

5. ענף המנגו עין-גדי

בביקור בעין-גדי הועלתה בעיית ענף המנגו שיבוליו הולכים ופוחתים. מרכז המשק מסר כי המדריכים מציינים שכנראה כנות השתילים לא התאימו לקרקע באזור. שר החקלאות מבקש שמדריכי ש"ס יבדקו הנושא.

6. יישובי האיחוד החקלאי בכנס סדום

בפגישה עם נציגי מתיישבים במועדון עין-תמר הועלו הנושאים הבאים:

א. הסדר המושבים ו"איחוד הקניות". שר החקלאות יזום פגישה עם הממונה על התקציבים, במשרד האוצר, יו"ר מנהלת ההסדר של הסוכנות, מחלקת הכספים ומנהל המחלקה להתיישבות, במגמה להסדיר אפשרות כניסת יישובי האיחוד החקלאי להסדר באופן פרטני ללא תלות בהסדר הכולל של איחוד הקניות. (התחייבות העברה מיידית של 12 מליון ש"ח).

*למחלקת  
התקציבים  
במשרד האוצר  
בתי יישובי  
האיחוד החקלאי*

ב. תקן מים וקרקע ליישובי ככר-סדום:  
השר ינחה הרשות לתכנון לבחון הנושא, במגמה להגיע לתקן מים בדומה ליישובי הערבה התיכונה (36000 מ"ק ליחידת משק).  
כמו כן ינחה שר החקלאות את נציבות המים וחברת מקורות לקדם קידום מים נוסף באזור (נאות הככר 21).

ג. פיתוח משקי מודל אינטנסיביים לייצור לייצוא.  
השר התרשם מקדום המו"פ בככר וראית האפשרות להרחיב הגדולים בבתי צמיחה לייצוא. השר יציע לחקים שתי יחידות משקי מודל בעין-תמר המבוססים על בתי צמיחה לירקות לייצוא. (משקי מודל מענק פיתוח 60%).

ד. הכללת יישובי נאות הככר כיישובי קו-עימות.  
שר החקלאות יפעל להכללת היישובים הנ"ל כאמור לעיל בחבאת פניה ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת ולנציב מס-הכנסה. זכאות להנחה של 7% במס-הכנסה.

*מיון סיכום הידויה של  
החקלאות ה. פ. א. סו  
דבכה 30 יום 29/1/89*



**הסוכנות היהודית לא"י  
המחלקה להתיישבות  
מרחב הנגב**

תאריך: 20.5.90

סיכום סיור ראש המחלקה - מר מ. דרובלס  
מנכ"ל המחלקה - מר מ. קוסטרינסקי

בכר סדום

משתתפים: ה"ה: מחי דרובלס - יו"ר המחלקה

מ. קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה

אלדד גיסין, פ. מוסקו אברהם אור - מרחב הנגב

ירון סולומון - האיחוד החקלאות

משה שמיר - מ.א. תמר

נאות הככר: המשתתפים + נציגי הישוב

חוב עוזבים: יש להמתין לסיכום ממצאי הבדיקה של מאיר ולטר מאחר והחומר הוגש רק ב-3.5.90.

קליטה: המושב מעוניין בקליטה השנה קלטו 2 משפחות. נושא הקליטה קשור בנושא מים + קרקע.

סיכום מחי דרובלס: את המחלקה תקבל בקשה רשמית מהישוב בכתב שהישוב מבקש לקבוע מכסת קרקע ל-40 דונם ומכסת מים ל-36,000 מ"ק וכל היתר נאות הכיכר יעביר לקליטה חדשה אזי הסוכנות תנסה לשכנע יתר המוסדות לקבל ויקון פרוגרמה ולרזרבה מים ל-10 משפחות קליטה.

תכנית מתאר: שמיר מוסר: שביצעו תוספות בנייה בישוב לא על פי תכנית מתאר מקורית. לאור זאת נמצאת בהכנה תכנית מתאר חדשה על פי צילום המצב הקיים. עם גמר הכנת התכנית החדשה ניתן יהיה להתקדם בבנייה ללא בעיות בקבלת היתר בנייה.

ביטוס: סיכום מוסקה: נכון להיום נאות הכיכר מופיע בניטוס ה'. יש לסיים בדיקת יתרוח הקציב במרחב. מוסקה יזמן דיון בנושא הנ"ל במשרדו.

**דואר נכנס**  
24-05-1990

2113



מאת : מרחב הדרום  
סימננו : גב-נאות הכיכר  
תאריך : 14.5.90

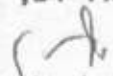
לכבוד  
מושב נאות הכיכר ושום  
ד.נ. ים המלח.

אדונים נכבדים,

הנדון: חשבונות מים לשנת 1989, חובכם ליום 31.3.90.

1. מצ'ב מכתב סגן נציב המים כנדון.
2. חובכם ליום 31.3.90 לשנת 1989 בצירוף יתרות חוב מחשבונות ינואר - מרץ 90 מסתכם בסך - 162,688 ש"ח.
3. היתרה אינה כוללת חיובים עבור קנסות חריגה.
4. אספקת המים תוגבל החל מיום 20.5.90.

נכבוד רב,

  
ישראל קלמן  
מנהל גביה, התקשרויות וצרכנים  
מרחב הדרום



2048

העתק: מנחם נחמה- מנהל המרחב  
ש. צדקה - מנהל מח' גביה  
י.א.מ. מרכזית  
גביה והתקשרויות

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

י"ט' בתמוז תש"ן  
 12 ביולי 1990  
 335/90-101

לכבוד  
 משה שמיר  
 יו"ר המועצה האזורית  
תמר

משה ידידי,

עם סיום תפקידך כיו"ר המועצה, הרשה לי לאחל לך עוד הרבה שנות עשייה לקיבוצך ולאזור המיוחד הזה, אזור ים המלח.

אין ספק כי חלק גדול מפיתוח האזור, נזקף לאופיך המיוחד. הגישה החברית, ועם זאת העקשנית לקידום העניין.

אעיד על עצמי כי גם במקרים בהם חשבתי שדרישותיך אינם בעדיפות גבוהה בסדר העדיפויות הלאומי של נציבות המים, נענתי בחיוב לאחר שהפעלת את גישתך המיוחדת.

אשמח להכיר את מחליפך ולהמשיך לסייע בעשייה באזור ים המלח.

בברכה,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים



"TAMAR" REGIONAL COUNCIL

המועצה האזורית "תמר"

יב' בסיון התש"ן  
5 ביוני 1990

לכבוד  
מר אלי סודאי

ידידי,

במחצית חודש יוני עומד אני לסיים את כהונתי כראש המועצה האזורית תמר תקופה שארכה למעלה מ- 13 שנה.

זכות גדולה נפלה בחלקי לפעול ולתרום בפיתוח חבל ארץ שכה הרבה טמון בו וכה מעט היה ידוע בציבור הרחב ובמיוחד בקרב מקבלי ההחלטות.

התמונה כיום שונה והמודעות לפוטנציאל הטמון באזור רבה. תנופת הפיתוח קורמת עור וגידים ובכך מוצא אני נחמה פורתא למאמץ המתמשך שהשקעתי במהלך עבודתי.

הפעילות מצאה את ביטויה במגוון רחב של נושאים ולא נרתעה מכל תחום שעשוי היה לפתח את חיי הכלכלה, החברה, החינוך התרבות והרווחה בחבל ארץ זה.

השתדלתי בכל מאודי במשך תקופת כהונתי לשרת את האזור בנאמנות, כמיטב יכולתי ולעשות את המירב לקידומו ופיתוחו.

אני מוצא לנכון עם סיום פרק כה חשוב ועשיר בחיי לחלוק לך דברי הוקרה ותודה בעבור ההבנה, תשומת הלב ושיתוף הפעולה להם זכיתי ממך, ברצוני גם לחלוק עמך תוצאות מאזן העשייה החיובי שהתרחש באזור כי לך ולזכותך חלק נכבד בכך.

למחליפי - החי' יואב גבעתי אני מאחל כהונה פוריה והצלחה רבה בתפקידו, אני משוכנע שיקבל את מלוא הסיוע להצלחתו ותוסיפו לשקוד, תוך שיתוף פעולה על המשך פיתוח האזור, קידום השירותים ושיפור איכות החיים.

ולסיכום, מעבר ליש ולסיפוק מהעשייה, הנכס היקר ביותר לו זכיתי בתקופת כהונתי הינם מאות החברים בכל רחבי הארץ שאתה נימנה עליהם, זו מתנת נצח עבורי המקנה תחושת סיפוק ורוממות רוח.

בידידות ובהוקרה

  
משה שמיר

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

ה' בתמוז תש"ן  
 28 ביוני 1990  
 318-90/101

לכבוד  
 מר משה שמיר  
 מועצה איזורית תמר  
 ד.נ. ים המלח 86910

א.נ.י.

משה שלום,

נהייתי משתוף הפעולה שלנו בתקופת כהונתך כראש המועצה האיזורית. הערכת  
 ביותר את מסירותך ותרומתך לתפקידים שמלאת ולאייזור שייצגת.

אני משוכנע ובטוח כי בעזרת כשורך, נסיונך ואישיותך תצליח בכל תפקיד נוסף  
 שתמלא.

בברכה,

צמח ישי  
 נציב המים



מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

ה' בתמוז תש"ן  
 28 ביוני 1990  
 318-90/101

לכבוד  
 מר משה שמיר  
 מועצה איזורית תמר  
ד.נ. ים המלח 86910

ד.נ.א

משה שלום,

נהנית' משתוף הפעולה שלנו בתקופת כהונתך כראש המועצה האיזורית. הערכת' ביותר את מסירותך ותרומתך לתפקידים שמאלת ולאיזור שייצגת.

אני משוכנע ובטוח כי בעזרת כשורך, נסיונך ואישיותך תצליח בכל תפקיד נוסף שתמלא.

ג ב ר כ ה ,  
 צמח ישי  
 נציב המים

"TAMAR" REGIONAL COUNCIL



המועצה האזורית "תמר" תמר

יב' בסיון התש"ן  
5 ביוני 1990



3

לכבוד  
מר צמח ישי

ידידי,

במחצית חודש יוני עומד אני לסיים את כהונתי כראש המועצה האזורית תמר תקופה שארכה למעלה מ- 13 שנה.

זכות גדולה נפלה בחלקי לפעול ולתרום בפיתוח חבל ארץ שכה הרבה טמון בו וכה מעט היה ידוע בציבור הרחב ובמיוחד בקרב מקבלי ההחלטות.

התמונה כיום שונה והמודעות לכוטנציאל הטמון באזור רבה. תנופת הפיתוח קורמת עור וגידים ובכך מוצא אני נחמה פורתא למאמץ המתמשך שהשקעתי במהלך עבודתי.

הפעילות מצאה את ביטויה במגוון רחב של נושאים ולא נרתעה מכל תחום שעשוי היה לפתח את חיי הכלכלה, החברה, החינוך התרבות והרווחה בחבל ארץ זה.

השתדלתי בכל מאודי במשך תקופת כהונתי לשרת את האזור בנאמנות, כמיטב יכולתי ולעשות את המירב לקידומו ופיתוחו.

אני מוצא לנכון עם סיום פרק כה חשוב ועשיר בחיי לחלוק לך דברי הוקרה ותודה בעבור ההבנה, תשומת הלב ושיתוף הפעולה להם זכיתי ממך, ברצוני גם לחלוק עמך תוצאות מאזן העשייה החיובי שהתרחש באזור כי לך ולזכותך חלק נכבד בכך.

למחליפי - החי יואב גבעתי אני מאחל כהונה פוריה והצלחה רבה בתפקידו, אני משוכנע שיקבל את מלוא הסיוע להצלחתו ותוסיפו לשקוד, תוך שיתוף פעולה על המשך פיתוח האזור, קידום השירותים ושיפור איכות החיים.

ולסיכום, מעבר ליש ולסיפוק מהעשייה, הנכס היקר ביותר לו זכיתי בתקופת כהונתי הינם מאות החברים בכל רחבי הארץ שאתה נימנה עליהם, זו מתנת נצח עבורי המקנה תחושת סיפוק ורוממות רוח.

בידידות ובהוקרה

  
משה שמיר

# וּרְד יִרְיָחוֹ

כַּפַּר שִׁיתוּפֵי בַע"מ

טלפון 02-227650

ד.ג. בקעת יריחו

תאריך 27.6.90



לכבוד  
שר החקלאות  
הקריה, תל-אביב

אדוני השר,  
מזה ששה (6) ימים המים בישוב ורד יריחו סגורים ע"י חברת מקורות, בגין  
חוב ישן של מים אשר בכירור. עד לתאריך 1/6/90, החוב היה 430,000 ש"ח  
והיום הוא 120,000 ש"ח.

כרשות החכרים כרמים ליצוא בשיא הבציר, וכבר יש סימני נזק והתייבשות  
בכל החלקות.

ברצוני לציין שהתשלום עבור השימוש השותף משולם מדי חודש.

אבקש את עזרתכם המיידית בפתיחת המים עד גמר הכירור.

## עוֹתָקִים:

מנכ"ל משרד החקלאות  
נציב המים  
מנכ"ל מקורות  
מר מרדכי קוסטינסקי  
יצחק עופר-סוכנות ירושלים  
ירון סלומון-איחוד החקלאי  
גד נהיר-סוכנות מעלה אפרים

בברכה  
ועד ורד יריחו

ורד יריחו  
כפר שיתופי בע"מ  
ד.ג. בקעת יריחו



יום הולדת

# הסוכנות היהודית לא"י המחלקה להתישבות

1990-06-10  
דואר נכנס

ת"א, יב' בסיון תש"ן  
6 ביוני 1990

מא

מא-הנה

לכבוד  
נציב המים  
מר צמח ישי

א.נ.א.

הנדון: תוספת מים לככר סדום

הנני לברך על החלטתך לקדוח את קידוח מס' 21 כבר בקיץ זה.

רשמתי לפני הודעתך, כי הקידוח יצוייד רק כאשר יקלטו שני ישובי הככר, מתישבים חדשים.

אנו מצידנו, נסייע להם ככל שנוכל בתהליכי הקליטה ונודיעך על ביצוע הקליטה, כשזו תרחש הלכה למעשה.

ב ב ר כ ה.

מ. קוסטרנסקי

העתקים:  
מר מ. שמיר - יו"ר מ.א. תמר  
ועד נאות הככר  
ועד עין תמר  
מרחב הנגב  
מר י. בן-שדה  
מר י. הוכמן

א.מ. המלח



"TAMAR" REGIONAL COUNCIL

המועצה האזורית "תמר"

יב' בסיון התש"ן  
5 ביוני 1990

לשבת נאיר המזים  
1990-06-09

9

לכבוד  
הגב' נוגה בליץ

ידידתי,

במחצית חודש יוני עומד אני לסיים את כהונתי כראש המועצה האזורית תמר תקופה שארכה למעלה מ- 13 שנה.

זכות גדולה נפלה בחלקי לפעול ולתרום בפיתוח חבל ארץ שכה הרבה טמון בו וכה מעט היה ידוע בציבור הרחב ובמיוחד בקרב מקבלי ההחלטות.

התמונה כיום שונה והמודעות לפוטנציאל הטמון באזור רבה. תנופת הפיתוח קורמת עור ובידים ובכך מוצא אני נחמה כורתא למאמץ המתמשך שהשקעתי במהלך עבודתי.

הפעילות מצאה את ביטויה במגוון רחב של נושאים ולא נרתעה מכל תחום שעשוי היה לפתח את חיי הכלכלה, החברה, ההיטך התרבות והרווחה בחבל ארץ זה.

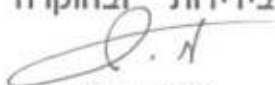
השתדלתי בכל מאודי במשך תקופת כהונתי לשרת את האזור בנאמנות, כמיטב יכולתי ולעשות את המירב לקידומו ופיתוחו.

אני מוצא לנכון עם סיום פרק כה חשוב ועשיר בחיי לחלוק לך דברי הוקרה ותודה בעבור ההבנה, תשומת הלב ושיתוף הפעולה להם זכיתי ממך, ברצוני גם לחלוק עמך תוצאות מאזן העשייה החיובי שהתרחש באזור כי לך ולזכותך חלק נכבד בכך.

למחליפי - הח' יואב גבעתי אני מאחל כהונה פוריה והצלחה רבה בתפקידו, אני משוכנע שיקבל את מלוא הסיוע להצלחתו ותוסיפו לשקוד, תוך שיתוף פעולה על המשך פיתוח האזור, קידום השירותים ושיפור איכות החיים.

ולסיכום, מעבר ליש ולסיפוק מהעשייה, הנכס היקר ביותר לו זכיתי בתקופת כהונתי הינם מאות החברים בכל רחבי הארץ שאת נימנת עליהם, זו מתנת נצח עבורי המקנה תחושת סיפוק ורוממות רוח.

בידידות ובהוקרה

  
משה שמיר

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

ה' בסיון תש"ן  
 29 במאי 1990  
 283/90-101

לכבוד  
 מפעלי ים המלח

א.נ.י.

הנדון: אספקת מים למלונות ים המלח

חבי מקורות הביאה לידיעתנו, כי עקב תקלות במתקני ההפקה שלכם, החלטתם, על דעת עצמכם, לצמצם את כמויות המים המסופקות למלונות ים המלח עד כדי הספקה של שליש מהכמות בלבד.

תשומת לבכם מופנית לעובדה, כי כמות המים אותה עליכם לספק למלונות, מצויינת ברשיון הפקה, אשר הוצא לכם כדין ע"י נציב המים. כל סטייה מהוראות רשיון ההפקה, גם אם סיבתה היא תקלה במתקן ההפקה, יש לתאם ולאשר מראש עם אגף הקצאות ורשוני בנציבות המים.

בכבוד רב,  
 אלי סודאי  
 סגן נציב המים

הערה:  
 אורי נחמה, מנהל מרחב הדרום, חבי מקורות  
 משה שמיר, יו"ר המועצה האזורית תמר  
 הלשכה המשפטית, כאן  
 אגף הקצאות ורשוני, כאן



המועצה האזורית "תמר"  
 המשרד: נוה זומר, דאר גע ים הנגלה  
 תל אביב 66 • טל. 057-84181/2/3  
 פקסמיליה 057-84527

תאריך: 23/2/90

טופס לזאי להעברת מסמך בפקסמיליה

מאת: חוה

אל:

צביה הרים

אס"ר

סיכוי, שאר רה

2122

מס' כקט'

הנדון:

מס' העמודים במסמך: 1+1

הערות:

אצ"ה אכתז אמתקלות אס"ר  
 א אמתקלות אצ"ה הרים  
 שמוי אמתקלות אמתקלות אס"ר  
 אמתקלות

אם המסמך שבזו כא להתקשר לטל' 057 - 84180, 5 - 84181 - 057

חתומה: חוה



מספרנו: 1ממ235  
סמנו: 50/ממ-תמר  
תאריך: 23.5.90

פקטימיליה

לכבוד  
משת שמיר  
ר"ר מ. מ. תמר

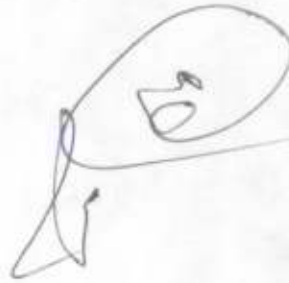
הנדון: אספקת מים למלונות

דן טוקר ממפעלי יט המלח הודיע לנו שאירעה תקלה ב- 2 קידוחים מליחים במפעלי יט המלח ולפיכך הוחלט על ידם להפנות את המים השפירים שלהם ליצור ולצמצם את כמויות המים למלונות ב- 2/3 (דהיינו, לספק 1/3 מהכמות).  
אנו מציעים שתערוך באופן דחוף לשנות החלטה הזו.

כ כ כ ו ד ר ב

מנחם נחמה  
מנהל מרחב הדרום

העתק: נחום אדמוני - מנכ"ל  
אורי כהן - סמנכ"ל להנדסה



הסוכנות היהודית לא"י  
המחלקה להתיישבות

ת"א, יח' באייר תש"ן  
13 במאי 1990



לשכת נציב המים  
18-05-1990  
דואר נכנס

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים  
תל-אביב.

J.N.

הנדון: תצרוכת מים בככר סדום

רצ"ב טבלת תצרוכת מים בככר סדום בשטח גידולים של כ-40 דונם.

הטבלה הוכנה ע"פ נתוני שרות השדה (מר י. זוהר).

לידיעתך

ב ב ר כ ה,  
אנוני קולומביה  
מ. קוסטרינסקי

העתקים  
מרחב נגב  
אגף לתכנון אזורי  
מר י. גולדין  
מר ד. יוגב

אשכול מילוי

*[Signature]*

פרו: איס קור פל שיר פ.מ. א.א. נ.א.

ש	4	3	2	1	12	11	10	9	8	7	6	מס' המניין	מס' המניין	מס' המניין	הערות
			128	358	532	1540	2142	2100	1610		7924	546	700	14	ממוץ 1100
	840	860	495	485	465	415	590	460			2800	700	4	ממוץ (9) מילוי 1100	
3042	3510	1495	572	1170	247	1196					4410	552	5	ממוץ 1100	
700	700	300	300	250	250	300	700	1000	1000	1000	1000	7500	2500	3	ממוץ 1100
	60	50	50	40	30	40	80	100	100	80	80	750			ממוץ 1100
	115	115	115	115	115	115	115	117	117	115	115	1384			ממוץ 1100
3912	5215	2820	1650	2438	2027	7062	4251	4125	3195	1195	1195	36610		39	ממוץ

1

סיובה

לא ז' (ב' א' ע' ק' ט' א' ק' א')  
בג' א' ט'  
ב' א' ט'  
16.5  
11



"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טכפון 3,552091-950912-057



התקום בין עם לשי  
נאות הכיכר  
16/5  
באגריה להם עוצמא

1.4.90

Handwritten signature.

יח' התי

הנידון: כמות המים בכיכר סדום.

לכבוד:

אבי סודאי

סגן נציב המים

משרד החקלאות

ד.נ.א

מספר פעמים פנינו אליך בשתי בקשות:

1. להתחיל בביצוע קידוח 21 להשקמת החסר וכמתחייב מהבטחת הנציב בקיץ 87.
2. קבלת מידע עדכני בנושא.

לצערינו לא קיבחנו שום מידע עד כהיום.  
הנהלת נאות הכיכר מבקשת להיפגש עימך בדחיפות.  
נשמח לקבל תאריך לדיון בנושא.

בברכת חג שמח  
מזכיר נאות הכיכר  
כצמח יהודה

Handwritten signature.

העתק:

פ.מוסקו-סוכנות חבל הנגב

י.סכומון-האיחוד החקלאי



# DEAD SEA WORKS LTD

Potash House \* P.O.Box 75 \* Beer-Sheva 84100, Israel  
Telephone 057-465111 \* Telex: Latin 5236, 5333  
Fax. 057-33995, 74404 \* Cables: ISRAPOTASH



# מפעלי ים המלח בע"מ

בית האשלג \* ת"ד 75 \* באר-שבע 84100  
טלפון 057-465111 \* טלקס עברי 5242  
פקס. 057-33995, 74404 \* מברקים: ישראלפוטש

באר שבע, א' באייר תש"ן  
26 באפריל 1990

Handwritten note: *Mr. J. B. Alon*

לשכת נציב המים  
8-05-1990  
דואר

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים  
משרד החקלאות  
ארניה 14 הקריה  
תל-אביב 61070

הנדון: אספקת מים למקורות ע"י מפעל מפעלי ים המלח בע"מ

בהמשך למכתבו של מנכ"לנו מר אריה שחר מיום 28.3.90 ולפגישה שהתקיימה ביום רביעי 25.4.90 אנו מסכימים, כמחווה של רצון טוב, לדחות את מועד הפסקת אספקת מים למקורות מהמועד שנקבע על ידינו (דהיינו 1.5.90) בתקווה שלא יהיה צורך להפסיק את אספקת המים בכלל.

אנו עושים זאת בהתחשב בכך שנציבות המים הודיעה לנו שתעביר ממצאיה בעניין מחיר המים הנדרש על ידינו ממקורות לעיון והערות שלנו תוך חודש ימים, ובכפוף לכך שמקורות תשלם לנו לאלתר 50% מהחוב העדכני שלה, חוב הנובע מההפרש בין התוספת הנדרשת על ידינו (31 סנט/מ"ק) ובין הסכומים ששולמו בפועל ע"י מקורות בגין תוספת זו.

בכבוד רב,

Handwritten signature of M. M. Agon

מרדכי ברגר  
מ"מ מנהל אגף אספקה והתקשרויות

העתק: מר אורי מאיר, חב' מקורות  
מר משה שמיר, יו"ר המועצה האזורית תמר  
מר גדעון צור, אגף הקצאות ורישוי  
גב' רבקה אפרת, הלשכה הכלכלית  
מר שוקי גולד, רמ"ח תקציב תמחיר, מי"ה  
מר בנצי גרשגורן, מהנדס מים ראשי, מי"ה

## DEAD SEA WORKS LTD

Potash House \* P.O.Box 75 \* Beer-Sheva 84100, Israel  
 Telephone 057-485111 \* Telex Latin 5236, 5333  
 Fax 057-33996, 74404 \* Cables: ISRAPOTASH



## מפעלים הפלח בע"מ

בית האשלגן \* ת"ד 75 \* באר שבע 84100  
 סלמון 057-485111 \* טלקס עברי 5242  
 פקס 057-33996, 74404 \* מברקים: ישראלפוטש

באר שבע, א' באייר תש"ן  
 26 באפריל 1990

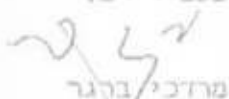
לכבוד  
 מר צמח ישי  
 נציב המים  
 משרד החקלאות  
 ארניה 14 הקריה  
 תל-אביב 61070

הנדון: אספקת מים למקורות ע"י מפעל מפעלים הפלח בע"מ

בהמשך למכתבו של מנכ"לנו מר אריה שחר מיום 28.3.90 ולפגישה שהתקיימה ביום רביעי 25.4.90 אנו מסכימים, כמחווה של רצון טוב, לדחות את מועד הפסקת אספקת מים למקורות מהמועד שנקבע על ידינו (דהיינו 1.5.90) בתקווה שלא יהיה צורך להפסיק את אספקת המים בכלל.

אנו עושים זאת בהתחשב בכך שנציבות המים הודיעה לנו שתעביר ממצאה בעניין מחיר המים הנדרש על ידינו ממקורות לעיון והערות שלנו תוך חודש ימים, ובכפוף לכך שמקורות תשלם לנו לאלתר 50% מחוב העדכני שלה, חוב תנובע מחתפרש בין התוספת הנדרשת על ידינו (31 סנט/מ"ק) ובין הסכומים ששולמו בפועל ע"י מקורות בגין תוספת זו.

בכבוד רב,



מרדכי אגור

מ"מ מנהל אגף אספקה והתקשרויות

העתק: מר אורי מאיר, תב' מקורות  
 מר משה שמיר, יו"ר המועצה האזורית תמר  
 מר גדעון צור, אגף הקצאות ורישוי  
 גב' רבקה אפרת, הלשכה הכלכלית  
 מר שוקי גולד, רמ"ח תקציב תמחיר, מי"ה  
 מר בניצי גרשגורן, מהנדס מים ראשי, מי"ה

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

כז' בניסן תש"ן  
 22 באפריל 1990  
 182-90/101

לכבוד  
 בני אבני  
 מרכז משק  
 עין תמר

א.נ.א.

הנדון: קו מחלקה לעין תמר  
 סימוכין: מכתבך מיום 20.3.90

הפניתי את מכתבך למקורות, ולהלן תגובת המהנדס הראשי של מקורות, מר אורי כהן.

ביצוע הקו התעכב מאחר ותואי הקו עובר בשדה מוקשים.

כיום גמרו לנקות את התואי, ומיד אחר חג הפסח יתחילו בהנחת הקו.

מועד משוער לסיום הקו - חודש יוני 1990.

במידה ותראה כי לא התחילו בביצוע הקו, נא הודיע לי. במקביל כדאי שתהיה בקשר עם מר אורי כהן במקורות.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

העתק:

א.כהן - מקורות  
 מ.שמיר - ראש המועצה האזורית תמר  
 מ.קוסטרינסקי - מנהל המחלקה להתישבות  
 מ.דלג'ו - מזכ"ל האיחוד החקלאי  
 א.ג'יסין - מנהל חבל הנגב

ע"ן תמר  
כפר שיתופי בע"מ

תאריך: 20/3/90



לכבוד:  
אלי סודאי  
נציב המים.

א.נ.

הנדון: קו מים נפרד לע"ן תמר.

אנו מבינים מדוע נושא קו המים נתקע שוב. הפעילות החקלאית בשטח יורדת במהר חודש הבא, ואין שום הפרעה לביצוע הקו. (שאנו יודעים עליה) מה עוד ש 80% מהקו לא יעבור בשטחים החקלאיים. אם לא יחלו בעבודות כבר עכשיו, אז גם בעונה הבאה נסבול מבעיות מים ונמשיך להפעיל מערכת בוסטרים יקרה. אנו מבקשים לקבל ממך אינפורמציה עדכנית, והאם חל שינוי במדיניות משרד בנושא.

בורכה  
אלי בני  
מ. אשק.

העתקים: מ. שמיר - ראש המועצה  
מ. קונסטריסקי - מנהל המחלקה להתיישבות  
מ. דלג'ו - מזכ"ל האחד החקלאי  
א. גיסין - מזכ"ל חבל הנגב



מקורות, חברת מים בע"מ

תאריך 5.4.90

אל: ארי סלקאי

פאת: ארנו כפן

חנדון: קו סנין תמנ - 505

תואר: גבולות  
כיום, קיצוץ קניין - בימל"ס  
מנהלתי ואדמיניסטרטיבי  
בע"מ - גבולות תמנ - 505

קרייב

*[Handwritten signature]*

לא תשכר מכתב. יצאנו אל המים | תל אביב, ישראל | 1980



המועצה האזורית "תמר"

המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח

מיקוד 86 910 • טל. 057-84181/2/3

פקסמיליה 057-84527

טז בניסן תש"ן

11 באפריל 1990

לכבוד

מר צמח ישי

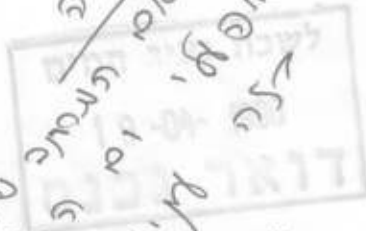
נציב המים

משרד החקלאות

הקריה - תל - אביב

מכובדי,

דחוף



הנדון: אספקת מים למלונות ים המלח

בהמשך למכתבי בנדון מיום 1 במרס 1990, הפניתי תשומת ליבך למכתבו של מר אריה שחר מנכ"ל מפעלי ים המלח אליך מיום 28 במרס 1990 ובנוסף שיחתנו הטלפונית מיום 8 לאפריל 1990 ושוב בנדון.

אני רואה בחומרה רבה מצב בו מוקד התיירות מאויים בהפסקת אספקת מים (ס' 17 למכתבו של מר שחר) וזאת מפאת אי הסדרת נושאים מינהליים ופרוצדורליים שחייבים היו להסגר מבעוד מועד.

דחיכות וחשיבות הנושא מחייבים התערבותך המידית ולכך אני מצפה.

נכון אני לעמוד לרשותך בכל שאדרש והעיקר שאספקת המים למוקד התיירות לא תופסק.

בידידות

מ. שמיר

ראש המועצה

גמ הילק (גמ)

משרד החקלאות

נציבות המים - אגף הקצאות ורשויות  
ת.ד. 7043, הקדיה, תל אביב 61070



29.3.90

אישור לגמ הילק ורשויות  
שטח אכזרין אגף המים

סכום דיון "מי תמד"

אל  
מא  
192-

נוכחים: מר צמח ישי, נציב המים

ח"כ עדנה סוכרד

ג. צור, סגן נציב המים

א. ברוך, קרן איזון

ברוך נהיר, ו. המשק של התק"ם

עזאני, ו. המשק של התק"ם

שמיד, יו"ר מ. אזורית תמד

ציפי יוסף, אג" מי תמד

אכחנן יאיר, אג" מי תמד

1. תעריף מים מותפכים למצפה שכם:

א. מקורות תחייב את מ. שלם עבור מים מותפכים בתעריף מים ביתיים.

ב. תבדק עם חבי מקורות הדרך להחזרת המשכום העודף משנים עברו (ס"ר 12.000 ש"ח).

2. אין אפשרות למתן מענקים עבור ההתישבות בבקעת הירדן מתקנות קרן האיזון ויש לסבסד ההתישבות הנ"ל מתקציב האחזקות.

3. שימוש בקולחי לירדן

א. לשכה כלכלית בדקה עלויות המפעל ונציבות המים תסבסד את ההפרש בין העלות לתעריף עפ"י הנוהלים (אס"מ מים שפירים כולל עלות ההון).

תחשיב המשכה הכלכלית עכות שכ 28 אג" למ"ק.

- ישולם מתקציב האחזקות. תחוכה מינואר 87.

4. מכסות המים לצפון ים המלח

א. הקצבות המים ככך ישובי מועצה אזורית "מגילות" נמוכות מהתכנון עבור יחידות המשק בפועל. הקצבות אלו כוללות מים שפירים ומי בירוב בהמרה של 1:1 כאשר קיים סיבסוד תעריף המים (80% ככלי מכסת מי הקולחין).

אג" מי תמר מבקשת להשכים את אספקת מי הקולחין, עד למקסימום הפוטנציאל 4.5 מלמ"ק במפעל קדרון. האגודה תקלוט את המים בישוביה וכן בכי ישובי המועצה האזורית בהתאם להקצבות הכוללות בחשבוני את המכסות המתוכננות.

ב. האגודה תפגש עם מר צור גדעון, סגן נציב המים לצורך הכנת טבלת הקצבות נאותה.

\* רצ"ב טבלת הקצבות קיימות כנגד התכנון בפועל.

ג. נציב המים מאשר את השלמת מפעל קדרון כולל הארכת קו 4 ק"מ לצד המדע השקיית התמרים של קיבוץ בית הערבה מים שפירים כמו קולחין והעברת המים השפירים לאיזורי ילקות של בית הערבה (קיבוץ בית הערבה מקבל היום ס"ה 150.000 מ"ק שפירים) (כפוף לסיכום מיום 27.3.90).

5. חיבור מפעל קדרון עם מפעל נחל אנג

ס"ה פוטנציאל המפעל המשותף הוא 5.5 מלמ"ק.

הממון המבוקש הינו: נציבות המים + פי הבירוב הארצי.

הכוונה לאגוד בחורף ולנצל בקיץ.

נציב המים מקדם בבדיקה את היוזמה ומבקש להגיש תזכיר כדאיות כלכלית (תחשיב ראשוני מלאה כדאיות גבוהה).

התזכיר יוגש כ"קרו כפיתוח".

יש להראות בתזכיר גם כח החזר לכא סבסוד.



\* מבקשים השתתפות נציבות המים (הקדו לפיתוח) בתכנון המפעל,  
ע"מ לפתור בעיה זו

\* לפתרון החזר הפרש, עד לתעריף 21 אג' למ"ק, תהיה הקצבת  
המים החד פעמית כך שהצריכה בפועל תגיע לגובה 80% מההקצבה  
(כשנת 89).

רשם: ג. צור



העתק: כמשתתפים

השם	תקן	יח' בפועל	מכסה בפועל	הקצבה בפועל		סה"כ	
				שפירים	קולחים	סה"כ	השקמה השלמה
אכמור 80	3360	35	1470	750	400	1150	
קנייה 80	3360	50	2100	1025	800	1825	
מצפה 80	3360	40	1680	1050	800	1850	
בית ערבה 80	3360	30	1260	150	-	150	
מוכ נבו	-	-	-	50	-	50	
רד יריחו 40	1680	30	1260	750	-	750	

1995 9345 5775 2000 3775 7770 15120

מאמר של

→ מאמר

→ סוף

48 אלו →

בארה"ב

40 29 5 34

053-666 364

(06-395123 (הארה"ב))

27.3.90  
50405 - טקס

2001000000

11830

ארכיטקט

10 טמט

יוסף פורח

תקלות השלחין ביריחו ועין-גדי  
בתקופת הבית השני (המאה השנייה  
לפני הספירה) — המאה הראשונה לספירה)

חומים מתון

אום ואדמה בארץ-ישראל הקדומה

ארכיטקט

הוצאת יד יצחק בן-צבי • ירושלים תשמ"ז

ידי

סוגיות דמוגרפיות בתולדות ארץ-ישראל הקדומה  
 יובל פורטוגלי: מערך היישובים בעמק הירדן המערבי מן המאה השישית  
 לפני הספירה ועד ליבוש הערבי  
 זאב ספראי: הרבייה הדמוגרפית בתהליך-יטוד בחיי הארץ בתקופת המשנה והתלמוד  
 מגן ברנשי: כושן הגשאה של ארץ-ישראל בתקופת הביזאנטית  
 ומשמעותו הדמוגרפית  
 בן ציון רחנפלי: השכונה בעיר היהודית בארץ-ישראל בתקופת המשנה והתלמוד  
**בעיות אגרוניות ומאבקים על קרקעות**  
 מיכאל הלצ'ר: המשטר הקרקעי בארץ-ישראל הכנענית  
 שמעון אפלכאום: מפעל ההתיישבות של בית חשמונאי: מניצוי וכפיויות  
 אוראל רמפורט: בעיית הקרקעות כגורם בחיטום הכיץ-אתנים בארץ-ישראל  
 בתקופת בית שני  
 בנימין אילן: אדמת יהודים כפורבנקניה יודאאה לאחר שנת 70 לספירה  
 מנחם מור: מוד-בריטוכבא — האם היה מוד איכרים?  
 רפאל נקלברץ: מאבקים של הנכרים בארץ-ישראל לבעלות על הקרקע  
 בתקופת בית שני  
**פירותה הקלאי: צומח ונוף**  
 יוסף פורתי: הקלאות השלחון ביריחו ועין גדי בתקופת הבית השני  
 (המאה השנייה לפני הספירה) — המאה הראשונה לספירה)  
 שמעון דר: משק ויצור הקלאי בארץ-ישראל הרומית-ביזאנטית  
 יואל טטר: עלייתו ושקיעתו של ענף גידול היינים בארץ  
 עמוס קלוטר: המבנה המתמקני בתולדה והפקודם כגורם  
 שמואל אביצור: כיצד הומצא ופותח בארץ המגרת הראשון של האנושות —  
 גלגל המים  
 אריה קינרלי: דגמים הקלאיים רמתיים על מטבעות היהודים בארץ-ישראל  
 יואב וינל, נילי ליפשיץ ושמחה לביצ'ון: נופי הצומח ושניתי אקלים  
 בארץ-ישראל הקדומה, לפי עדויות דנדרוכרונולוגיות והנדוארכאולוגיות  
 אריה בראביריס: נופים ותקלאות בארץ-ישראל בחיאור העליונים בימי הביניים  
 תקצירים באנגלית

הקלאות השלחין ביריחו ועין-גדי בתקופת הבית  
 השני (המאה השנייה לפני הספירה) —  
 המאה הראשונה לספירה)

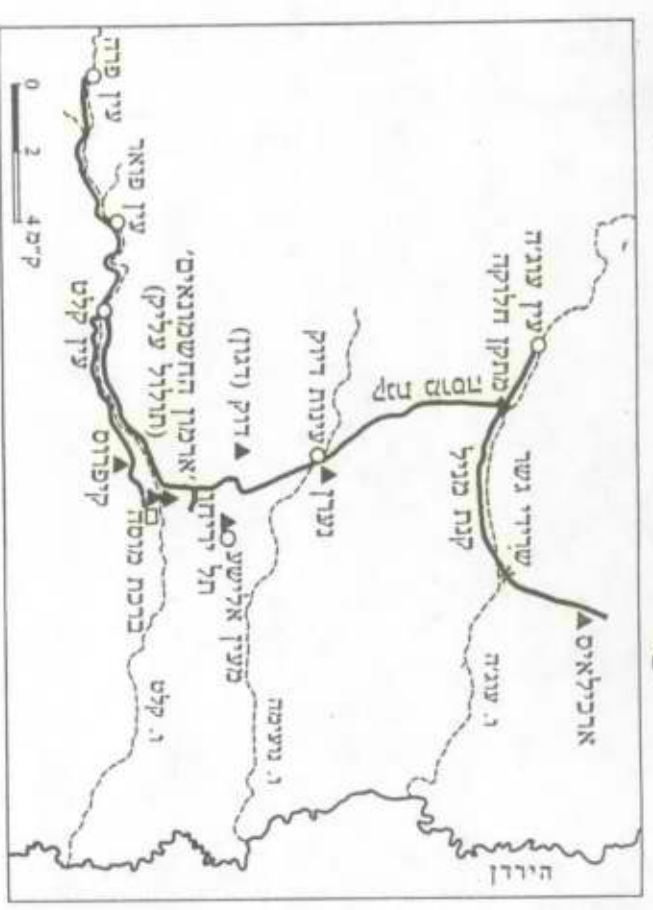
מבוא

בתקופת הבית השני היה המשק החקלאי בארץ-ישראל נטוראלי בעיקרו. שאיפתו של החקלאי היתה לייצר את מירב המזון הנצרך במשק-ביתו ולהחזיר עודפים לחשולם פסים ולקניית המצרכים שלא היה יכול לייצאם בעצמו. לקראת סוף התקופה גדל והלך משקלם היחסי של גידולי המזון במכלול תוצרת המשק.

בהתפתחות זו נוצלו התנאים הטבעיים ככל אחד מהכלי הארץ עבור גידולי מזון מצליחים (כמו זה בגליל, נפן בהרוד המר בבקעת הירדן), כד בכר עם ההתמחות המקצועית של החקלאים. אלה באו לידי ביטוי בהשבתה היכולים ועיבוד תוצרתם. ידומה פרטיה ועידוד ממלכתי הביאו לפיתוח התיישבותי נמרץ. הדבר בולט היטב בנאות-המדבר שבדרום בקעת הירדן ולהופי ים-המלח, אשר כיישובים בספר-המדבר, הינם אינדיקטורים מעולים לתנאי ההתיישבות בכל תקופה.

חידושים טכנולוגיים כמו בניית אמות-מים ובריכות-אגירה טוחות סיד — שבאו לידי מימוש ניכר בארץ-ישראל רק מאז המאה השנייה לפני הספירה? — איפשרו פיתוח של הקלאות שלחין משוכללת באזורים שקודם לכן היו מדבר. בתנאי האקלים המיוחדים לדרום בקעת-הירדן וחופי ים-המלח ניתן היה לגדל גידול אינטנסיבי צמחים עונתיים ורב-שנתיים שרווחותם גדולה, בין בשל ייחודם ובין בהיותם מכבידים. לצדם של הגידולים המקומיים — דגנים, קטניות, ירקות, תמרים, נפנים ועצי-פרי שונים — ניתן היה לגדל גם צמחים אקוטיויים ששימשו לכושים, קוסמטיקה ורפואה — כמו מור, אפיסטון, וכיצא באלה.<sup>2</sup>

עימות המידע הגלום במקורות היסטוריים עם השרידים המתגלים בתפירות ארכאולוגיות ובמחקר-שדה מאפשרים להבין הכנה טובה יותר את תהליכי יישובן והתפתחותן של נאות-המדבר ביהודה מאז ימי שמועון החשמונאי ועד חורבן הבית השני (145 לפני הספירה-70 לספירה לערך). דוגמאות מייצגות לכך הן יריחו — הגדול בעיקר הדברים פורסם לראשונה בהוצאה כפני הקונגרס הארכאולוגי השמיני (תקצירי הוצאת),  
 1 עיקר הדברים פורסם לראשונה בהוצאה כפני הקונגרס הארכאולוגי השמיני (תקצירי הוצאת),  
 1981, עמ' 56.  
 2 י. פליקס, עולם הצומח המקראי, רמת-גן 1968.



צויר 1: מפת מערכות המים מתקופת הבית השני באזור יריחו

כל מקורות המים באזור יריחו, קרוכים וחזקים, נהגמו בשלבים למפעל ההשקיה הגדול. במאמץ רב נבנו כמה אקוודוקטים שהעבירו את מי המעינות לעבר החווה הגדולה שהתפתחה משני עבריו של ואדי-קליט. זו הייתה מערכת השלחין המשוכללת ביותר בארץ (ולא רק בתקופת בית שני), מבחינת המעוף, התכנון וההשקעה אפשר-להשוותה רק למערכת המים העירונית של ירושלים או קיסריה. תחילה נבנתה אמת-האמה מעינת-ד'דוק, שהגיעה עד לאומן וסיפקה מים לשרדות שממזרח לה. למערכת זו צורף גם סעיף דודמי של אמת-המים מעינת-ע'ג' (קנה-מוסה), לאחר שתצתה את האפיק העמוק של ואדי-נעמימה<sup>7</sup>. בעת בניית אמת-המים היה צורך להתגבר על מכשולים טופוגראפיים קשים כמו שיפועים חלולים, חציית ערוצים ומעבר שלוחות.

7-56: רג'ל, גיליים הדישים בארמונת החורף מימי בית שני ביריחו, קרמנונית, סו (משפ'ב), עמ' 22-29. על החפירות הקדומות יותר ראה ד' משל, 'לפירוש הממצאים ביריחו של תקופת בית הברונזה', ארץ-ישראל, יא (תשל"ג), עמ' 194-196; ושם מראי-מקורות לחפירות אלה.

מבד הוואדי נעשה בג'צ 1900-1449, כ-300 מ' מפצץ-מעיב לעינת-ד'דוק. שיטת קטע האמה שבין מבד הוואדי לעינת-ד'דוק מלוט, שזיא החתבה לאמת-המים מעינת-ד'דוק במרחק מועט מודום-מזרח לביטעה. מבד הוואדי נהיה כליי בשטופות ואין בדיעו נזונים אם היה זה גשר או סיפון, יתכן שבעת בניית הגשר לאמת-המים מעינת-ד'דוק לחיבת מפניו, באמצע המאה השביעית לספירה. השתמשו הבנאים באבני המעבר הקדום ותצמו להריסותו המוחלטת.

יוסף פורת  
ביישובי רודוס בקשת-הירדן — ועין ג'ני — הגדול בנאותו, המדובר בחופו המערבי של ים-המלח.

נאת-יריחו

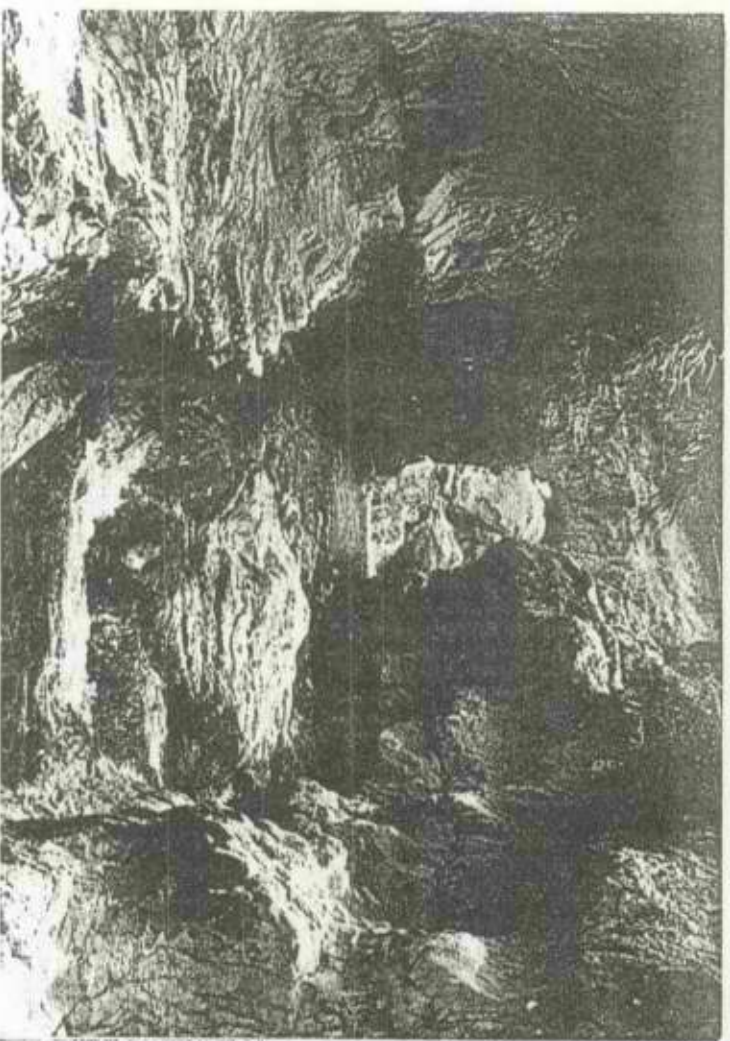
באזור יריחו מצויה כמחצית רבה קרקע הניתנת לניצול חקלאי; הגודם המגביל את פיתוח החקלאות — שכאן היא תקלואת שלחין בלבד — הם המים. מעינת-אלישע נובע בבקעת-הירדן ומימיו שימשו את חושבי יריחו בכל התקופות, מאז נוסד לידו יישוב הקבע הראשון בתקופת האבן. מקורות מים<sup>4</sup> נוספים מצויים במרחק משטחי החקלאות בבקעה והם מעיינות ואדי-קליט, עינת-ד'דוק ועין עוג'ה (צויר 1).

עד התקופה החשמונאית נבלע בקרקע רוב המים מהמקורות החזקים וכמעט שלא נוצל לחקלאות שלחין. המגע של מרינת יהודה החשמונאית עם המדינות ההלניסטיות בעלות הטכנולוגיה המפותחת יותר העניק לה, בין היתר, את הידע והיכולת לבנות אמות-מים משמעותיות. השליטים מביית החמונאי החלו בפעולה פיתוח אידרה באזור יריחו (שנמשכה גם בימי הורדוס וירושני), והקימו חוות גדולה בשטח שלא היה מפורב קודם לכן מודום ליריחו 'וישנה'<sup>5</sup>: מוכוה של החווה החדשה היה במקום המוכר בשם הערבי 'ח'לל אל-עליק' ושירידיה נחשפים והולכים בתפירות ארכיאולוגיות הנערכות במקום<sup>6</sup>.

3 ר' ד' אלפרוביץ, קרקעת עמק-הירדן התיכון וההחזתו, 1971.  
4 שפיטע המעינות באזור יריחו, לפי נתני השנתון ההידרוולוגי 1976/7 (1978) עמ' 189-195 (המספיקה במיקו-שפעה) היא:

שם המעיין	ספיקה ממוצעת	מס' שעות מריחה	ספיקה ממוצעת	תאריך מדידות	תאריך מדידות	ספיקת ממוצעת	ניצ המעיין	רום המעיין
מעיין אלישע	630	28	850	3,11.40	378	22.5.63	19220-14195	-215
עינת-ד'דוק	584	14	900	1.5.27	328	16.4.64	19005-14466	-115
עינת-ע'ג' (מלולל על-יק)	245	16	320	2.4.64	122	7.11.60	19004-14472	-110
עינת-ד'דוק	58	14	90	26.5.63	15	10.12.64	19000-14480	-110
עינת-ע'ג' (מלולל על-יק)	1436	12	3830	23.12.73	216	5.12.73	18675-15142	-20
עינת-פארתא	67	8	197	14.4.68	28	18.7.63	17872-13786	+330
עינת-פארתא	432	*	6960	9.3.74	0	*	18318-13860	+175
עינת-קליט+פארתא	490	14	1760	6.4.72	104	4.11.60	18562-13817	+10

א. על-פי נתני השנתון ההידרוולוגי לישראל 1969/70 (1972), עמ' 144.  
ב. כל שנה יבש עיר-פאר כמשך מספר לא קבוע של חודשים, ולכן לספיקה הממוצעת אין משמעות רבה. נתון זה על-פי השנתון ההידרוולוגי 1978/9 (כמיל 1980), עמ' 74.  
ג. המדידה נעשתה מעט מוחתה לעינת-קליט, באמת-המים המשולבת לעינת-קליט ועין-פאר.  
ד. יוסף בן מתתיהו התייחס בין היתר ליישוב החורף ליישוב המקורי 'יערי יושנה' — מלחמת ד', ת' ג (459).  
ה. א' נצר, 'ארמונת החורף של מלכי החשמונאים ובית הורדוס ביריחו', קרמנונית, ז (תשל"ד), עמ' 128.



ציון 2: שפיעה עונתיות בוחדי קלט (עולם במאי 1983, בקובצת מנוז מר ג'ניסי)

כך מתחזיה: כי אורך עמק יריחו הוא 70 ריס ורוחבו 20 ריס (כ-10.5 x 3 ק"מ) והוא מגדל פרדסים נחמדים צפופים ובהם עולים עצי תמרים שונים כטעמים וכשמותיהם --- ושם נמצא עץ הקטף (אפסמון), היקר בכל פרי הארץ.<sup>13</sup> האפסמון גדול כשטח מצומצם מכלל שטח החורו.<sup>14</sup>

המקורות ההיסטוריים שביריע אינם קובעים מתי החל מפעל הפיתוח של יריחו החודשה. מתוצאות החפירות הארכאולוגיות בחלול-אל-עליק מסתבר, שבנייני החורו נבנו בתקופה החשמונאית: בימי ינאי אלכסנדר (103-76 לפני הספירה)<sup>15</sup> ואולי עוד בימי יוחנן הורקנוס (134-104 לפני הספירה). עם זאת נראה שאפשר לייחס את ראשית

13 בן מתתיהו (לעיל, הערה 5).

14 פליניוס והיאטוריסטוס מוכיחים ששטח גידול האפסמון חשודת בשלחי החקופה הפרסית וכיסי אלכסנדר מוקדון על פי 20 יצורה, שזן כ-50 רואם. *Naturalis Historia*, G. Plantius Secundus, IX, 6; XII, 111

*Theophrastus, Historia Plantarum*, IX, 6; XII, 111

15 א' נצר, 'צילויים חוישים' (לעיל, הערה 6), עמ' 22

השלב הבא בתחפתוחת מערכת ההשקיה במי המעיינות היה בניית אמת-המים מהמעיינות המזרחיים בוואדי-קלט --- עין-פואר ועין-פארה. עין-פארה, המערבי במעיינות ואדי-קלט, נובע במרחק של כ-13 ק"מ (בקר-אוויר) מהשדות בבקעת הירדן. מטרת המתכנן היחה להעביר את המים לשטחים הפגרים שמדרום לוואדי-קלט, והאמה נבנתה לפיכך על גדות הירדנית. החזוי שנבחר היה קשה במיוחד בגלל פער כשטח מבוחר בירח של ערוצים עמוקים, סלע קרסוני רך ומדרונות חלולים מאוד. בתוצאה מכך התאריך מסלול האמה בכשבעה קילומטרים<sup>16</sup>; סימני הבנייה --- שיעניים ברוחב התעלה ואיכות הטיח --- מצביעים על שהאמה נבנתה בשני שלבים. נראה שמפעל איריים זה החל כבר בתקופת החשמונאיים (שולמוצין או בניה) והושלם בימי הורדוס<sup>17</sup>. תופעה זו עמדו חרשבי האזור, והם יצלו את המים לחקלאות שלחין עונתית --- עוד קודם לתקופה החשמונאית.<sup>18</sup> השפיעה העונתית נוצלה יצול מרבי בתקופת החשמונאיים ויררשהם. שלוש אמות-מים, אחת על הגדה הצפונית ושתיים על הדרומית, נבנו כדי להוביל את מי השפיעה העונתית לשדות השלחין.

כאשר הושלם מפעל הפיתוח הזה, היחה כאן חווה חקלאית עצומה כשטחה, שהתבססה על חקלאות שלחין. חלק מהשדות הושקו השקיה עונתית בלבד (במי השפיעה העונתית ובצורפים ממי המעיינות) ושימשו לגידולים חד-שנתיים, כמו דגנים,<sup>19</sup> קטניות, ירקות וצמחי 'תעשייה'.<sup>20</sup> מי המעיינות שימשו בעיקר להשקיה גידולים רב-שנתיים כמו חמר, עצי-פרי שונים והאפסמון המפורסם כמשך כל השנה. במערכות ההשקיה משני עברי הנחל היו משולבות בריכות-אגירה תפעוליות. מדרום לנחל נבנתה 'בריכת-מוסה', הגדולה בבריכות החקלאיות בארץ (כ-146 x 175 מ'). בריכת-השחייה ובריכות נוספות ששולבו במערכת המים של הארמון מצפון לוואר, יכלו לשמש גם הן כבריכות חקלאיות.

השטח המנושקה של החורה השתרע על פני יותר מ-15,000 רואם, כפי שמתאר יוסף

- 8 הקטע הקשה ביותר למעבר היה באזור שבו עזר-קלט וכת ג'בר שיקי. תוצא האמה מתואר באמרום של י' משל ר' עמית, 'אספקת המים לקיסרים', קדמוניות, יב (תשל"ט), עמ' 76-77. בנייה למשתמש מבוחרת המאמר, ה"ר שהאמה תובנה ונבנתה כדי להוביל את מי המעיינות לשדות השלחין בבקעת-הירדן. המעבר למגדלות מצות קיסרים (תל-אל-עקבה) היה חתה בחזית ולא הממנה המסית. את המשך האמה ממורה למצודת קיסרים ועד לשטחי השלחין המזרחיים בבעקת סקיר י' פורת וא' אורדט בשנת 1980 (טוב פורסם).
- 9 הדבר מסתבר מהשינויים באיכות הטיח ששימש בבניית התעלה. ומתוצאות החפירות בתל-אל-עקבה --- א' נצר, 'קיסרים', קדמוניות, ח (תשל"ה), עמ' 54-61.
- 10 שרידי יישוב משלחי חקופה הכולל מצויים מדרום לוואדי-קלט, יצ' 1997-1920, וקדמו קשור בוצעל השפיעה העונתית.
- 11 על גידול רגנעל באזור יריחו מלמדת המשוה. קצורים וגורשים לפני העמר ולא טיחו בידים (משנת, מסומן 1 ח).
- 12 כמי צמחים שהיפך מהם טיחים לתעשיית טקסטיל (משנת) ומוצרי קליעה, וצמחים שהיפך מהם צמחים או תמרים לקוסמיטיק, בוים חרסאה.

הכלית במספר הארכיולוגי. שנמלטו או נהרסו בעת המרד. ואכן בתקופה הרומית והביזנטית הצטמצם היישוב החקלאי באזור יריחו למסביבות מעיין-אלישע בעין בלבר.

נאת עירג'י

השטח המעובד בעירג'י קטן בהרבה מזה שביריחו בגלל נחוגי-היסוד: מים<sup>24</sup> וקרקע<sup>25</sup>. בשטח המיושבי-היחסי, בין נחל דוד לנחל ערוגות, הוכשרו לחקלאות כ-450 דונאם, שהושקו במי הנחלים. שפיעת הנחלים תואמת את צורכי ההשקיה של שטח זה.<sup>26</sup> על המדרונות התלולים הוכשרו שדות מדרוגים, אשר שריריהם מוכרים לכל מטייל בנאות-המדבר. שטחם, בניכוי קירות המדרונות ושטחים בלתי מוכשרים, מגיע לכדי כ-650 דונאם.

כספיקה כל המעינות הפעילים היום יכלו להשקות רק כמתצית מהשטח הזה. מה זה אם כן מקור המים להשייית שאר השדות? הנטינגטון<sup>27</sup> הביא את עירג'י כאחת הדוגמאות להרעת הנאי האקלים בארץ ול'התייבשות' שחלה מאז התקופה הרומית. אולברייט<sup>28</sup> שניסה לסתור זאת, הציע שהשטחים המדרוגים עובדו רק בחלקם בתקופות שונות, ושהשרידים הנראים לעין הם ציורף מכמה תקופות. במקור-שדה<sup>29</sup> שאנו עורכים עתה החבר, שחלק מהשדות המדרוגים לא קיבלו מימיהם מהמעיינות אלא משטפונות בערוציה המקומיים בשיטת 'חקלאות-נגר'<sup>30</sup>. אם נחסוד שטחים אלה (כעיקר

24 שפיעת מקורות המים באזור עירג'י לפי נתוני השנתון ההידרוולוגי 1979/80, 1980/81, עמ' 251-250 (הספיקה במ"ק/שעה) היא:

רומ המעיין	תאריך	ספיקה מינימלית	תאריך	ספיקה מינימלית	מקור המים	ספיקה מינימלית	ממוצע
-350	18400-09650	16.11.69	59	3.1.61	223	11	140
-190	18670-09772	19.8.52	15	6.9.59	270	8	113
-205	18690-09715	18.11.54	8	6.9.59	83	12	51
-200	18705-09770					2	16

25 את השטח סוד י טה, תולדות עירג'י לאור הסקר הארכיאולוגי (מבונה לחאר מוסקר באינברטיטה העברית, בנתב"ד, ירושלים תשי"ח, עמ' 17 (הערה 1), 24-23. המידות לחיל מבוססות על נתוני.

26 הבריחה הימית בשטחי השלחין של קיברך עירג'י מחושבת לפי מ"ק/דונאם (כמות הק"ק). גם אם נגזר שבתקופה קדומה השקו פחות, הרי שאובדן המים בעולות חפוזות בקרקע הוא רב וצרכיה הימים הימית הייתה לפחות כמו ביצע.

27 E. Huntington, *Palestine and its Transformation*, Boston 1911, pp. 112-113  
 28 W.F. Albright, 'To En-Gedi and Masada', *BASOR*, 18 (April 1925), p. 14  
 29 מחקר השדה נערך במסגרת עבודת מחקר לחואר שלישי, 'חקלאות שלחין קדומה ומתקדמת באזורים השחונים של ארץ-ישראל', באוניברסיטת תל-אביב בהדרכת הפרופ' ש' אביעזר ור' גופנא, שטרם יצאה אור.

30 'חקלאות-נגר' אופיינית לאזורים הישגיים מבוזעת המשקיעים ומכרכת בעיקר בוד תגוב; מ' אבן-אר' ואחרים, הנגב, מלחמת קיום במדבר, ירושלים 1980, עמ' 70-128.

מפעל הפיתוח כבר לימי שמעון החשמונאי (142-134 לפני הספירה) שהתקמד עליו את

התנו הליגי בן חובבו.<sup>16</sup> יריעותינו על המשטר האגרארי-החברתי בחזרה ועל דרכי ניהולה לוקות אף הן בחסר.

נראה שהחזרה עובדה בידי אריסים וחוכרים, אשר שלמו 50% רווח מהרובל עבור השימוש בקרקע ומים.<sup>17</sup> אפשר שחולקים נבחרים, כמו מטעי האפרסמן והשטחים הדרושים לאספקת מזון טרי בארמון, עובדו בידי שכירים או עבדים. עליהם עמד צבא משגורים ופרנסים, שעסקום העיקרי היה גביית חלק הרובל המגיע לממשל (בתוספת עמלמם). אפשר שבתקופת הורדוס וירושיו נבר הלהתן על עובדי-הארמון בחזרה. נראה שלגינדו נגקו-הירעיניים בין העושר בארמון הורדוס לבין פרנסתם החזקה של עובדי-הארמון היה חלק במהומת, שכמהלכן נכדו הארמון נשרף.<sup>18</sup>

בימי הנצרכים הפכה החזרה לאחוזת קיסרית, בדומה לפצאלים וארכילאים השכנות. בתפירות הארכיאולוגיות שנערכו בבית-הקברות של יהודי יריחו מתקופת הבית השני נחשפה מערת הקבורה של משפחת 'יהועזר בן אלעזר גלית'.<sup>19</sup> על אחת הגלסקמאות במערה הייתה כתובת ביוונית: 'הגלסקמה של יהואודוטוס עבדה המשוחזר של אנריפנינה'. אפשר להניח שיהואודוטוס, כמו גם בני-המשפחה האחרים, שימשו בתפקיד בכיר במינהל האחוזת. ידוע שעבדים משוחזרים מילאו תפקיד חשוב במינהל הקיסרי בימי קלאודיוס. ייתכן שמהכתובת על גלסקמת יהואודוטוס ניתן ללמוד שאחוזת יריחו הוענקה לקיסרית אנריפנינה, בדומה להענקתה לקליאופטרה בריד אוטונויה בתקופה קדומה יותר.<sup>20</sup> וכמו שאחוזות ארכילאים ופצאלים ניתנו לקיסרית ליוויה לאחר מות שלולמית.<sup>21</sup>

בזמן המרד הגדול נטשו התושבים את אחוזת יריחו.<sup>22</sup> ונהרסה המערכת החקלאית. פליגניס מוכיח את מלחמתם של חיילי רומי להציל את עצי האפרסמן מיד הקאזים.<sup>23</sup> שרשאריו אחריהם 'ארמה חודכה'. החשתות של מפעלי המים באזור יריחו לא חודשה אחרי המרד. נראה שהסיבה העיקרית הייתה חוסר רצון להשיקיע מאוצר הקיסר את הסכום הדרוש לשיקום מערכת ההשקיה ולחודשה הפעילות החקלאית. גורם נוסף היה הירידה

16 מנבים א, טו, יא-יב.  
 17 א' גולאק, לחקר תולדות המשפט העברי בתקופת התלמוד, ריזי קרקעת, ירושלים תרס"ט, עמ' 109-137, ולהשוואה ראה גם ש' אביעזר, 'חיי יום-יום בארץ-ישראל במאה התשיעי-ששית', תשל"ג, עמ' 189-194.  
 18 יוסף בן מתתיהו, מלחמתו ב' ד' ב'; יוסף בן מתתיהו, קיסמונותו י"ג, ג' (274-275).  
 19 רחל חמליי ואן קלבר, 'בית-גלית' - משפחה בירית במאה הרא' לפסה"ג, קיסמונות, י"ד (תשמ"א), עמ' 118-122; *BASOR*, 235: 118-122.  
 20 (1979), p. 33.  
 21 יוסף בן מתתיהו, מלחמתו א, י"ח, ה.  
 22 יוסף בן מתתיהו, שם, ב, ט, א; יוסף בן מתתיהו, קיסמונותו י"ח, ג'  
 23 מליגניס (לעיל, הערה 5).  
 24 החקלאית בבית היהיה חיס משית החשקיה (י"ט).

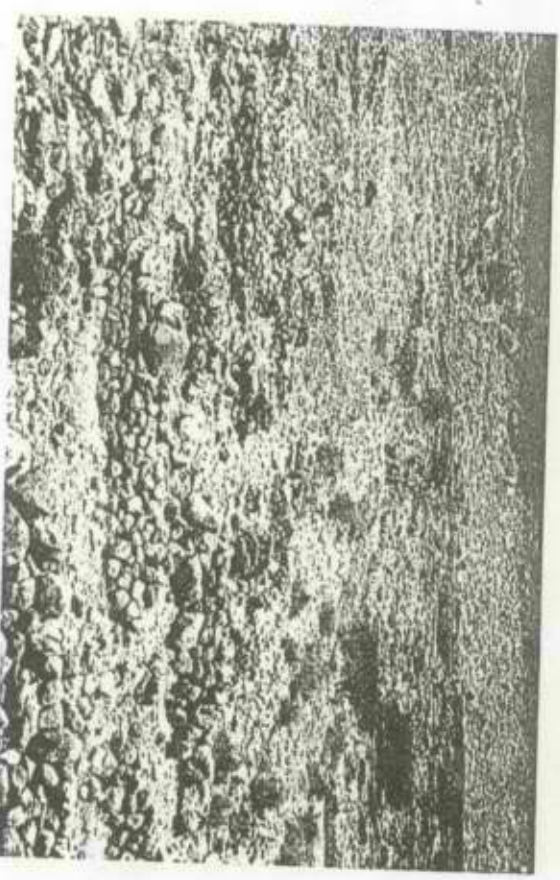


ולמרגלות מעיין עין-גדי. מערכת ההשקיה הייתה פשוטה וההבססה בעיקר על תעלות חפורות בקרקע, כלי בריכות אגירה, וזהי מערכת ברכונית, המעידה על מספרם המועט יחסית של החקלאים בנאות המדבר ועל השקעה מוערית של השלטון בפתוח חקלאות-השלחין (אם אכן הייתה השקעה כזו).

בניית מערכת-השקיה משוכללת, ובה אמות ובריכות, החלה בעין-גדי לאחר שהחלה בריחה. היא הייתה קשורה לכטח בהשקעת אמצעים ניכרת של השלטונות ובהשתלטות חלקית על שדות השלחין. הנצול המוכי של כל מקורות המים בעין-גדי הביא לשגשוג היישוב במקום, וזה הגיע לשיאו ערב המרד הראשון.<sup>32</sup> חקלאי עין-גדי גודלו בשדותיהם חלק נכבד מהמוון הבסיסי וגודולי ממוין, שהחשורים בהם היו חמור<sup>34</sup> והאפרסמן.<sup>35</sup> עם זאת הייתה פרנסתם כרוכה במאמץ רב, בגלל הממות המוגבלת של המים והאיכות הוללה של הקרקע. נראה ששגשוג היישוב בעין-גדי, למרות התנאים הבסיסיים הקשים, היה קשור בתנאים מעודדים של השלטון (כדוגמת ההטבות בעידוד-פיתוח היום): כמתן הנחות במיסוי ובהערכות מועטה כחיי הקהילה. עין-גדי היה כפר של חקלאים ועירייה ואיכסים.<sup>36</sup> שעניינם בעבודת-האדמה ונשפור מערכת החקלאות. אנשי עין-גדי לא השתתפו השתתפות פעילה במרד הגדול, ודאי שלא בצורתו הקיצונית, כפי שהייתה מקובלת על קנאי מצדה. בתגובה פשטו קנאי מצדה על עין-גדי בערב פסח והחריבו אותה כליל.<sup>37</sup>

היישוב היהודי בעין-גדי התחדש במהירות לאחר המרד הראשון. אדמותיו היו כבעלות האוצר הקיסרי, בין ככסי אומה כבושה<sup>38</sup> בין כיושבי הממשל הקודם, והחקלאים היו אריסים או חוכרים. עדות לכך נמצאה בתעודות שנתגלו במערת האינרות, שם מכונה היישוב 'כפר הארון הקיסרי' (שנת 124 לספירה)<sup>39</sup> ופרנטיש של ברר עוצמתו של יישוב זה נחשפה בעזרת האחריות של הסוירי עין-גדי. היישוב השתרע מתל-גור בדרום ועד לאזור בית-הכנסת בצפון — ראה ד' ברג, 'י פורת וא נצר', 'ענת החפירות השיייה בבית-הכנסת של עין-גדי', קדמוניות ד' (תשל"ב), עמ' 54. נוסף על חקלאות שלחין התבססה פרנסתם של אנשי עין-גדי גם על מרעה, הפקת מלח וליקוט אסמלטים המלח, וליקוט פטריות מחורא הלשון.

- 33 המרד בעין-גדי נזכר אצל בן-סיריא כד' י: יוסף בן מתתיהו, קדמוניות ט, א. פליניוס *Naturalis Historia*, V, 70
- 34 מבין המקורות בתקופת הבית השני רק יוסף בן מתתיהו מוזכר כמפרש גדול אפרסמן בעין-גדי (קדמוניות ט, א. כ), הודו המאוחר של רב יוסף על דימיהו נב טז מציינ את 'לכטי האפרסמן מעין-גדי' (גבלי, שבת כו, א), אך לא ברור אם הוכרים מכוונים לימיו של רב יוסף או לחקפה קודמת יותר. פליניוס (לעיל הערה 14) מוזכר שני משי אפרסמן ביהודה, מבלי לציין מקום המוצא. בחינת דברי פליניוס והשוואתם לחזאופסטוס (לעיל, הערה 14) וסטראבו (*Strabo*, *Geographica*, XVI, 2, 41) מלמדים שהכוונה לשני מטיחים של אוסמן בירחו ולא אחד בירחו ומשנתו בעין-גדי כפי שהענינו נזה (לעיל, הערה 25) עמ' 38 ומוזר (לעיל, הערה 32) עמ' 13. נראה שהאריסים בעין-גדי זיהו, בחלקה לפחות מטיחים אריסי וחכירי אבות או שחלאל, כמנוגד בתלמוד: וראה א' גולאק (לעיל, הערה 17), עמ' 124-134.
- 35 יוסף בן מתתיהו, מלחמתו ד, ג, א. את חובני עין-גדי כמדר מוזכר גם פליניוס: *Naturalis Historia*, V, 73
- 36 יוסף בן מתתיהו, מלחמתו ד, ג, א. את חובני עין-גדי כמדר מוזכר גם פליניוס: *Naturalis Historia*, V, 73
- 37 יוסף בן מתתיהו, מלחמתו ד, ג, א. את חובני עין-גדי כמדר מוזכר גם פליניוס: *Naturalis Historia*, V, 73
- 38 יוסף בן מתתיהו, מלחמתו ד, ג, א. את חובני עין-גדי כמדר מוזכר גם פליניוס: *Naturalis Historia*, V, 73



ציון 3: מדרגות עיבוד חקלאיות בנאת עין גדי

באזור 'מצד-ערוגות',<sup>40</sup> הרי קיימת התאמה סבירה בין ספיקת המעיינות לבין שדות השלחין שעל המדרגות.

מסתבר כי מערכת ההשקיה בעין-גדי הותאמה לצורכי השטח ולמקורות המים לצד של תעלות ממקורות שופעים, הנחומים-יחסית לתפיסה ולהשקיה (נחל-גור ונחל-ערוגות), נבנו מערכות משוכללות, שניצלו מקורות מים הנובעים במדרון החלול. בגלל המחסור במים נוצלו, נוסף על שני המעיינות הנודלים (עין-גדי ושלולמיה), גם נביעות זעירות שאינן פעילות היום.<sup>41</sup> במערכות אלה שולבו בריכות אגירה ותפעול רכות, שתפקידן לקלוט את השפיעה הלילה מחד ולהקל על הזרמה מבוקרת של המים למדרון החלול מאידך. מבין 17 הבריכות החקלאיות בעין-גדי, רק שתיהם קשורות לנחלים ולשטחים המישוריים, והשאר — לנביעות שעל המדרון ולשדות המדרוניים. בריקה מדרקרקת של מערכת ההשקיה הנוויה והשוראהה למערכות אחרות מלמדת, שהמערכת המשוכללת הזו נבנתה ברובה בימי הורדוס ויושיו. מנתונים אלה, ומחוצאות החפירה הארכאולוגיות בתל-גור,<sup>42</sup> אפשר להסיק שהיישוב בנאת עין-גדי בתקופת בית-חשמונאי היה קטן. כאותה התקופה עובד השטחים הנותרים יותר שבין הנחלים

- 31 אזי מכירים למחות חמש ביעות זעירות, שנוצלו בתקופה קדומה ונפקו להסיק מים לאזור זמן. אפשר להבחין בהן בעזרת בריכות מים שחזו קשורות אליהן ושדות מדרוניים שקיבלו מהן מים, ראה תוספת אצל י' נה (לעיל, הערה 25).
- 32 ב' מור, טוידה וחתן, 'ע' דונאייכסקי, 'עין-גדי' — תפירת ארכאולוגיות בשנים 1961-1962, ידיעות במוקדת ארץ-ישראל ופתיחותיה, כ"ז (תשכ"ג), עמ' 1-133.

זמור יבש, שפירווחיו נשמרים זמן ממושך. הרצגי המרים לרוב, שנמצאו בשכבות ריישוב ומפערות מזכר יהודה, מעידים על חיבורתו הרכה של פרי הזמור בתמריט האוכלוסיה המקומית. בתפירות עין-ג'די נחשפו קורות ועלי הזמור ששימשו כבניית. גז בית-הכנסת של עין-ג'די (התקופה הביזנטית) נישא על קורות חמרים.

בתפירות שנערכו באזור בית-הכנסת של עין-ג'די נחשפו בקומת-הקרקע של אחד המבנים מהתקופה הביזנטית קבוצה גדולה של גרעיני חימצה (חומטוס — *Cicer arietinum*) מפרחמים, שמקורם ככל הנראה בשדות היישוב.

כמערות מזכר יהודה, שאנשי עין-ג'די ברחו אליהן בסוף מרד בר-כוכבא — מערת הברכה בחל דוד, מערת האיגרות ומערת האימה בחל חכר ומערת המטמון בחל משמר — התגלו סלים, מתצלות וחבלים מעלי הדקל וסיכיו. כמערות התגלו גם שרידי מזון רבים, לבל מותמרים, ובהם ורעים של חיטה דר-גרעינית (*Triticum dicoccum*), שעורה דר-טורית (*Allium sativum ssp. distichum*), פול (*Vicia faba L.*); בצלים של שום הגינה (*Allium sativum L.*) וביציל הגינה (*Allium cepa*); חלקי פירות של רימון (*Punica granatum*), שקד (*Prunus amygdalus*), אגוז מלך (*Juglans regia*), חרוב (*Ceratonia siliqua*), דקל דום (*Hyphaene thebaica*) ונלעיני יריות (*Olea europaea*).<sup>41</sup> אפשר לשער שחלק נכבד מהמזון, שהביאו למערות אנשי עין-ג'די, יוצר בשדותיהם. עדות לכך שתבואה גדולה בעין-ג'די נמצאה בתעודה ממערת האיגרות, 'שדהיה וזרע וכנס לנפש כל מהפירות ובראיה (=תבואה) שיהיה במקום הלז'.<sup>42</sup> אפשר שהחטיה, אשר בר-כוכבא מצווה על אנשי עין-ג'די להחריט מחנון כן-שישמעאל, גדולה אף היא בעין-ג'די.<sup>43</sup> החל של עין-ג'די הקדומה נקרא חל גורן (בערבית חל אל-גורן). בקרבתו נסקרה גורן קדומה. כל אלה מלמדים שכעין-ג'די גדלו התושבים לפחות חלק מצריבת הזנים שלהם, אנשי יריחו גדלו תבואה בשדות השלחין והקדימו לקוצרה, לעתים אפילו לפני הזמור.<sup>44</sup> כדי להכין את השדות לגידולי קרן, נראה שמכין הפירות שהביאו אנשי עין-ג'די למערות גדולו בשדותיהם חמרים ורימונים ואולי גם חרוב, שקד וזית.<sup>45</sup> לאלה צריך להוסיף את התאנה, הגדלה הזים בר בחל-דוד ובאזור יריחו.

על שרידי המזנים שהתגלו במערות זאת וצ"ב ישיירי מזון מערות הברכה, ידועות החברה להקדחת א"י ועתיקותיה, כו (תשכ"ב), עמ' 242-243, לחות וז' י: ידן, הממצאים מימי בר-כוכבא במערת האגרות, ירושלים 1963, עמ' 141-164; הנ"ל (לעיל, הערה 38), עמ' 211; פ' בר-אדון, מנחת המטמון, 1971, עמ' 207-212. נסיונות למצוא זרעים וחלקי צמחים בארסון מתקופת בית שני שליד ואי-קלט לא הצליחו. E. Netzer, 'Water channels and a Royal Estate from the late Hellenistic Period in the Western plain of Jericho', in: *Leichweis-institut für Wasserbau der technischen Universität Braunschweig Mitteilungen*, Heft 28/1984, p. 3.

43 על שרידי המזנים שהתגלו במערות זאת וצ"ב ישיירי מזון מערות הברכה, ידועות החברה להקדחת א"י ועתיקותיה, כו (תשכ"ב), עמ' 242-243, לחות וז' י: ידן, הממצאים מימי בר-כוכבא במערת האגרות, ירושלים 1963, עמ' 141-164; הנ"ל (לעיל, הערה 38), עמ' 211; פ' בר-אדון, מנחת המטמון, 1971, עמ' 207-212. נסיונות למצוא זרעים וחלקי צמחים בארסון מתקופת בית שני שליד ואי-קלט לא הצליחו. E. Netzer, 'Water channels and a Royal Estate from the late Hellenistic Period in the Western plain of Jericho', in: *Leichweis-institut für Wasserbau der technischen Universität Braunschweig Mitteilungen*, Heft 28/1984, p. 3.

44 י: ידן, לעיל, הערה 38, עמ' 178.  
45 שם, עמ' 125.  
46 משנה, פסחים ד, ח; משנה, מנחות י, ח.  
47 הזים מנולים זרעים בתצלות מסתויה באזור בית שני ועין-ג'די חשבה שכערה, גם בקיבוץ עין-ג'די נרלים עץ זית. הזית זקק אמנם לעונת קיר בחורף עבו מין הפרחים, אך נראה שזו קיימת גם בבקעת הירדן ולחלקים המלתי. בתפירות מואה שכערה נחשף בית-כ"ב, שהתקייב שםן מוזיתים שנרלי באזור, וזהו ר' הנהן, הדישה ארכיאולוגיות, עז (אוקטובר 1981), עמ' 36.

כוכבא מתכריזי מארמונותיו לאזור ומן. יחזקה של עין-ג'די מעין השלטונות, גדולו של הנהן ותנאי-החיים בו איפשרו שיקום מוזיק של היישוב היהודי גם לאחר מרד בר-כוכבא.

הגידולים התקלאיים בנאות יריחו ועין-ג'די

ידועותנו על הגידולים התקלאיים בארץ-ישראל ככלל ונאות יריחו ועין-ג'די כפרט לוקח בחסר. לצענו לא נכתב בתקופת בית שני תיאור מלא ותכליתי של הצומח התקלאי בארץ, ואם נכתב — הרי שלא השתמר. המידע המועט שהשתמר במקורות הספרותיים בני התקופה הוא מקרי ומדגיש בעיקר את המיזרח ויצא-הדופן בעיניו של הכותב הקורום. הגידולים המקובלים והנפוצים במערכת התקלאית של ארץ-ישראל נזכרים רק באקראי או בויקה לתופעה חריגה, כמו הבישלה מוקדמת, יבול גבוה כמיוחד, טעם משוכח וכדומה. על המעט שנודע מהמקורות הספרותיים ניתן להוסיף את המידע שנחשף בתפירות קדומות, אך גם מידע זה הוא חלקי. בין כתוצאה מעצם העיסוק בחומר תקלאית ותעודות קדומות, וכן בהיעדר שיטות עבודה מתאימות ותשומות לכ מספקת. אורוגני המתכלה עם הזמן וכן בהיעדר שיטות עבודה מתאימות ותשומות לכ מספקת. התארים האקלימיים המיוחדים באזור יריחו ועין-ג'די — טמפרטורות גבוהות-יחסית בחורף והיעדר תופעת הכפור — העניקו לתקלאים המקומיים יתרון על פני חבריהם לעיסוק באזורים ההרריים של ארץ-ישראל. לצדם של צמחי ארץ-ישראל המקובלים, שהבשלתם הוקדמה באקלים יריחו ועין-ג'די, אפשר היה לגדל כאלו גם צמחים שמוצאם באזור הסוב-טרופי. ההם ורווחותם רבה. קדיבתן של יריחו ועין-ג'די לצרכנים עשירים בירושלים, בית-לחם וחברון של תקופת בית שני, אפשרה לממש את ההתרונות האלה מן הבחינה הכלכלית.

פורע רב-השיבות על התקלאות בנאות-המדבר שלחוף ים המלח ככלל ועין-ג'די כפרט מצוי בתעודות שהתגלו במערת האיגרות שבחל חכר. התעודות, שנכתבו בין השנים 93-135 לספירה, פורסמו רק בחלקן.<sup>46</sup> הגידול שנוכר בהן פעמים רבות הוא דקל החמור — *Phoenix decalifer*. החמור שימש את האדם בכל חלקיו: פרי למאכל; גזע לכוויה; עלים לסכך, לקליעת סלים ומחצלות ולייצור ארנונים וכלובים; סיבים לתכלית, לריפוד ומקלעות, ולולבים לקיום מצוות 'ארבעת המינים'.<sup>47</sup> תשיבות החמור הייתה כה רבה, שבתעודות נזכרו זנים שונים.<sup>48</sup> נראה שבאזור יריחו ועין-ג'די גדלו בעיקר זנים של

39 שם, עמ' 181-175.  
40 פוסט חלקי נתון בר"ח חתה הראשונים שנמסר על התגלית במערת האיגרות, ראה י: ידן, שערות מרכז הירדן, חש"ד (מחנה ד'), ידועות המבדה לחקירת א"י ועתיקותיה, כו (תשכ"א), עמ' 53-64; הנ"ל, שערות מזכר יהודה, חש"ב"א (מחנה ד'), ידועות המבדה לחקירת א"י ועתיקותיה, כו (תשכ"ב), עמ' 211-241; הנ"ל (לעיל, הערה 38).  
41 מקלי עין-ג'די הוזמנו לולבים לשימוש כעבא של בר-כוכבא, י: ידן (לעיל, הערה 38), עמ' 120.  
42 שם, עמ' 180.

שזו קבוצת צמחים שמוצריהם דומים — ולא צמח אחד, האפריסמון נזכר במקורות רבים: יוסף בן מתתיהו, ספרות חז"ל וסופרים הלניסטיים ורומיים, תבונותיו כצמח ריחני ובעל סגולות מרפא נחשבו למעלות בעולם ההלניסטי-רומי והציתו את סקרנותם ודמיונם של הסופרים והגיאוגרפים, לרוב כערות שמיות. הראשון שקישר את גודול האפריסמון עם אזור יריחו היה הגיאוגרף היווני סטראבון (63/4 לפני הספירה - אחרי 21 לספירה), הכותב: 'יריחו היא בקעה המוקפת סביב באזור של הרים, אשר במקום מסוים משתפל כלפיה בצורת תיאטרון. שם נמצאת חורשת תמרים, שגם הרבה עצים אחרים נושאי פרי פזורים בה, אבל במיוחד מורכבים בה התמרים. אורכה כמאה סטאדיות והיא מושקה כולה בתעלות מים וכלאה במקומות מגורים. כאן נמצא גם ארמון המלך ופרדס האפריסמון (פלוס)<sup>54</sup>.

התיאור המלא והמפורט ביותר של האפריסמון נמצא בספרו של הגיאוגרף הרומי פליניוס. בגלל השיבות התיאור נביא כאן את עיקרי דבריו: 'אך מכין הכשמים אין כזה שישווה לכלום (ומתבאר Balsamum). הארץ היחידה שהונעק לה צמח זה היא יהודה, בה גדל קודם לכן כשי גנים, שנעשה שייכים למלך, האחד היה בשטח של כ-20 יוצרה (כ-50 דונאם) והשני קטן יותר - - - עץ הבלום נתון ליום לשלטרן רומי ומשלים מס יחד עם הגזע לו הוא שייך. הוא שונה לחלוטין באופיו מכל אשר חוצר עליו קודם לכן על-ידי סופרים רומיים ואחרים, בהיותו דומה יותר לגפן (שיח שרוע או מטפס - י"פ) מאשר להדס. רק לאחרונה למדו לגדלו עם זרעות קשורות לתזמנות (כלומר בהחליה - י"פ) כמו גפן, והוא מכסה את כל שטח המדבר. כמות, גם שיח בלום הנעשה עצמו ללא תמיכה, נגזם באופן דומה כשהוא מוציא זרעות. הטיית הזרעות גורמת לצמיחתן והסתפוחן במהירות, כך שהוא נשאר פרי כבר בשנת השלישית. העלה דומה מאוד לשל פוגם (Rosa) ופריין לתפוח מנובשש, והוא ירוק עד - - - גובהו אינו עולה על שלוש אמות (כ-0.90 מ'). יש שלוש זנים של עץ הבלום: האחד עם עלווה רקה כמו שערות (מנוצה ? - י"פ) ומכונה 'קל לאסוף'; עליו של המין האחר מחוספסים (שעירים ?) ומסתללים, ולן צורת גידול שייחת ובושם עז - קוראים לו 'הבלום המחוספס'; השלישי נקרא 'הבלום הגבוה', משם שהוא גדל לגובה רב מהאחרים, ויש לו קליפה חלקה. זה האחרון הוא בעל איכות משנית כטיבה, והיקל לאסוף, הוא בעל האיכות היחידה ביותר. טעמו של זרעי הבלום דומה מאוד לשל יין ויש להם צבע אדום ותוכן שמנוני. זה המצוי בקליפתו, שהוא קל במשקלו וירוק בצבעו, הריחו ירוק בריכוז. ענפי הבלום עבים משל החוסי. הפקת המוחל מהענפים נעשה על-ידי חיכוך (של הקליפה) בעזרת זכוכית, אכן או סכין עצם. הענפים הפעילים דוחים חתוכם כבדול ומחיס מיד כתוצאה מכך, אם כי אפשר לגזום אותם בסכין כדול. ידו של החותך חייבת להיות יציבה ומייצמת כדי למנוע העמקת הפצע עד מחתח לקליפה. המוחל המטפחף מהחתיך נקרא אופובלסמון (Opobalsamon); הוא מחזק כמעטו ונוסף ביטפות ועירות. הדלף נאסף בעזרת פקעי צמר לחוד קרונים (כלים דמויי קרן) ומצטבר מהן לאחסון במכלי חרס חרשים. הוא דומה

54 סטראבון (לעיל, הערה 53). הורגנס לעברת על-ידי י פורת.

גידול חשוב באחוזת המלכותית שבמוצא ואדי-קלט היה הגפן, למאכל ולייין, בתחום האחוזת נחשפו שתי גזוזת גדולות, ונת שלישית נחשפה במכלול הארמון<sup>48</sup>. דומה שבכני-גדי תפסה הגפן מקום שולי בלבד, מאחר שעד עתה נתגלה רק נת קטנה הצובה בסלע מדרום מערב לתל גרן. גודול גפן שלחין, ולא רק בעל, היה מקובל בעבר כמבואר<sup>49</sup>.

נפת בריכות החידוש בנתות יכול לשמש כאינדוקטור לטחח הכרם. נפת הבריכה בנת הגדולה באחוזת יריחו הוא כ-17,200 ליטר. מטונה ענבים ניתן להפיק כ-600 ליטר חררוש. בנתה שיכולי כרם השלחין הגיעו ל-3 עד 5 טון לדונאם (יכול כרם מאור בהשוואה לנתוני התקופה הרומית באיטליה, המשוותה ליכול כרמי חברון כיום), הרי שבכל מוחזר ניתן לסחוט בנת הגדולה יכול של 6 עד 10 דונאם. באקלים החם של יריחו הסתיימה החטיסה הראשונית של היין כעבור 2-3 ימים: כך היה אפשר להשלים המישה מחזורים ויותר של הפקת חררוש בנת. מכאן שבנת הגדולה היה אפשר לסחוט יכול של כרם ששטחו 30-50 דונאם, וטך שטח כל הכרם ביריחו היה יותר מ-50 דונאם (כ-10% משטח האחוזת גופה). הנתות ביריחו מוקמו בקרבת אמות המים, והדבר איפשר לשמור בקפדנות את דיני הטהרה בתהלך ההפקה, כנדרש מייך המשמש את הכוהנים הגדולים ומשפחותיהם. לייך שהזפק בכרמי יריחו היה יתרון בכך שהכיל כמות גבוהה יחסית של כוחל (הרבה סוכר כענבים כתנאי האקלים החם), שהוא עמיד יותר בחום ואינו מתקלקל משך שנים<sup>50</sup>.

בתעודה שהתגלתה במערת האגרות מחרים אתרוגים שטופחו בעיץ-גדי<sup>51</sup> האחרונ זוהה כמטות ישראל כ"פרי עץ הדור, מארבעת המינים בנת הסוכות, ועל גידול בארץ ירוש מאז ימי החשמונאים לפחות (טובה פ"ד מט: תוספתא פ"ג טז). אפשר שביח-גידול היה בנאות-המדבר שבבקעת הירדן והדרומית ולחוף ים המלח. באזור יריחו גידלו פשחה (Lithum ussatisimum) מקדמת דנא<sup>52</sup>. סיכוי הפשחה שימשו להכנת חוטים וארגים. גם משק המרעה היה בעל חשיבות רבה לחקלאי יריחו ועיץ-גדי, וכעורתו נצטלו שטחים שלא ניתן להשתמש בהם לחקלאות שלחין.

המסקרן והמפורסם בצמחי יריחו ועיץ-גדי היה האפריסמון (Balsam)<sup>53</sup>. שממנו הפיקו חומרי כרשם ומרפא. מקובל לזהות את האפריסמון הקדום עם צמח הגדל כיום באזור מבר, Commiphora opobalsamon, אך הגדרתו הבוטאנית אינה ודאית ואפשר

48 א' גר, אתר ארמונות החורף ביריחו (תולד אל-עיליין) - 1978-1982, חרשות ארכיאולוגיות, עה-עט (אפריל 1982), עמ' 55; הגיל יעלויים חרשים' (לעיל, הערה 6, מפה בעמ' 27.

49 במצרים ובכל גודלה נתן בשלחין בלבד. בימי הביניים היה נתון לגדל נפיס בהשקיה גם בספר, ראה: Th. F. Glick, *Irrigation and Society in Medieval Valencia*, Cambridge Mass. 1970, pp. 29, 73, 246-247.

50 סיכום על נתות והפקת יין ראה ש' רז, התפרשות היישובית של מערב השומרון, תל-אביב 1983, עמ' 245-240.

51 י' ידן (לעיל, הערה 38), עמ' 129, 132.

52 יוסף פורת, *Diophysyros Kaki* (אפריסמון מוחזר) חרשים, שיצאו בדרום-מזרח סין והובאו לארץ בודדות האחרונים.

מסקורה זו עולה, שכשדות עין-גדי ויריחו גודלו מספר רב של צמחים הקלייאים — חלקם לתצורות עצמית ולאספקת המזון הנכסית וחלקם גודולי ממזן אופייניים, מכלול הגודולים היה דומה בשני היישובים, עם הבדלים כמותיים, כפי שמתבקש מהשני בגודלים וכצורת ניהולם: פסיפס רב-גוני של אריסים, חוכרים, אחוזת ממלכתית שנוכדה בריי פועלים ועברים, לצד הקליאים עצמאיים ביריחו, ולעומתם כפר קטן בעין-גדי. על צמחי החרכות המקובלים בהקלאת הארץ-ישראלית נוספו בנאות-המכר כמה צמחים האופייניים לאזורים החמים ונגרעו אלה הזקוקים למנת קור, כמתחייב מנאי האקלים וההשקיה שנהגה בהם.

מהמקורות העבריים אתו למדים שהיו שני סוגים של שדות שלחין (כיח שלחין) או גניה? בלשון המקורות: <sup>59</sup> 'של הירק' ושל האילן'. משך החכירה הגדול לפי הלוח הקלילאי המקומי: 'עד שישלם זמן הפירות --- של הירק ושל האילן' <sup>60</sup> גינת הירק היחה מקום גידולם של הצמחים העונתיים, ואילו גנת האילן — של הרב-שנתיים. הגידולים העונתיים היו בעיקר תבואה (שעורה והיטה), קטניות (עדישים, פול וחימצה) וירקות שונים. עיקר התוצרת שימשה לצריכה עצמית של החקלאים, ורק עודפים או תוצרת מבכירה יכלו להימכר בשוקי ירושלים, בתי-לחם או חברון. הגידולים הרב-שנתיים כמשך כל התקופות היו רקל התמר ופירות ארץ-ישראל (גפן, רימון, תאנה, שקד, זית). בחלק מהתקופות גודלו צמחים מיוחדים ששימשו להפקת חומרי בושם, קוסמטיקה ומרפא (אפוסמון, נופר, לוטם) או לצרכים דתיים (אחרונג, לולב). גודל השטח לגידולים לב-שנתיים נקבע לפי כמות המים שעמדה לרשות החקלאי בעונה הקירטית של סוף הקיץ, שהיא עונת השפל בספיקת המעינות וצריכה מוגברת בגלל החום והיובש, ולפי צורכי הכלכלה של היחידות המשותות.

תוצרת המשק החקלאי שימשה גם כטיס למלאכת הקליעה והאריגה — מתצלות, חבלים, קופסאות מעלי רקל וסיכוך ואריגי צמר ופשתה — לתצורות עצמית ולמכרה. גידולי המזון העיקריים היו: דקל החמר, שהתוצרת נמכרה הזן כפרי והן מעובדת (מוצרי תמרים ותוצרת העין), ולצים הגודולים המיוחדים (אפוסמון, נופר, לוטם, אחרונג וכרצא בהם), שחשיבותם במשק החקלאי עלתה וירדה בהתאם לצריכת השוק.

<sup>59</sup> תוספתא נחובת ת, ו: תוספתא, מנחות לא: י ידיו, שם, עמ' 180.

<sup>60</sup> י ידיו, שם.

לשמן זית סמין לפני זיקוקו וצבעו לבן. מאוחר יותר צבעו משתנה לאדום בעוד שקודם לכן היה צליל. כאשר אלכסנדר הגדול חנה בארץ היה"א, היה צורך בינים עבודה שלא כדי לאסוף "קונכיה" (Conchium = כ-5.8 סמ"ק), תפוקת המטע הגדול הייתה שש קונגיוס (Congius = כ-3360 סמ"ק) ושל הקטן יותר קונגיוס אחד. בזמנו היה מחיר (וחתחת ירד — י"פ). מלאכת החריצה נעשית (בתקופתו של פליניוס — י"פ) שלוש פעמים בכל קיץ ואחר העץ מתחלף. יש שוק אפילו לזמורות. מוצרי (המזהל) וגורעת הזמורות הכניס מנא חמש שנים לכיבוש (יהודה) סך של 800,000 סטטרציות <sup>55</sup> (לאוצר הרומי), זמורות אלה נקראות "בלום-עין" (סמולבאלום, Xylobalsam). מותרותם אותן כשמונים ריחיים והן תפסו את מקום המזהל המקורי של השייה במלאכת הרקחה (של הבשמים וחומרי המרפא). אפילו הקליפה נמכרת ל(מורקחת) תרופות. אך טיפות (המזהל) ערכן הוא הרב ביותר, שני להן הזרע, שלישיית הקליפה והעץ הוא הנמוך ביותר --- (וכאן מתאר פליניוס באריכות שיטת זרף והבחה בין הזמר מקורי למזויף). מחיר ה"בלום-עין" הוא ששה דינרים לליברה (בערך 327 גרם) <sup>56</sup>.

כתעודה שנושלה מבר-כוכבא למפקדי עין-גדי נוכרים מטעי ילויטם, של אלעזר בר חסה, והם מצויים לשמור עליהם. ירין מצייע שהולוטם אינו אלא השם העברי המקורי של האפוסמון <sup>57</sup>.

מסתבר שכשלהי תקופת הבית השני, ובייחוד לאחריה, פחתה חשיבותו הכלכלית של גידול האפוסמון ביריחו ועין-גדי, כתוצאה מהרחבת שטחי הגידול למקומות אחרים בבקעת הירדן <sup>58</sup> (ובחור"ל?) ומציצאת דרכי מיצי משופרות של המורה, אשר הגבירו את התפוקה. אולי אף חולו שניונים באוסנת הבשמים והזפורה, שהביאו להקטנת הצריכה.

<sup>55</sup> מתבטט מסתבר שהבותה ל-800,000 סטטרציות (פליקס נוק כעמית בסכום של 80 מיליון סטטרציות (HDCCSS), לעיל, הערה 2, עמ' 258. בשנה המסיימת מאז כיבוש יהודה ויריחו המדי (נכראה שנת 75 לספירה) ולא לתקופת בארץ חמש שנים. מסתריצה היחה שורה לרבע דרע ספין, כלומר מדובר בסכום של 200,000 דינרים, שכן יום עבודה של פועל בסוף תקופת הבית השני נעבדן מוצרת היריג לדיע שלם, ואילו הכנסה שנתית ממוצעת של איכר, לאחד משלום מסיס ומעשרות, הוערכה בכ-150 דינרים *Augstleg und Vieh*, II, Berlin-New York, 1977, pp. 355-396, esp. p. 374.

<sup>56</sup> לש התקן הצדרי, שהיה נהוג בארץ בתקופת הבית השני, שורה בכר ספך ל-6,000 דינרים והכנסת של 800,000 סטטרציות היה שווה ל-33 ושליש כמותה ספך. להשוואה, הדרוס שילם לקלאופטרה חלק בלתי דודע מסכום של 200 כבר עברה הכריש האחרות באזור יריחו (כסום זה חל גם על ערים בהתיס הארץ — דאו יוסף בן ממתרות, מלחמה א, ית, ה): אוטוניונט שילם לפרוטס סכום של 1000 ככרות ספין (שם, עמ' 4); הושתוד ששולם לנציב פרוטס של בר-כוכבא ספך של עשרות רובאות ירנטיס וכריכ"ב, חקלי"ב, עין-גדי שילמו דמי הכירה לפרוטס של בר-כוכבא ספך של עשרות רובאות ירנטיס עבור חלקה ששטחו לא פרטס, דאה: י ידיו (לעיל, הערה 38) עמ' 180-181. מבחתי שפליניוס ניסח לרמת בפסוקים אלה שמונים של הקנאים לחסל את גידול האפוסמון נכשל בישלון חרונג, שהרי חמש שנים אחרי יריכו חמר היה כבר האפוסמון שוב גידול נפוץ והתבססת ממנו רוב מארי.

123-111-54, *Naturalis Historia*, Plinius (והצגים על-ידי י פורת).

<sup>56</sup> 56

<sup>57</sup> י ידיו, (לעיל, הערה 38, עמ' 128).

<sup>58</sup> אלה מגדולי האפוסמון עין-גדי ועי ומתא, שבת כו ע"א: רודוס על ירמיות, נב סו.

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 3,552091-057-950912

2.3.90

*Handwritten signature and scribbles*

לכבוד:  
אלי סודאי  
סגן נציב המים  
משרד החקלאות  
הקריה ת-א

הנידון: כמות המים בכיכר סדום.  
סימוכין: מכתב מתאריך 21.2.90.

א.ג.

קידוח הנקזים בכיכר סדום נעשה לאחר הבטחה של נציב המים בקיץ 1987.  
כשמערכת המים בכיכר סדום נפכה מ-640 מק"ש כ-480 מק"ש, הנקזים היו מתוכננים  
להשלים את הכמות כ-640 מק"ש.  
מאחר והנקזים אינם פועלים נבקש להתחיל בביצוע קידוח 21 כמתחייב מהבטחת  
הנציב בקיץ 1987.

נבקש:

- א. להתחיל מידית בביצוע קידוח 21 ולחברו למערכת.
- ב. להעביר לידיעת הנציב את מבוקשנו.
- ג. לקבל מיכס מידע עדכני בנושא.

בברכה

מוזכיר נאות הכיכר

בצנור יהודה

*Handwritten signature of B. Ziv*

העתק:

- מ. אדמוני מנכ"ל מקורות
- מ. נחמה מנהל מרחב הנגב מקורות
- י. סלומון האיחוד החקלאי
- מ. שמיר מ.א. תמר



לשכת שר החקלאות



כו' שבט תש"ן  
21 פברואר 1990  
סימוכין: 0515

לכבוד  
צמח ישי  
נציב המים


שלום רב..

הנדון: קידום קידוח מים נוסף באזור ככר-סדום  
נאות הככר 21.

מעביר אני אליך סכום ביקור שר החקלאות מר א. כץ-עוז ביישובי ככר סדום.

הריני להפנות תשומת לבך לסעיף 6ב' בנושא קידום קידוח מים נוסף באזור (נאות הככר 21).

בברכה,

גורי מיר  


העתק:  
א. כץ-עוז - שר החקלאות  
אלדד גיסין-מנהל חבל הנגב  
משה שמיר-יו"ר מ.א. תמר  
מוטי דלג'ו-מזכיר האיחוד החקלאי

גמ/כמ





לשכת שר החקלאות

11 פברואר 1990  
סימוכין: 0422'

לכבוד  
משה שמיר  
יו"ר מ.א. תמר

שלום רב.,

הנדון: נושאים שהועלו בביקור של שר החקלאות א. כץ-עוז ב-29.12.90

1. פרוייקט ניקוז ג'היר קליה

בסיור הוצגו בעיות הניקוז של שטחי הג'היר, בהצגת הנושא הציעו חברי קליה תכנית להגדלת שטחי העיבוד בקרקעות הנ"ל וזאת כמובן לאחר טיפול בניקוז השטחים.  
שר החקלאות מוסר: א. יש להגיש תכניות מאושרות לאחר שיפוט רשות הניקוז.  
ב. התקציב לפיתוח שטחים ותשתיות הינו באחריות החטיבה להתיישבות ולא באחריות משרד החקלאות, ולפיכך יש להגיש הפרוייקט להנהלת חבל ירושלים של הסוכנות היהודית,

2. פרוייקט גידול דגים בשיטה אינטנסיבית

בדיון במועדון מצפה-שלם, הועלתה בקשה להכיר בפרוייקט גידול דגים ולהכלילו במסגרת תקציב הפיתוח של מנהלת החשקעות.  
שר החקלאות הודיע כי בשנת התקציב הנוכחית 1989/90, פרוייקטים לייצור לשוק המקומי לא הוכרו, יחד עם זאת הנושא ייבחן פעם נוספת לקראת גבוש מדיניות השקעות הפיתוח לשנת התקציב 1990/91 ובמידה ותהיה החלטה חיובית, פרוייקט זה יכלל בעקרונות התכנון של משרד החקלאות.

3. חממות גיאותרמיות בקבוץ מצפה-שלם

בביקור בחממות התרשם שר החקלאות כי יש ידע מקצועי להשתלבות קבוץ מצפה-שלם בפרוייקט חממות לגידולי ייצוא (מלונים). השר הודיע כי תקציב של 40% הינו מאושר ובקשת מרכז המשק של מצפה-שלם להגדלה עד 60% תבחן באורה חיובי. השר ינחה סמנכ"ל המשרד לפיתוח ואשראי להענות לפניית מצפה-שלם.



## לשכת שר החקלאות

- 2 -

### 4. ענף התמרים

מרכז המשק של מצפה שלם הציג בקשה למענק פיתוח למיכון בענף התמרים. שר החקלאות הבהיר כי אין אישור לבקשה זאת וציין בדבריו שמענקי הפיתוח אינם מיועדים לסיבסוד ענפים באופן פרמננטי אלא לתמוך בענף החקלאי בשלבי הפיתוח על מנת להביאו ליציבות ורווחיות כלכלית.

### 5. ענף המנגו עין-גדי

בביקור בעין-גדי הועלתה בעיית ענף המנגו שיבוליו הולכים ופוחתים. מרכז המשק מסר כי המדריכים מציינים שכנראה כנות השתילים לא התאימו לקרקע באזור. שר החקלאות מבקש שמדריכי שה"ם יבדקו הנושא.

### 6. יישובי האיחוד החקלאי בכנס סדום

בפגישה עם נציגי מתיישבים במועדון עין-תמר הועלו הנושאים הבאים:

א. הסדר המושבים ו"איחוד הקניות". שר החקלאות יזום פגישה עם הממונה על התקציבים, במשרד האוצר, יו"ר מנהלת ההסדר של הסוכנות, מחלקת הכספים ומנהל המחלקה להתיישבות, במגמה להסדיר אפשרות כניסת יישובי האיחוד החקלאי להסדר באופן פרטני ללא תלות בהסדר הכולל של איחוד הקניות. (התחייבות העברה מיידית של 12 מליון ש"ח).

ב. תקן מים וקרקע ליישובי ככר-סדום: השר ינחה הרשות לתכנון לבחון הנושא, במגמה להגיע לתקן מים בדומה ליישובי הערבה התיכונה (36000 מ"ק ליחידת משק). כמו כן ינחה שר החקלאות את נציבות המים וחברת מקורות לקדם קידום מים נוסף באזור (נאות הככר 21).

ג. פיתוח משקי מודל אינטנסיביים לייצור לייצוא. השר התרשם מקדום המו"פ בככר וראית האפשרות להרחיב הגדולים בבתי צמיחה לייצוא. השר יציע להקים שתי יחידות משקי מודל בעין-תמר המבוססים על בתי צמיחה לירקות לייצוא. (משקי מודל מענק פיתוח 60%).

ד. הכללת יישובי נאות הככר כיישובי קו-עימות. שר החקלאות יפעל להכללת היישובים הנ"ל כאמור לעיל בהבאת פניה ליו"ר ועדת הכספים של הכנסת ולנציב מס-הכנסה. זכאות להנחה של 7% במס-הכנסה.

*Handwritten notes:*  
3344  
3344  
3344  
3344  
3344





לשכת שר החקלאות

- 3 -

ה. איתור שטח ליישוב קבע לעין-תמר.  
שר החקלאות הודיע כי יפעל חיובית לאשר שטח המחנה ליישוב קבע למושב  
עין-תמר עם קבלת מסקנות ועדת השלושה.  
(ועדת השלולה מורכבת מנציגי משרד השיכון, המחלקה להתיישבות ומועצה  
אזורית תמר).

ו. משכנתא להרחבת יחידות משק.  
הועלתה הצעה כי משכנתא לבניה במטרה לקליטת משפחות נוספות לא תוטל  
על היישוב אלא תהיה הלוואה עומדת עד קליטת משפחות בפועל.  
שר החקלאות מסר כי נושא זה הינו באחריות משרד השיכון.

רשם: גורי מיר

העתק:

- א. כץ-עוז - שר החקלאות
- י. זכאי-מנכ"ל משרד החקלאות
- פרופ' פוהורילס-מנהל הרשות לתכנון
- מנחם גלעד-סמנכ"ל אשראי ופיתוח
- י. שר-שלום-מנהל שה"ס
- איציק עופר- מנהל חבל ירושלים
- אלדד גיסין- מנהל חבל הנגב

גמ/כמ

מדינת ישראל  
משרד החקלאות

הרשות לתכנון ופיתוח  
החקלאות ההתיישבות והכפר

נציבות המים

האגף לתכנון ופיתוח המים והתשתית החקלאית

13.2.90



מ.מ.

לכבוד  
מר ירון סלומון  
האחוד החקלאי  
תל אביב

..נ.ח

כ"א

מ.מ.ה

הנדון: בריכת מים ורד יריחו  
סימוכין : 1. סיכום דיון מיום 24/1/90  
2. מכתב י. עופר מיום 1/2/90

בהמשך לסיכום פגישה מיום 24/1/90 ובהמשך להתחייבות המחלקה להתיישבות של  
ההסתדרות הציונית מיום 1/2/90, הנני להודיעך כי כללנו בתקציב הפיתוח של משק  
המים את הסכום של 70,000 ש"ח ( שיבעים אלף ש"ח ) למימון חלקנו בביצוע הבריכה  
לורד יריחו.

הסכום של 70,000 ש"ח יועמד לרשות הפרויקט עוד בשנת התקציב הנוכחית (עד  
(31/3/90).  
אבקשך לדאוג לביצוע מיידי.

כמו כן רשמנו לפנינו כי בצוע הבריכה יתן פתרון לכ- 10 שנים בהתאם למכתבו  
של י. עופר.

בברכה  
כהן גדליה  
ממונה בצוע מפעלי מים

העתק : ד. יוגב  
א. סודאי ✓  
י. עופר  
י. טנא

( 130207 )

משרד הבינוי והשיכון

המינהל לבניה כפרית  
וישובים חדשים

לשכת נציב המים  
17-01-1990  
17.12.89

לשכת ראש המינהל

תאריך: 5 בינואר 1990

מספר: 10-90-ש

ימספלה

לכבוד

מר א. סודאי  
סגן נציב המים  
משרד החקלאות  
תל-אביב

אדון נכבד,

הנדון: משטח לבניית ישוב הקבע בעין תמר  
סימוכין: מכתבך מיום 17.12.89

המשטח לבניית בתי הקבע באתר בו סיירת בוצע לא על ידי  
משרדנו.

התנגדנו בעבר להקמת ישוב הקבע באתר המוצע.

ישוב הקבע ייבנה בצמוד לישוב נאות הכיכר.

תודה על הערותיך.

בכבוד רב,

י. מרגלית  
ראש המינהל

העתיקים:

מר מ. קוטסרינסקי, מנכ"ל המחלקה להתיישבות  
מר א. גיסין, מנהל מרחב הנגב, הסוכנות היהודית  
מר א. קרפ, מהנדס מחוז הנגב  
מר י. סלומון, האיחוד החקלאי

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

אל:

התאריך

84 נוי 5

מזכיר - קצין ארבע

מאת:

חיק מס'

חיק מס'

הנדון:

מס' 100  
מס' 100

מזכיר  
הממשלה

מזכיר  
הממשלה

המזכיר הכללי

מס' 100

מס' 100

מס' 100

מס' 100

PC

החלטה של פלג המיעוט

אנשי

על פי

היוצאת אמצ'ין דא  
 בחיבור - הענין ידוע  
 ה'רפ"א של החוב ע"פ  
 ה'צ"ע ה'צ"ר של ענין חוב  
 אל



אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ

תל-אביב 67138, דרך סוניה תקווה 80  
טל. 03-5620621, פקס. 03-5622353

אישור

מחזור  
במסגרת

הפנייה לרשות המיסוי  
מ"ר משה מילרמן

20.12.09

אל תהי  
אלוהי אבותינו  
נצריבות האדם

מנאל סבסטיאן

מס' 70.000  
22.12.09  
מס' 70.000

מס' 70.000  
22.12.09

מס' 70.000  
22.12.09

מס' 70.000  
22.12.09

מס' 70.000  
22.12.09

מס' 70.000  
22.12.09

מס' 70.000  
22.12.09

אל:

~~א.י.י.~~

א.י.י.

מאת:

התאריך

31-5-90

חוק מס

הערות:

סימבול:

באג'ין  
 קבוצת א.י.י. קצרים  
 ובעלת א.י.י. אחר  
 א.י.י. אחר  
 א.י.י. אחר

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

י"ט' בכסלו תש"ן  
 17 בדצמבר 1989  
 735/89-101

לכבוד  
 מר י. מרגלית  
 מנהל המינהל לבניה כפרית  
 משרד השכון

, א.נ.

הנדון: משטח לבנית ישוב הקבע בעין תמר

בסיוור שערכתני באזור הראו לי את המשטח המיועד לבנית בתי הקבע.

לאחר התיעצות עם אנשי נציבות המים, מצאתי לנכון להביא בפניך את חששותי.

המשטח הוכן על מי תהום גבוהים ומלוחים. בבורות שנחפרו הגיעו מי התהום לגובה של כ-1 מטר מתחת לפני המשטח. להערכתנו, באם בעתיד מפלס ים המלח יעלה, מפלסי מי התהום בכל האזור יהיו גבוהים יותר.

מאחר ולא הונחו צינורות ניקוז תת קרקעיים בדומה לניקוז שנעשה בשטחי העיבוד, העליה הקפילרית של המים, גם במפלס המים הנוכחי, יעלו מלחים לפני הקרקע או בשכבה העליונה ויווצר משטח מלח שלא יאפשר לצמח נוי או דשא לצמוח. אני מניח שכל מתישב באזור הצחיח הזה ישתוקק לאינה קטנה ליד ביתו.

לדעתי יש לבחון דרכים לשיפור המצב לפני תחילת בניית הבתים.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

הערות:

מ.קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתישבות  
 א.גיסין - מנהל מרחב הנגב בסוכנות היהודית  
 י.סולומון - האיחוד החקלאי



מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

י"ט בכסלו תש"ן  
 17 בדצמבר 1989  
 734/89-101

לכבוד  
 מר' י. מרגלית  
 מנהל המנהל לבניה כפרית  
משרד השכון

א.נ.א.

הנדון: ישוב הקבע בעין תמר

כל המים הקיימים בכיכר סדום הינם מים מלוחים (מליחות של כ-700-800 מ"ג כלור לליטר).

אנו מתכננים מערכת להתפלת מים שיספקו מים לבתים. עקב מחירם הגבוה של מים אלו, עלינו להיות בטוחים שהמים מהטופלים יגיעו אך ורק לבתים, ולא ישקו בהם גינות נו".

דבר זה מחייב להכין בעת בנית ישוב הקבע רשת קוים כפולה בשטח הישוב, האחת שתוביל את המים המותפלים לבתים, והשניה תוביל מים לחצרות ולגינות.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

הערות:

מ.קוסטרינסקי - מנהל המחלקה להתישבות  
 א.גיסין - מנהל מרחב הנגב - סוכנות יהודית  
 א.מואטי - תה"ל  
 י.סולומון - האיחוד החקלאי  
 הנהלת עין תמר

THE UNIVERSITY OF CHICAGO  
LIBRARY

1955  
1956

1957  
1958

1959  
1960

1961  
1962  
1963  
1964  
1965  
1966  
1967  
1968  
1969  
1970  
1971  
1972  
1973  
1974  
1975  
1976  
1977  
1978  
1979  
1980  
1981  
1982  
1983  
1984  
1985  
1986  
1987  
1988  
1989  
1990  
1991  
1992  
1993  
1994  
1995  
1996  
1997  
1998  
1999  
2000  
2001  
2002  
2003  
2004  
2005  
2006  
2007  
2008  
2009  
2010  
2011  
2012  
2013  
2014  
2015  
2016  
2017  
2018  
2019  
2020  
2021  
2022  
2023  
2024  
2025

1955  
1956  
1957

1958  
1959  
1960  
1961  
1962  
1963  
1964  
1965  
1966  
1967  
1968  
1969  
1970  
1971  
1972  
1973  
1974  
1975  
1976  
1977  
1978  
1979  
1980  
1981  
1982  
1983  
1984  
1985  
1986  
1987  
1988  
1989  
1990  
1991  
1992  
1993  
1994  
1995  
1996  
1997  
1998  
1999  
2000  
2001  
2002  
2003  
2004  
2005  
2006  
2007  
2008  
2009  
2010  
2011  
2012  
2013  
2014  
2015  
2016  
2017  
2018  
2019  
2020  
2021  
2022  
2023  
2024  
2025

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

נד' בכסלו תש"ן  
 12 בדצמבר 1989  
 721/89-101

לכבוד  
 מר א. כץ עוז  
 שר החקלאות

, א.נ.

הנדון: קו מחבר לשטחי עין תמר

בהמשך לדיון בלשכתך בבאר-שבע ביום 24.11.89, קיימתי דיון עם הנהלת אגודת נאות הכיכר, וסוכם ביננו על ביצוע מידי של הקו הנ"ל העובר בשטחי נאות הכיכר.

רצ"ב סיכום עמדת נציבות המים וסיכום דיון שנכתב על ידם ונשלח אלי.

בכבוד רב,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

הערה:

מ.שמיר - ראש המועצה האזורית תמר  
 מ.קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתישבות  
 א.ג'יסין - מנהל מרחב הנגב בסוכנות היהודית  
 א.כהן - סמנכ"ל להנדסה, מקורות  
 מ.דלג'ו - מזכ"ל האיחוד החקלאי

STATE OF TEXAS  
COUNTY OF [illegible]  
[illegible]

[illegible]  
[illegible]  
[illegible]

[illegible]  
[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]  
[illegible]  
[illegible]

[illegible]  
[illegible]  
[illegible]  
[illegible]

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. י"ט המלח 86905 טלפון 3,552091-950912-057

5.12.89

סיכום פגישה שנערכה בנאות הכיכר ביום 28.11.89

נוכחים:

- אבי סודאי - נציבות המים
- ירון סכומון - האיחוד החקלאי
- באשר שלמה - יו"ר הנהלת נאות הכיכר
- זוכט סכ"ו - חבר הנהלה
- פלד דוכוביץ - חבר הנהלה
- יונה למל - רכז פנים
- כצמו יהודה - מזכיר האגודה

- א. נציבות המים תיפעל לשיפור איכות המים לצריכה הביתית בכיכר סדום. תינתן לתהי הולאה כבדיקת הנושא.
- ב. קידוח 21 יתקצב ויבוצע במידה ותיהיה כניסה להכ"כ קליטה. הקידוח ימותקן עם קליטת המי שפחות.
- ג. לאחר הנחת הקו תישמר כמות המים וחכוקתם בין הישובים כפי שהיתה בשנים 1988-1989 במיקרה של תקנה באחד מהקידוחים תצומצם אספקת המים באחוזים שונים לשני הישובים. לגבי תוספת מים לכיכר סדום יוחלט בהתאם למצב הקידוחים ובקצב הקליטה בישובים.
- ד. ביצוע הנחת הקו לע"ו תמר יבוצע מידית. הנהלת נאות הכיכר לא תתנגד להנחת הקו לע"ו תמר. חברים שיפגעו כתוצאה מהנחת הקו יפוצו ע"י נציבות המים במשא ומתן ישיר בין הנציבות לחבר שניפגע.

ישם: מזכיר נאות הכיכר  
כצמו יהודה

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

יד' בכסלו תש"ן  
 12 בדצמבר 1989  
 721/89-101

לכבוד  
 מר א. כץ עוז  
 שר החקלאות

, J. A.

הנדון: קו מחבר לשטחי עין תמר

בהמשך לדיון בלשכתך בבאר-שבע ביום 24.11.89, קיימתי דיון עם הנהלת אגודת נאות הכיכר, וסוכם ביננו על ביצוע מידי של הקו הנ"ל העובר בשטחי נאות הכיכר.

רצ"ב סיכום עמדת נציבות המים וסיכום דיון שנכתב על ידם ונשלח אלי.

בכבוד רב,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

העתק:

מ. שמיר - ראש המועצה האזורית תמר  
 מ. קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתיישבות  
 א. גיסין - מנהל מרחב הנגב בסוכנות היהודית  
 א. כהן - סמנכ"ל להנדסה, מקורות  
 מ. דלג'ו - מזכ"ל האיחוד החקלאי

THE UNIVERSITY OF CHICAGO  
LIBRARY

1950

1950

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

1950

THE UNIVERSITY OF CHICAGO LIBRARY

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

1' כסלו תש"ן  
 4 בדצמבר 1989  
 708/89-101

לכבוד  
 ועד הנהלה  
 נאות הכיכר

..א.נ.

הנדון: מים בנאות הכיכר

ב-28.11.89 קיימנו דיון בנאות הכיכר בהשתתפות מר סולומון, נציג האיחוד החקלאי.

סיכום הדיון נרשם ע"י מזכיר אגודתכם. יחד עם זאת ברצוני לחזור על עמדת נציבות המים כפי שהוצגה ע"י בדיון.

- (1) מכסת המים של נאות הכיכר היא 25,000 מ"ק ליחידת משק, אבל נציבות המים התייחסה במשך שנים לכיכר סדום באותן אמות מידה המקובלות בשאר ישובי הערבה. אי לכך הסכמנו להכיר מעשית ב-36,000 מ"ק ליחידה משק. לאור זאת בוטלו כל הקנסות שהוטלו עליכם בגין חריגה ממכסה.
- (2) מקורות המים הקיימים בכיכר סדום יכולים לספק כ-3.2 מליון מ"ק מים. כמות זו עולה על כמות המים שיש לספק למספר היחידות הקיימות, כאשר לכל יחידה אנו מחשבים כמות של 36,000 מ"ק מים.
- (3) אנו מוכנים לקדוח את קידוח נאות הכיכר 21 כאשר יוכח לנו כי אושרו משפחות לקליטה באחד משני ישובי הכיכר. הקדוח יצויד במקביל לקליטת המשפחות בפועל.
- (4) קז מהבריכה לשטחי עין תמר מתוקצב, ולכן יש לבצעו לאלתר.
- (5) לאחר ביצוע הקו, חברת מקורות היא שתפקח על חלוקת המים בין שני הישובים.
- (6) תה"ל תגיש לעיון הנהלת נאות הכיכר תכניות תואי הקו.
- (7) נציבות המים תפצה את החקלאים שחציית שטחיהם בעת ביצוע הקו יגרום להם נזקים כספיים. הנהלת נאות הכיכר תודיע לנו בכתב באם המשא ומתן בגין הפיצויים ינוהל עם האגודה או ישירות עם החקלאים.



(8) חברת מקורות סיכמה הסכם לחלוקת מים בין הישובים נאות הכיכר ועין תמר. הודעתי כי אנו נאשר את הסיכום הנ"ל, הבהרתי כי אני מתיחס למים מהקידוחים הנוכחיים,

(9) חברי הנהלת האגודה הודיעו כי כל האמור לעיל מוסכם עליהם, וסיכמנו שהנהלת נאות הכיכר תעביר לי בכתב עמדתם בנדון.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
סגן נציב המים

העתק:  
י. סולומון - איחוד חקלאי

2

לשכת נציב המים  
10-01-1990  
ד.נ. ים המלח

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 3,552091-057-950912

ים המלח

5.12.89

סיכום פגישה שנערכה בנאות הכיכר ביום 28.11.89.

נוכחים:

- א.נ. סודאי - נציבות המים
- ירון סלומון - האיחוד החקלאי
- באשר שכמה - יו"ר הנהלת נאות הכיכר
- וולט סלבי - חבר הנהלה
- פלד דוכוביץ - חבר הנהלה
- יונה למל - רכז פנים
- כצמו יהודה - מזכיר האגודה

- א. נציבות המים תיפעל לשיפור איכות המים לצריכה הביתית בכיכר סדום. תינתן לתהל הוראה לבדיקת הנושא.
- ב. קידוח 21 יתקצב ויבוצע במידה ותיהיה כניסה להליכי קליטה. הקידוח ימותקן עם קליטת המישפחות.
- ג. לאחר הנחת הקו תישמר כמות המים וחלוקתם בין הישובים כפי שהיתה בשנים 1988-1989 במיקרה של תקלה באחד מהקידוחים תצומצם אספקת המים באחוזים שונים לשני הישובים. לגבי תוספת מים לכיכר סדום יוחלט בהתאם למצב הקידוחים ובקצב הקליטה בישובים.
- ד. ביצוע הנחת הקו לעין תמר יבוצע מיידית. הנהלת נאות הכיכר לא תתנגד להנחת הקו לעין תמר. חברים שיפגעו כתוצאה מהנחת הקו יפוצו ע"י נציבות המים במשא ומתן ישיר בין הנציבות לחבר שניפגע.

רשם: מזכיר נאות הכיכר

כצמו יהודה

ת.י.ג

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

אל:	אלי כהן - תל אביב
מאת:	אלי סבלין
הנדון:	ליב אגרון - לקידום ים הלב
סימכון:	

התאריך 28/12/55

חוק מס

שוחחתי עם נציב הים הלב

עלן בעברתו ואו אלפי ים הלב

לקידום ים הלב על גבי

אלי סבלין תל אביב

וב הלב גמתי סגור

נא בלב גמתי אלי בפרט אלפי

אל גמתי גמתי גמתי

אלפי ים הלב

אלי סבלין

מדינת ישראל  
נציבות המים  
הלשכה הכלכלית

1' בכסלו תש"ן  
4 בדצמבר 1989



י. (י.מ.)

מל: אלי סודאי  
מאת: רבקה אפרת

הנדון: עיו תמר - הכרה במים מליחים

- (א) במחירי מים - אין התייחסות למים מליחים.
- (ב) בהיטלים - בלבד ישנה התייחסות לגבי מים מליחים. ישנה תקנה האומרת שהתקנות בדבר היטל לא יחולו על מים שהוגדרו ע"י נציב המים כמים מליחים לאטרוט שונות. כלומר אין הגדרה כוללת למים מליחים ולהגדרת תכולת המלג"ר כלור, ישנם אזורים שמים בעלי 400 מלג"ר כלור נחשבים למליחים (תכוי מה מגדלים ומה הרכב הקרקע).

לסיכום:

נכון להיום מגדירים מים מליחים בצורה מקומית ואין קביעה כוללת ומים המוגדרים כמליחים ע"י נציב המים פטורים מהיטל איזון.

ב ב ר כ ה  
ג - (פ) גטיו  
רבקה אפרת  
יועץ כלכלי (בפועל)

העתק: נציב המים



שמכ"ל להכרזה  
כה' חשון תש"נ  
23 נובמבר 1989  
מספרנו:

מס (המ"ח)

לכבוד  
אלי סודאי  
ע. לנציב המים  
נציבות המים

הנדון: קידוחי נאות הככר

לפי בקשתך הנני מעביר את הנתונים שבקשת:

1. צרכני נאות הככר מקבלים מים ממערכת ניזונה ממספר קידוחים שטחים נמצאים ליד הקידוחים חלק מהזמן מקבלים מים ישירות מהקדוח וחלק מהזמן מים מקולים מהבריכה בגלל זה מליחות המים יכולה להשתנות בין 800 - ל- P.P.M 1200 כלורידים תלוי מהמיקום של השטחים.
2. כל הצרכנים מקבלים מי שתיה ממתקן התפלה.
3. נתוני קידוחי נאות הכיכר - 1-10/1989

קידוח	CL	ספיקה שעתית מק"ש	תפוקה שנתית מ"ק
נאות הככר - 1	960	39	162.110
נאות הככר - 2	750	90	401.040
נאות הככר - 3	664	37	127.670
נאות הככר - 4	800	33	206.952
נאות הככר - 7	850	30	208.738
נאות הככר - 8	1450	33	201.470
נאות הככר - 20	1170	100	501.670
נאות הככר - 22	אין תוצאות		
נאות הככר - 23	735	40	50.000
נאות הככר - 24	706		
ככר סדום - 1	1250	8	42.290
נאות הככר - 21	1010	119	404.740

ר/ס

2.506,680

כ כ ר כ ה

אלי לוי

מחלקת מינימום

3,4000

1988/89 מחלקת מינימום

מחלקת מינימום

מיקום	שטח	1989	1988
2.522	239	207	162
664	89	58	40
<del>3186</del>	<del>76</del>	<del>80</del>	<del>24</del>

2.522 : 239 : 207 : 162 : 101 : 109 : 163 : 202 : 302 : 216 : 211 : 235 : 297 : 777  
 664 : 89 : 58 : 40 : 15 : 12 : 9 : 72 : 96 : 54 : 67 : 63 : 87 : 777  
~~3186~~ : ~~76~~ : ~~80~~ : ~~24~~ : ~~24~~ : ~~23~~ : ~~22~~ : ~~73~~ : ~~22~~ : ~~28~~ : ~~80~~ : ~~28~~ : ~~28~~ : ~~28~~ : ~~28~~ : 777

מחלקת מינימום

מחלקת מינימום

מחלקת מינימום

מחלקת מינימום

מחלקת מינימום

3

הסוכנות היהודית לא"י  
המחלקה להתיישבות

אם המלח

ירושלים, כבי' בחשוון תשי"ן  
20 בנובמבר 1989



לכבוד  
הנהלת נאות הככר  
ד.נ. ים-המלח 76905

א.נ.

הנדון: פ ג י ש ה.  
סימוכין: מכתבכם

ברצון אפגש עימכם לשוחח על כל נושא שתעלו; תנאי מפורש לכך הוא שהדיון כא' יתקיים תחת צי'ו של איוס בשימוש בכוח להשגת מטרותיכם.

לצער'י, לא מצאתם לנכון כאשר את הסיכום שהושג בינכם לביו מר פ.מוסקו וירו סולומון מיום 5.11.89 אף שנאמר לי ע"י מר סולומון ומר מוסקו שהתחייבתם לעשות כן.

כאמור לעיל, אשמח להיפגש עימכם לאחר קבלת אישורכם או לאחר סיום הנחת הקו לציו תמר זה הפעלתו.

בברכה,

מ. קוסטר'ינסקי  
המנהל הכללי

העתק: נציב המים  
האחוד החקלאי  
מרחב הנגב  
מר י. הוכמו.

כ המים  
20-11-1989  
17

ג'ר האג  
"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 3,552091-057-950912

14.11.89

לכבוד:

צמח ישי

נציב המים

משרד החקלאות

תל-אביב

הנידון: קידוחים נוספים.  
א.נ.  
19.10.89  
מזכיר נאות הכיכר  
א.נ.  
28/11/89

בהמשך למכתבי מתאריך 19.10.89 שעדיין לא קיבלתי תשובה עליו, אני מבקש לקיים דיון דחוף וחשוב כשהנושא הוא מערכת המים בכיכר סדום. המצב קריטי יש מחסור במים.

לאחרונה היו נפילות של קידוחים, למרות המאמץ הבייתי מתפשר של עובדי מקורות שראוי להערכה.

ניגרמו נזקים כתוצאה מחוסר במים. בנקזים הספיקה היא 60 מק"ש כשכתיכנון דובר על 120 מק"ש. הספיקה השנתית בכיכר סדום קטנה מכפי שהיתה בעבר.

נבקש לזמן את הנהלת נאות הכיכר ולקיים דיון דחוף בנושא.

בברכה

מזכיר נאות הכיכר

כצמח יהודה  


העתקים:

פ.מוסקו-חבל הנגב

ירון סכומון-האיחוד החקלאי



~~2022~~

2

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 057-950912-3,552091

19.10.89

ס/א/מ/ר  
ר/י/י  
28

24-10-1989  
דואר פנים

לכבוד:

צמח ישי

נציב המים

משרד החקלאות

תל-אביב

151

הנידון: קידוחים נוספים.

א.נ.:

בעיקבות התוצאות של הנקזים החדשים ומאחר והם לא עמדו בציפיות המתוכננות.  
צריך להיכנס לתיכנון וביצוע של קידוחים נוספים.

נבקש לקיים מיפגש אזורי עם מדריכי שה"ם ואנשי המופ על הצורך בתוספת מים  
הבאה לשמור על רמה מינימלית של משק חקלאי בכיכר סדום.

נבקש לקיים דיון בנושא בהקדם ולהזמין את הנהלת נאות הכיכר.

בברכה  
מזכיר נאות הכיכר  
כצמח יהודה

העתק:

ירון סלומון האיחוד החקלאי

לשכת נציב המים  
1.11.89  
דואר נכנס

משרד החקלאות - נציבות המים  
אגף הקצאות ורישוי  
ת.ד. 7043 הקריה תל אביב 61 070

1.11.89

9184

ס  
מ

אל: מר אלי סודאי, סגן נציב המים  
מאת: צבי גרינולד, מנהל האגף

הנדון: מכסת מים - ורד יריחו

בהתאם לבקשתך, עמדנו לבצע את תוספת ההקצבה ופנינו לחברת  
מקורות לבדיקת אפשרויות אספקה.

מצ"ב העתק תשובתם.

ב י ר כ ה  
צ ב י ג ר י נ ו ל ד  
מ נ ה ל ה א ג פ

יא' בתשרי תש"נ  
10 באוקטובר 1989

סמננו: 732 / 73-24  
61-בקעת הירדן



לכבוד  
מר צ. גרינוולד  
מנהל האגף להקצבות ורישוי  
נציבות המים  
הקריה  
תל - אביב

*Handwritten notes:*  
מכתב מס' 9184  
מ-28.9.89

הנדון: ורד יריחו - הקצבות  
מכתבך כנדון מס' 9184 מ-28.9.89

1. כפי שהנך יודע אנו חורגים כיום בשאיבה בבקעת הירדן מההמלצות ההידרולוגיות במספר קדוחים, וזאת כתוצאה מהיקף ההקצבות העולה על השאיבה המומלצת ואכן ההמלחה במספר קדוחים עולה בהתמדה.
2. חברת מקורות מתריעה על כך מדי שנה בשנה.
3. אכן עם פיתוח המפעל ניתן יהיה לספק תוספת מים לצרכנים.
4. במידה ותצביע על צרכן שניתן להקטין לו האספקה אין כל סיבה מדוע לא להגדיל ההקצבה לורד יריחו.
5. מחכה לתשובתך המהירה.

כ ב ר כ ה  
י. טוביאס  
מנהל יח' משאבלי מים

העתק: מר א. סודאי

יט10103

ז"ח ה'תשמ"ט



המועצה האזורית "תמר"

המשרד: נוה זוהר, דאר נע ים המלח

מיקוד 86 910 • טל. 057-84181/2/3

פקסמיליה 057-84527

כה' באלול תשמ"ט  
25 בספטמבר 1989

לכבוד

מר אלי סודאי

סגן נציב המים

נציבות המים

הקריה תל - אביב

א.נ.

הנדון: קו לשטחי עין - תמר

סימוכין: מכתבך למר ירון סלומון מיום 10 בספטמבר 1989.

אין שום סיבה לעקב ביצוע המדידות וסימון תוואי הקו.

הודעתי גם לאיחוד החקלאי גם למחלקה להתיישבות וגם ללישכת שר החקלאות כי המועצה ואני אישית נהיה ערבים לשלום וביטחון המתכנן מתה"ל.

כל שנידרש הוא כי תה"ל יודיעו מספר ימים מראש בתאום, תאריך זמן הגעתם לשטח.

לאור האמור לעיל אודה לך באם יצאו ההנחיות המתאימות ויתאפשר בהקדם ניצול התקציב וחשוב מכך ביצוע הקו.

בכבוד רב

ובברכת שנה טובה

*[Handwritten signature]*  
מ. שמיר

ראש המועצה

- העתקים: אברהם כץ עוז - שר החקלאות.
- ירון סלומון - האיחוד החקלאי.
- מוטקה קוסטרינסקי - מנכ"ל המחלקה להתיישבות.
- אלדד גיסין - הסוכנות חבל הנגב.

*[Handwritten notes in blue ink:]*  
א) אלפתיים צובינסקי  
ב) מייל - איציק  
ג) שאת צובינסקי  
ד) 8/10  
ה) כתיבה - איציק

משרד החקלאות והמזון  
מנהל המגדלים  
תל אביב-יפו  
טל. 03-5151515



3  
6  
7  
8  
9  
10  
11  
12  
13  
14  
15  
16  
17  
18  
19  
20  
21  
22  
23  
24  
25  
26  
27  
28  
29  
30  
31  
32  
33  
34  
35  
36  
37  
38  
39  
40  
41  
42  
43  
44  
45  
46  
47  
48  
49  
50  
51  
52  
53  
54  
55  
56  
57  
58  
59  
60  
61  
62  
63  
64  
65  
66  
67  
68  
69  
70  
71  
72  
73  
74  
75  
76  
77  
78  
79  
80  
81  
82  
83  
84  
85  
86  
87  
88  
89  
90  
91  
92  
93  
94  
95  
96  
97  
98  
99  
100

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

כ"ו באיילול תשמ"ט  
 26 בספטמבר 1989  
 556/89-101

לכבוד  
 מר נ. אדמוני  
 מנכ"ל מקורות

א.נ.י.

הנדון: מחיר ביצוע קידוחים המלח  
 סימוכין: מכתב מ"מ המנכ"ל מיום 7.2.89

לאחר תקופה ארוכה של בירורים, איתור נתונים ובדיקות, לא השתכנעתי מהנמוקים שהעלה מ"מ המנכ"ל במכתבו שבסימוכין.

אני מסכים שעלות הקידוח בים המלח יהיה הבסיס לקביעת המחירים לקידוחים שמקורות מבצעת עבור מעק המים.

בברכה,

צמח ישי  
 נציב המים

העתק:  
 עזרא הנקין  
 גדליה כהן

בעל אס"י

31.7.89

אס"י  
למחזור  
שמה - (מל"י ל"י) אה הנולד  
96 המצא קור"ג אה והמכ"ל

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים

3

המצא למחזור א.נ.נ.

1. לפי בקשתך בדקתי וערכתי השוואה בין מחירי קדיחה שמשלם משק המים לצמ"כ-מקורות (על בסיס מחירונים) לבין מחירי קדיחה שמפעלי ים-המלח שילמו לצמ"כ-מקורות. <sup>היה מקל לא ואין לו המוני.</sup> <sup>אס"י אס"י אס"י</sup> <sup>אס"י אס"י אס"י</sup>

מהחומר שקבלתי ממך לבדיקה התברר לי כי צמ"כ-מקורות זכתה במיכרז לביצוע 6 קידוחי הפקה להספקת מים עבור מפעלי ים-המלח. מתוכם 3 קידוחים (חימר 1, חימר 2, זהר 4), בוצעו בשיטת "רוטרי" ו-3 קידוחים (חימר 3, חימר 4, חימר 5) בוצעו בשיטת "הקשה".

כידוע לך, ההתקשרויות לקביעת עלות הקידוח ושאיבת הנסיון נערכות בין הפיקוח העליון לבין המבצעים, על-פי המחירונים שאושרו ע"י ועדת המחירים הציבורית. מחירי היחידה במחירונים אלו מבוססים בד"כ על תחשיבי עלויות שהוגשו לועדה ע"י צמ"כ-מקורות.

טבלת ההשוואה שהוגשה לך ע"י מקורות כדי להוכיח שהמחירים שניתנו למפעלי ים- המלח גבוהים בכ-15% ממחירי המחירונים של משק המים - מוטעית ביסודה.

לפי הטבלה:

א. ההתקשרות בין צמ"כ ומפעלי ים-המלח נעשתה בספטמבר 1988 ונקבעו מחירים קבועים עד מרץ 1989. הממד היסודי לחישוב התייקרויות הוא ממרץ 1989.

- ב. מחירים לביצוע קידוחים עבור מפעלי ים-המלח כוללים בחוכם גם את -
  - עלות הצינורות הקבועים
  - עלות שימוש בצינורות עזר
  - עלות הספקת והרכבת מערכת שאיבה
  - עלות ביצוע שאיבת הנסיון.

כדי לנתח נכונה את הנחונים שקבלתי ממך ולערך השוואה אמינה (עד כמה שאפשר) ובכדי לקבוע בצורה חד-משמעית את הפער הקיים בין עלות קידוח עבור משק המים לבין עלות קידוח כפי שצמ"כ קיבלה ממפעלי ים-המלח - ביצעתי את הפעולות הבאות:

א. הכנתי הערכות הנדסיות בהתאם למחירוניהם שצמ"כ עובדת לפיהם עבור משק המים. כל זאת לפי בסיס מדד מרץ 1989 (בדומה לתנאי המיכרז של מפעלי ים-המלח וההחקשרות שלהם עם צמ"כ-מקורות).

ב. הפחתי מעלות הקידוחים למפעלי ים-המלח את הסכומים עבור עבודות שאינן קשורות למחירוני הקדיחה (עלות צינורות קבועים; עלות הספקת והרכבת מערכת שאיבה; עלות שאיבות הנסיון), מאחר ועבור עבודות אלו משלם משק המים בנפרד.

## 2. תוצאות הבדיקה

הקידוחים חימר 3, 4, 5 בוצעו בשיטת "הקשה". רמת המחירים שצמ"כ-מקורות מקבלת ממשק המים על בסיס המחירוניהם הקיימים והנאושרים ע"י הועדה הציבורית - גבוהים בכ-30% מאלו שניחנו במיכרז למפעלי ים-המלח.

הקידוחים חימר 1, 2 וזהר 4 נקדחו בשיטת "רוטרי". גם בשיטת קדיחה זו המחירוניהם של משק המים גבוהים בכ-35% מאלו שניחנו במיכרז למפעלי ים-המלח.

עלות שעת העבודה עבור משק המים במחירון לקידוחי רוטרי (במכונה וולקניר 5) גבוהה בכ-3.3%.

עלות שעת עבודה שבמחירון הקיים לכיצוע קידוחים בשיטת ההקשה עבור משק המים זהה לזו שצמ"כ-מקורות קיבלה ממפעלי ים-המלח.

בו בזמן שצמ"כ ביצעה את הקידוחים עבור מפעלי ים-המלח ברמות מחירים הנמוכים באחוזים ניכרים מאלו שנחייבים את תקציב משק המים - הוגשו על ידה (לועדת המישהנה) דרישות לעליות מחירים נוספות, בעיקר לשעת עבודה, בכ-54%.

בכבוד רב,

י. קידרון

פיקוח עליון קידוחים



מזכר  
מס' 1010

11

שם המלח -

בשנת 1948 קיבלתי מידע  
הוא שיש בידו של המלח  
הוא שיש בידו של המלח

אשר הוא נמצא  
במחנה המעבר

אשר הוא נמצא  
במחנה המעבר

אשר הוא נמצא  
במחנה המעבר

מס' 1010

מס' 1010  
מס' 1010  
מס' 1010  
מס' 1010

# מדינת ישראל

משרד החקלאות - נציבות המים

האגף לפיקוח עליון

סימולקון: 5-40

לכבוד

מר אלי סודאי ✓

ע/נציב המים

הקרית: ת"א

א.נ.י.

הנדון: מיכרז לביצוע קידוחים במפעלי ים-המלח

מכתב מס' 101-206/89-מ-4/89

בהמשך לשוחחנו בנידון.

כפי שציינתי, החומר שנשלח על ידך אלינו לבדיקה ולהשוואת מחירים לעומת מחירון נציבות המים - איננו סלא וחסרים בו שני נושאים עיקריים:

א. כתב סמויות מפורט עם מחירו וחידה לכל סעיף.

ב. מיפרט הנדסי ו/או העתק חזיה במידה ויש בחזיה תנאים השונים מהמקובל במחירון שלנו וולפי המכתב הלוטיה למכתב ישנו כנראה שלנו.

אבקשר במידה ויש ביכולתך לסבל את החומר הדרוש מהמזמין או מרמבצע - אנא ששל ביאת ועם קבלת החומר אנו נוכל להגיש לך התוויחסות מפורשת ומיידית לכל מה שנדרש במכתב שצורף למכתבך.

ב ב ר כ ה

מ. דויטן

מנהל פיקוח עליון

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
לשכת נציב המים

כ"ח באדר ב' תשמ"ט  
4 באפריל 1989  
208/89-101

לכבוד  
מ. רייטן  
פיקוח עליון

א.נ.י.

הנדון: מכרז לביצוע קדוחים למפעלי ים המלח ע"י מקורות

אבקש לבדוק את הפניה הנ"ל.  
פרטים אוכל למסור בעל-פה.

ב ב ר כ ה .  
אלי סודאי  
עוזר נציב המים

לכבוד  
נציב הכיס  
מר זכא ישי  
פל - אביב

א.נ.י.

הנדון - מכרז לביצוע קדוחים  
למעלי ים הכלה.

לאחר שיחה שהתקיימה ביני לבין מר אלי סודאי, הוברר לי כי  
המידע שנמסר על ידי אליך בנושא הנדון מהבסס על שמועות ואינו  
אמין. לאור האסור לעיל ועל סנה לא ליצור מצב של חוסר אמינות  
בינינו הנני להגיש לך ניתוח מחירים של החוזה שנחתם בין חברת  
"מקורות" למפעלי ים הכלה.

סך החוזה ביניהם הוא 1041944,53 ש"ח.  
במכתב שהוגש לך על ידי מטלא מקום <sup>מכ"ל</sup> מקורות מצויין כי מחיר  
זה גבוה ממחיר מחירון הקדוחים בכ-15% כמוצע.  
המחיר הנ"ל כפי שמופיע בחוזה כולל בפיגוד לכחירון; חסרים,  
צנורות, מלש, חצץ, שאיבות נסיון, שכירות, הספק מים וסכיני קדוח.

על פי הפירוט הרשום מטה:

261379.12	(1) צנורות - דף מס. 8 בנספח ב" כמויות ע"ס הנני לציין כי בסעיף זה המחירים הם בחודש ספטמבר 88 = לנקובים בשקלים לכן הפיחות של ינואר 89 לא נלקח בחשבון. כמו כן העלויות של הספק הצנורות במקרה הזה לא חושבו כראוי.
89805.45	(2) שאיבות נסיון הוכנסו לכתב כמויות בסכום הכולל בניגוד לכחירון. עמודים 1,2,3,4,5,6 מ"כ שאיבות נסיון
21987.20	(3) ניקוב חריצים בצנורות 10 $\frac{1}{2}$ " כתב כמויות עמוד 1,2 ע"ס הנם כפל ובושלו על ידי מברק ממפעלי ים הכלה, על כן יש להפחיתם.
11907. -	(4) הספק חצץ - כתב כמויות עמודים 3,4,5
13119.25	(5) הספק מלש - כתב כמויות עמודים 1,2,3,4,5,6
31258. -	(6) עבור ניכוי בכקוף לביטוחים של מפעלי ים הכלה (הנאי החוזה) 3% מסך 1041944
4800. -	(7) ביול - חיוב 4 פרומיל מסך החוזה כולל ב.ע.מ.
20000. -	בנוסף לאסור לעיל יש סעיפים בכחירון נציבות המים שאינם מופיעים בכתב הכמויות של המכרז שכל ההוצאות כלולות במחירי היחידה כנו: עלות שמירה בזמן ביצוע מוערך
5009. -	סכיני קדוח מוערך
5000. -	הספק מים מוערך
-	-
<u>464247. -</u>	סה"כ מחירי הקדיחה על פי החוזה
577697. -	סה"כ מחירי הקדיחה על פי החוזה

*Handwritten notes in Hebrew:*  
מכתב מר אלי סודאי  
הנדון - מכרז לביצוע קדוחים  
למעלי ים הכלה  
המחיר הנ"ל כפי שמופיע בחוזה כולל בפיגוד לכחירון; חסרים,  
צנורות, מלש, חצץ, שאיבות נסיון, שכירות, הספק מים וסכיני קדוח.

בנוסף לכך על פי תנאי החוזה של מפעלי ים המלח, מחירי החוזה אינם צמודים למשך והצמדתם החל דק החל מחודש סרץ 1989 (בניגוד למחירון) המוערכים על ידי בכ-10% מערך החוזה כ-100000 שקל נוספים. כן לא נלקח בחשבון המימון של הספקת צנורה כח"ל, מוערך על ידינו ב-10000 שקל נוספים.

לאור האכזר לעיל ובניגוד להחשיב שהוגש ע"י מ"מ בנכ"ל מקורות, יש להעמיד את הסכום שבופיע לעיל פחות הוצאות כיסון ו/או הצמדה למדד מול מחירון נציבות הניים.

על כן, ולאור העובדה שכבר זה יורחב לקדוחים נוספים המסקנה המתבקשת לדעתי היא לאסור על חברה מקורות כל התקשרויות עם גורמי חוץ, שהמיד מסומנה על ידי כספי הקציב הפיתוח, ובנוסף לכך גורמה להם רק הפסדים.



לשכת הנהלת  
000/2  
קידוחים

כ' באדר א' תשמ"ט  
7 בפברואר 1989

א. ס. פ. ז. / אגודה המלח - קולני  
א. ס. פ. ז. / אגודה המלח - קולני

לכבוד  
ה' צמח ישי  
נציב המים

אדון נכבד,

הנדרש: מחיר ביצוע קידוח ים המלח

בהמשך לשיחתנו הטלפונית לפני ימים מספר, רצ"ב ריכזו ההצעה במסגרת  
לביצוע עבודות קידוח במפעלי ים המלח, ממנה מוכן כי הצעתנו למפעלי ים  
המלח היתה גבוהה ב-15.1% כממוצע ממחירי משק המים.

אני מקווה כי מידע זה ישכנע אותך כי אין אנו מסבסדים את העבודות מוזן  
למשק המים מ"רווחים" במשק המים.

נכבד ד"ר,  
גדעון הכהן  
מ"מ מנהל - כללי

1.2.89

מספר	שם הקדוח	מחיר ביצוע קידוח לפי מחירון נציבות המים לקדיחה מדד סלילה ספטמבר 88	מחיר ביצוע קידוח לפי הסכם עם מפעלי ים המלח בע"מ ספטמבר 88	הפרש (בסקלים חדשים)	%
1	חימר 1	129,289	162,157	32,868	25.4%
2	חימר 2	206,070	232,115	26,045	12.6%
3	חימר 3	76,103	86,219	10,116	13.2%
4	חימר 4	70,590	83,572	12,982	18.3%
5	חימר 5	68,542	80,277	11,735	17.1%
6	זוהר 4	354,646	397,605	42,959	12.1%
<hr/>					
	סה"כ	905,240	1,041,945	136,705	15.1%
<hr/>					
מספר	שם הקידוח	שעת עבודה לפי מחירון נציבות המים לקדיחה מדד סלילה ספטמבר 88	שעת עבודה לפי הסכם עם מפעלי ים המלח בע"מ ספטמבר 88	הפרש (בסקלים חדשים)	%
1	חימר 5-4-3	132.40	147.17	14.77	11.1%
2	חימר 2-1 זוהר 4	289.60	321.42	31.82	10.9%

*היקף חלק ניכר  
הייתה מקורו  
אוסטר/אג'ר  
53% היע'י  
226*

*לפי  
1989  
510  
2  
153  
144*

*איור 3  
הקנייה מוליק  
מחירי מס' 19  
אנטיקה והוכחה מדונה חזקה  
אזכרה  
הר' הלא  
(קצת)  
60*

אל:

התאריך

חתימת מי

מאת:

הנדון:

29.5.79  
מחברת

א'י

י"ם האמת -

בשמך קראתי קראתי  
ביום האמת האמת  
האמת האמת האמת  
אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת

אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת

אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת  
אמת האמת האמת



# מדינת ישראל

משרד החקלאות - נציבות המים

35/מ

האגף לפיקוח עליון

תאריך: 15.5.89

סימול: 5/46/מ.ר.

לשכת נציב המים  
16-05-1989

לכבוד  
מר אלי סודאי ✓  
ע/נציב המים  
הקריה, ת"א

א.ג. \*

הנדון :- מיכרז לביצוע קידוחים במפעלי ים-המלח  
מכתב מס' 101-206/89-מ - 4/89

בהמשך לשיחתנו בנידון.

כפי שציינתי, החומר שנשלח על ידך אלינו לבדיקה ולהשוואת מחירים לעומת מחירון נציבות המים - איננו מלא וחסרים בו שני נושאים עיקריים:

א. כתב כמויות מפורט עם מחירי יחידה לכל סעיף.

ב. מיפרט הנדסי ו/או העתק חוזה, במידה ויש בחוזה תנאים השונים מהמקובל במחירון שלנו (ולפי המכתב הלוטה למכתבד ישנו כנראה שוני).

אבקשך במידה ויש ביכולתך לקבל את החומר הדרוש מהמזמין או מהמבצע - אנא טפל בזאת ועם קבלת החומר אנו נוכל להגיש לך התיוחסות מפורטת ומיידית לכל מה שנרשם במכתב שצורף למכתבד.

ב ב ר כ ה,

מ. ריוסן

מנהל פיקוח עליון

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

כ"ח באדר ב' תשמ"ט  
 4 באפריל 1989  
 208/89-101

לכבוד  
 מ.ר.יטן  
פיקוח עליון

א.נ.ג.

הנדון: מכרז לביצוע קדוחים למפעלי ים המלח ע"י מקורות

אבקשך לבדוק את הפניה הנ"ל.

פרטים אוכל למסור בעל-פה.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 עוזר נציב המים

החברה - מל"ג - מל"ג  
 מל"ג - מל"ג - מל"ג  
 מל"ג - מל"ג - מל"ג  
 מל"ג - מל"ג - מל"ג

לכבוד  
 נציג המים  
 מר צמח ישי  
 תל - אביב

א.נ.,

הנדון - מכרז לביצוע קדוחים למפעלי ים המלח.

לאחר שיחה שהתקיימה ביני לבין מר אלי סודאי, הוברר לי כי המידע שנמסר על ידי אליך בנושא הנדון מהבסס על שמועות ואינו אמין. לאור האמור לעיל ועל כנה לא ליצור מצב של חוסר אמינות בינינו הנני להגיש לך ניהוח מחירים של החוזה שנחתם בין חברת "מקורות" למפעלי ים המלח.

סך החוזה ביניהם הוא 1041944,53 ש"ח.  
 במכתב שהוגש לך על ידי ממלא מקום <sup>מנכ"ל</sup> מקורות מצויין כי מחיר זה גבוה ממחיר מחירון הקדוחים בכ-15% ממוצע.  
 המחיר הנ"ל כפי שמופיע בחוזה כולל בפיגוד למחירון: חמרים, צנורות, מלט, חצץ, שאיבות נסיון, שכירות, הספקת מים וסכיני קדוח.

על פי הפירוט הרשום מטה:

261379.12	(1) צנורות - דף מס. 8 בנספח ב" כמויות ע"ס הנני לציין כי בסעיף זה המחירים הם מחודש ספטמבר 88 - ונקובים בשקלים לכן הפיחות של ינואר 89 לא נלקח בחשבון. כמו כן העלויות של הספקת הצנורות במקרה הזה לא חושבו כראוי.
89805.45	(2) שאיבות נסיון הוכנסו לכתב כמויות במכום הכולל בניגוד למחירון. עמודים 1,2,3,4,5,6 מה"כ שאיבות נסיון
21987.20	(3) ניקוב חריצים בצנורות "10 <sup>3</sup> /4" כתב כמויות עמוד 1,2 ע"ס הנם כפל ובוטלו על ידי מברק ממפעלי ים המלח, על כן יש להפחיתם.
11907. -	(4) הספקת חצץ - כתב כמויות עמודים 3,4,5
15110.25	(5) הספקת מלט - כתב כמויות עמודים 1,2,3,4,5,6
31258. -	(6) עבור ניכוי במקום לביטוחים של מפעלי ים המלח (תנאי החוזה) 3% מסך 1041944
4800. -	(7) ביול - חיוב 4 פרומיל מסך החוזה כולל מ.ע.מ.
20000. -	בנוסף לאמור לעיל יש סעיפים במחירון נציבות המים שאינם מופיעים בכתב הכמויות של המכרז וכל ההוצאות כלולות במחירי היחידה כמו: עלות שמירה בזמן ביצוע מוערך
5000. -	סכיני קדוח מוערך
5000. -	הספקת מים מוערך
1041944. -	סה"כ מחיר החוזה
464247. -	פחות עלויות הסעיפים המפורטים לעיל
577697. -	סה"כ מחירי הקדיחה על פי החוזה



בנוסף לכך על פי תנאי החוזה של מפעלי ים המלח, מחירי החוזה אינם צמודים למדד והצמדתם תחיל רק החל מחודש מרץ 1989 (בניגוד למחירון) המוערכים על ידי בכ-10% מערך החוזה כ-100000 שקל נוספים. כן לא נלקח בחשבון המימון של הספקת צנורות מחו"ל, מוערך על ידינו ב-100000 שקל נוספים.

לאור האמור לעיל ובניגוד לתחשיב שהוגש ע"י מ"מ מנכ"ל מקורות, יש להעמיד את הסכום שמופיע לעיל פחות הוצאות מימון ו/או הצמדה למדד מול מחירון נציבות המים.

על כן, ולאור העובדה שמכרז זה פורחב לקדוחים נוספים המסקנה המתבקשת לדעתי היא לאסור על חברה מקורות כל התקשרויות עם גורמי חוץ, שתמיד ממומנת על ידי כספי תקציב הפיתוח, ובנוסף לכך גורמת להם רק הפסדים.

There are two copies of this report, one in the  
file of the case and one in the file of the  
subject. The report is dated 1-15-50 and  
is a copy of the report of the  
investigation of the case.

The report is a copy of the report of the  
investigation of the case and is dated  
1-15-50. It is a copy of the report of the  
investigation of the case.

It is a copy of the report of the  
investigation of the case and is dated  
1-15-50. It is a copy of the report of the  
investigation of the case.

# החברה המאוחדת לקידוח בע"מ

The Consolidated Drilling Company Limited

P.O.B. 28143 TEL-AVIV 61281

טלפון 372096 PHONE

ת.ד. 28143 תל-אביב 61281

תל-אביב, 16.7.89

במשבחה נא להזכיר  
In reply please quote:

*Handwritten notes:*  
גבתי הישגים  
מאמץ  
לפי  
החלטות  
המנהל  
אין  
הפסד  
קידוח פראן 121

לכבוד  
מר משה רייטן  
פקוח עליון ת.ה.ל.  
א.נ.

הנדון: - קידוח פראן 121

בסיור לקידוח פראן 121 שנערך בתאריך 28.6.89 בהשתתפותנו נאמר שהקידוח הוא מחקר הפקה.

מאחר ומיקומו באפיק נחל פראן הוצע על ידי המשתתפים לבצע דרך גישה זמנית בעלות מינימלית שתשמש את הקורחים במהלך ביצוע הקדיחה.  
לאור האמור לעיל הצעתנו לביצוע דרך גישה זמנית ומשטח למכונת הקידוח הנה בסכום כולל של 78000 ש"ח צמוד למדד סלילה מאי 1989.

מחיר זה כולל בתוכו: -

1. ביצוע דרך גישה בתוואי המתוכנן ע"י מר ז. מוסקוביץ המאפשרת עכירות לכל סוגי כלי רכב.
  2. משטח עבודה למכונת הקידוח.
  3. אחריות לשמירת שלמות הדרך עקב שטפונות במהלך ביצוע הקדיחה.
  4. אי חיוב בכטלות במהלך הקדיחה עקב שטפונות.
- עם קבלת תיק תכנון קידוח פראן 121 נגיש לכם הצעה לביצוע הקדיחה בנוסף להצעתנו זו. אבקשן לזמן אותנו בהקדם לסיכום מחירים.

בכבוד רב,

אבשלום סקבר

*Handwritten signature:* סקבר

- העתקים:
- צ. ישי - נציב המים
  - מ. נחמה - מנהל מרחב דרום
  - א. לוי - מקורות
  - א. דיטקובסקי - תהל פקוח עליון
  - ז. דיקמן - מקורות
  - ז. מוסקוביץ - מקורות
  - ה. נאור - תהל
  - י. דותן - תהל
  - י. בייטלר - מקורות אשקלון.

*Handwritten notes at the bottom:*  
האור המבוקש יתנו מקורות לפניהם...  
מאמץ  
לפי  
החלטות  
המנהל  
אין  
הפסד  
קידוח פראן 121

קובלים



לשכת הנהלה  
008/2  
קידוחים

ב' באדר א' תשמ"ט  
7 בפברואר 1989

האסיפה הכללית - קבלה  
האסיפה הכללית - קבלה

לשכת נציג מים  
14-02-1989  
נכנס

לכבוד  
ה' צמח ישי  
נציג המים

אדון נכבד,

הנדון: מחיר ביצוע קידוח ים המלח

בהמשך לשיחתנו הטלפונית לפני ימים מספר, רצ"כ ריכז ההצעה במכרז לביצוע עבודות קידוח במפעלי ים המלח, ממנה מובן כי הצעתנו למפעלי ים המלח היתה גבוהה ב-15.1% ממוצע ממחירי משק המים.

אני מקווה כי מידע זה ישכנע אותך כי אין אנו מסבסדים את העבודות מחוץ למשק המים מ"רווחים" במשק המים.

נכבוד רב,  
  
גדעון הכהן  
מ"מ מנהל - כללי

7



1.2.89

מספר	שם הקדוח	מחיר ביצוע קידוח לפי מחירון נציבות המים לקדיחה מדד סלילה ספטמבר 88	מחיר ביצוע קידוח לפי הסכם עם מפעלי ים המלח בע"מ ספטמבר 88	הפרש (בשקלים חדשים)	%
1	סיי 1 חימר	129,289	162,157	32,868	25.4%
2	סיי 2 חימר	206,070	232,115	26,045	12.6%
3	סיי 3 חימר	76,103	86,219	10,116	13.2%
4	סיי 4 חימר	70,590	83,572	12,982	18.3%
5	סיי 5 חימר	68,542	80,277	11,735	17.1%
6	סיי 6 חימר זוהר 4	354,646	397,605	42,959	12.1%
	סה"כ	905,240	1,041,945	136,705	15.1%
<hr/>					
מספר	שם הקידוח	שעת עבודה לפי מחירון נציבות המים לקדיחה מדד סלילה ספטמבר 88	שעת עבודה לפי הסכם עם מפעלי ים המלח בע"מ ספטמבר 88	הפרש (בשקלים חדשים)	%
1	חימר 5-4-3	132.40	147.17	14.77	11.1%
2	חימר 2-1 זוהר 4	289.60	321.42	31.82	10.9%

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

י' באלול תשמ"ט  
 10 בספטמבר 1989  
 522/89-101

לכבוד  
 ירון סולומון  
 האיחוד החקלאי

מ.א.

הנדון: קו לשמחי עין תמר

לאחר נסיונות רבים לתקצוב הקו הנדון באמצע שנת התקציב, קבלנו אישור תקציבי על סך 660,000 ש"ח עוד לשנת התקציב 1989.

מקורות קבלה אישור ליציאה מידית לביצוע.

מסתבר כי אנשי נאות הכיכר, שהקו חוצה את שטחיהם, אינם מאפשרים למתכנן של תה"ל לבצע מדידות בשטח ולסמן את תוואי הקו, ונראה לנו כי לא יאפשרו את ביצוע העבודה.

אנו רואים זאת בחומרה ומתריעים כי אם התנועה לא תצליח להסדיר את הנושא בין שני ישוביה, נאות הכיכר ועין תמר, אני נאלץ לבטל את התקציב ולהפנותו לצרכים דחופים אחרים הקיימים במשק המים.

ב ב ר כ ה ,

אלי סודאי  
 סגן נציב המים

הערות:

א. כץ עז - שר החקלאות  
 מ.קוסטרין נסקי - מנכ"ל המחלקה להתיישבות  
 א.גיסין - סוכנות, חבל הנגב  
 מ.שמיר - יו"ר המועצה האזורית תמר



לשכת שר החקלאות

המ"מ  
28-08-1989  
מנכ"ל ג'נסיס

כב' באב תשמ"ט  
23 באוג' 1989  
סימוכין: 2081

9

לכבוד  
מר יחיאל אדמוני  
מנכ"ל ג'נסיס

א.נ.

הנדון: מים למלונות ותיירים באזור ים המלח

רצ"ב עמדת נציבות המים באשר לאספקת מים למלונות באזור ים המלח.

כפי שנמסר לי על ידי הנציב ניתן באופן מידי לספק מים ל- 500 חדר נוספים בהתאם לתנאי נציבות המים, ובטווח של 5 שנים עד 2000 חדר נוספים.

עמדת נציבות המים בנושא זה מקובלת עלי.

בברכה  
א. כץ עוז  
שר החקלאות

העתקים:  
צמח ישי - נציב המים ✓  
שר האוצר - ו. שרים לנושא הנגב  
שר התיירות

לוטה: מסמך נציבות המים

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
לשכת נציב המים

כ"ב באב תשמ"ט  
21 באוגוסט 1989  
463/89-101

לכבוד  
מר יואל אדמוני

...3.4

הנדון: אספקת מים במלונות בים המלח

מן המפורסמות הוא, שאיכות המים באזור ים המלח הינה ירודה ועל מנת שניתן יהיה לספק את המים לשתיה, יש להתפילם קודם לכן.

לפני כשנתיים קיימנו דיונים עם נציגי בתי המלון באזור ים המלח, וסיכמנו כי נציבות המים תדאג להתקין מתפילי מים לבתי המלון, על מנת לספק מי שתיה באיכות מתאימה, ואמנם, מתפילי המים הוצבו והוכנה נשת הספקה של מים מותפלים עד לפתחי בתי המלון.

מאחר ועלות המים המותפלים גבוהה, הוסכם כי על המלונות שייבנו באזור, להתקין בתוך המלונות מערכת כפולה של צנרת, מערכת אחת למים מותפלים לשתיה ומערכת שניה לצרכים האחרים.

אם בתי המלון שייבנו בעתיד אכן יקוימו את התנאי של התקנת מערכת כפולה של צנרת, לא תהיה מניעה לספק להם כל כמות מים מותפלים לשתיה שתדרש, שכן התשתית מוכנה כבר כמפורט לעיל.

משום מה, מעדיפים בתי המלון, עד היום, שלא להשתמש במים המותפלים ובמקום זאת למכור מים מינרלים בבקבוקים, נטייה זו יהיה הכרח לשנות בעתיד.

למען הסר ספק, הנני מדגיש כי בתי המלון החדשים ישתמשו לצרכי גינון במי קולחין ממתקן מי הקולחין הקיים, כשם שעושים זאת בתי המלון הקיימים. לפי תכניתו הקיימת נהיה מסוגלים להעמיד לדשותם כל כמות מים שתדרש.

יואל אדמוני  
נציב המים

הנתקים:

שר החקלאות  
אריה שחר, מנכ"ל מפעלי ים המלח  
מופקה קוסטרינסקי, המחלקה להתיישבות  
זאב טמקין, מנהלת התיירות נגב  
משה שמיר, ראש המועצה האזורית תמר.



**GENESIS  
FOUNDATION**  
To Vitalize the Negev

לשבת נציב המים  
09-08-1989  
דואר נכנס

6 באוגוסט 1989

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים  
רח' קלמן 8  
תל אביב  
שלום רב,

Board Of Directors  
Dr. A. Ael-El  
Avraham Agmon  
Moshe Argov  
Dan Baily  
Michael Federman  
Amich Gafni  
Benno Gitter  
Dan Halperin  
Dr. Ada Kohlikoff  
Arie Shafer  
Managing Director  
Yehiel Admoni  
Special Consultant  
Henri J. Strage

מחנה  
אם נכאפה  
אמין או אהרן  
מכאפה  
אמין או אהרן  
אמין או אהרן

הנדון: צפון הערבה - דרום ים המלח

על פי תכניות ריאליות מאוד נראה כי במהלך 10 השנים הבאות יתווספו כ- 2500 חורי מלון ל- 1200 החורים הקיימים באיזור עין בוקק. אתר התיירות באיזור ים המלח יהיה דומה בגדלו לאילת דהיום. תוספת כה גדולה של חדרים תתבע ללא כל ספק הקצאת מים בכמויות משמעותיות.

כמו כן מתוכננים לאיזור מפעלי חיירות נוספים וגם התעשייה הכימית המתפתחת תתבע בודאי כמויות מים נוספות.

לאור ההתרחשות באילת, שם נגסה העיר במים המוקצבים לחקלאות, נראה לי שבמקרה דנן יש לחקדים תרופה למכה ולחכיך תכנית מפורטת לאספקת מים לתיירות ולתעשייה שתמנע פגיעה בישובים החקלאיים.

אם קיימת תכנית כזאת - מה טוב. אשמח לקבלה.

מכל מקום, אודה לך עבור מידע בנדון.

בברכה,  
יגאל אדמוני  
מנהל חקר

העתקים: שר החקלאות

אריה שחר, מנכ"ל מפעלי ים המלח  
מוטקה קוסטרינסקי, המח' לתיישבות  
זאב טמקין, מנהלת התיירות נגב  
אשה שלי, יגאל אדמוני - גמר.

"נאות הכיכר"

כמו שיתופי כהתישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 3,552091-057-950912

נציב המים  
08-08-1989  
דואר נכנס

3/8/89

51

א

לכבוד

משה שמיר

יו"ר המועצה האזורית

תמר

הנדון: מגדל מי השתיה.

א.נ.

לפני כשבועיים גילינו שהבטיס של מגדל מי השתיה נחלד וקרט. מיד הזמנו את מהנדס המועצה, אבי רותם, ואכן הוא הגיע וקבע כי יש סכנה מידית. לפי הוראתו רוקנו את מגדל המים וקראנו לצירניס מפעלי מתכת לתת תמיכה וחיזוק זמני.

להיום, המגדל עדיין ללא מים ויש סכנה בהפעלתו בגלל מצבו הנוכחי. נבקש לפעול בדחיפות לתקון המגדל, המהווה סכנה לציבור ומשמש למי שתיה לחברי המושב. מאחר ואנחנו נמצאים בעצומו של הקיץ בכיכר סדום, יש חשיבות לטפול מהיר.

בברכה

מזכיר נאות הכיכר

כצמון יהודה

*[Handwritten signature]*

העתקים: צמח ישי, נציב המים.

אכדד גיסין, סוכנות חבכ הנגב.

ירון סוכומון, האיחוד החקלאי.

אבי רותם, מהנדס המועצה.

מדינת ישראל  
משרד החקלאות  
נציבות המים  
הלשכה המשפטית

3

תאריך: 18.7.72

לכבוד

3 במח  
איתן זלמן  
מנהל

מ. בן אבנר  
18/7/72  
30905

הנדון: מכתב אל נציב המים מיום 18.7.72

3  
איתן זלמן

נציב המים נמצא בחו"ל.

עם שובו יספל בנושא המפורט במכתבך.

בברכה  
אורי פרוסט, עו"ד  
סגן היועץ המשפטי

איתן זלמן  
מנהל  
משרד החקלאות  
נציבות המים  
תל אביב

איתן זלמן  
↓

לשכת נציב המים  
משרד המים  
תל אביב

ע י ר ת מ ר

כפר שיתופי בע"מ  
מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד. נ. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 553316 - 057

תאריך : 17.7.89

לכבוד  
צמח ישי נציב המים

הנידון : קידוחי הנקז בנחל ערבה

זאת השנה השניה בה מבטחים לנו שקידוחי הנקז יהיו מוכנים לקראת העונה הקרובה. יש לנו הרשם שיש מספר גורמים במערכת אשר לא ששים לשתף פעולה ע"מ שתוכל לקיים את הבטחתן לנתישבים כאיש ציבור בישור שלי אין לי כל הסבר אחר לחברים למה קידוחים רדודים אלו ומעכבים כל כך הרבה זמן, כל כך הרבה דנו ודשו בתיכנון, תקופת השטפונות חלפה ולפנינו תקופה של 3 חודשי קיץ, זקורי החשנול והמים עוברים ממש בסמוך לקידוחים. ובמקביל במקומות אחרים מחבצעים קידוחים בקצב מהיר יותר - למה?  
אם הכוונה לנצל את פוטנציאל המים של הקידוחים עוד השנה היא באמת רצינית צריך היום לחבר מיידית את הקידוחים למערכת הצריכה. בקשתינו זאת מופנית אליך כקריאת הצלה מאחר ואנו הראשנים שנפגעים מחוסר מים מאחר ואנו מקבלים את שאריות המים של המערכת.

תודה

אבני בני  
מרכז משק  
עיר תמר

- |                   |                            |
|-------------------|----------------------------|
| העמקים : משה שמיד | - ראש המועצה               |
| נוטי דלג'ר        | - האיחוד החקלאי            |
| נוטי קונסטנטינו   | - מחלקה להתיישבות - סניפים |
| אלדד גיטין        | - חבל הנגב סוכנות          |
| אורי כהן          | - מהנדס ראשי מקורות ת"א    |
| אלי כחמה          | - מקורות אשקלוד            |
| הגלית נאור הכיכר  |                            |



מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

ב' בחמוז תשמ"ט  
 5 ביולי 1989  
 387-89/101

לכבוד  
 מר איתן כבל  
 יועץ ועוזר בכיר לשר  
 משרד החקלאות

א.נ.י.

הנדון: הפרדת מערכת אספקת המי בישובי כיכר סדום  
 סי'מוכ'ן: מכתב מיום 4.6.89 כא/1257

הנני מאשר קבלת מכתבך שבנדון.

נציבות המים החליטה לתקצב את הנושא המפורט במכתבך שבסי'מוכ'ן מעודפי התמיכות של שנת 1988, כאשר הביצוע יהיה בשנת 1989.

תה"ל החלה בתכנון הפרויקט אך ישוב נאות הכיכר אינו מאפשר לתה"ל למדוד בשטח וזו הסיבה לעיכוב התכנון והעבודה כולה.

ב ב ר כ ה ,

צמח ישי  
 נציב המים





# "נאות הכוכר"

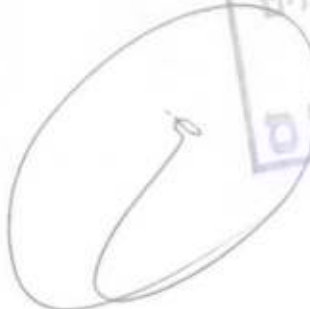
כפר שיתופי להתישבות חקלאית בע"מ  
ד.נ. ים המלח טלפון 13-057-950911

27.6.89

תאריך



לכבוד  
מר נחום אדמוני  
מנכ"ל מקורות.



, א.נ.

הנדון: קידוחי נקז נאות הכוכר.

בעקבות פגישות שנערכו לאחרונה ולאחר בדיקה עם מר מנחם נחמה מנהל המרחב, קיימת אי ודאות לגבי חיבור הנקזים ותחילת עבודתם וזה למרות שיש הבטחה גם מצד נציבות המים וגם מצד אנשי מקורות להפעלת הנקזים בקיץ 1989.

להיום יש דרישות תיכנון חדשות המקשות על לוח הזמנים להפעלת הנקזים.

נבקש לקיים דיון לזמן את הגורמים הקשורים לכיצוע הפרוייקט כשמטרתו עמידה בלוח הזמנים שהובטח.

ב ב ר כ ה ,

כצמן יהודה  
מזכיר - נאות הכוכר

העתק: נציב המים מר צמח ישי  
מר מנחם נחמה - מנהל מרחב הדרום  
מר ירון סולומון - האיחוד החקלאי.

הסוכנות היהודית לא"י  
המחלקה להתיישבות

י"ח בסיון תשמ"ט  
21 ביוני 1989

101  
1

לשם... נציב המים  
26-06-1989  
דו"ר נכנס

55

לכבוד  
מר צמח יש"ר  
נציב המים  
משרד החקלאות  
הקריה  
תל - אביב

א.נ.א.

הנדון: קו ע"ו תמר - הפרדה.

מאשר בתודה קבלת מכתבר מיום 30.5.89.

אני מקוה שועדת הכספים תאשר בהקדם את העברת הכספים והנושא יועבר לבצוע מיידי.

בברכה,

מ. קוסטרנסקי  
מנכ"ל

העתק: אורי כהן, סמנכ"ל להנדסה במקורות  
רון סלומון, האיחוד החקלאי  
מקורות, מרחב הנגב  
סוכנות, מרחב הנגב  
אגף המים, סוכנות ת"א  
מר הוכמו, סוכנות ת"א.

מדינת ישראל  
 משרד החקלאות  
 לשכת נציב המים

נ"ה באייר תשמ"ט  
 30 במאי 1989  
 305/89-101

לכבוד  
 מר מ. קוסטרינסקי  
 מנכ"ל המחלקה להתישבות  
 הסוכנות היהודית

מ.נ.א.

הנדון: קו עין תמר - הפרדה  
 סימוכין: מכתב מיום 15.5.89

הוריתי לתקצב את הקו הנ"ל מתקציב עודפים תמיכות 1988.  
 אנו זקוקים לאישור ועדת הכספים להעברת הכספים מסעיף תמיכות לסעיף  
 הפיתוח.  
 עם קבלת אישור ועדת הכספים, אבקש ממקורות לצאת לביצוע.

בברכה,

צמח ישי  
 נציב המים

הערות

אורי כהן - סמנכ"ל להנדסה במקורות  
 ירון סולומון - האיחוד החקלאי  
 מקורות מרחב הנגב  
 סוכנות מרחב הנגב  
 אגף המים בסוכנות ת"א  
 מר הוכמן - סוכנות ת"א

# הסוכנות היהודית לא"י המחלקה להתיישבות

י"א אייר תשמ"ט  
15 במאי 1989



לכבוד  
נציב המים  
מר צמח ישי  
משרד החקלאות  
הקריה  
תל-אביב

הנדון: קו עין תמר - הפרדה.

אודר באם תעדכנני באשר לכונ"ז לביצוע הנדון.  
חשוב ביותר לסיים הביצוע עוד לפני תום הקיץ כדי לאפשר כניסה לעונת  
הסתיו עם צנור נפרד לכל ישוב, כמובטח על ידך.

ב ב ר כ ה,

~~מ. קונסטרין סקי  
מנכ"ל המחלקה~~

העתק: ירון סלומון, האיחוד החקלאי  
מרחב הנגב  
אגף המים  
מר הוכמן.

25 תמי

מחלקת

(להתכתבות פנימית במשרדי הממשלה)

מזכר

התאריך	25/5/20	אל-	דני גרין - דין גרין
חיק מס'		מאת:	אלף סלבי
		הנדון:	

הגב לשימוש ביה

כפי שבוצע בהמשך באותו  
 החלק, בקשרי המה לנגן לא  
 הפעיל האליגא.  
 גרין - חיים הם לא אסף  
 ברטל המניין דבר שמה איתו קשר

אלף

# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד.ג. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 057-39100

24/8/89

לשכת נציג המימון  
תאריך  
1989-04-02  
דואר נכנס

לפניו של גבאי  
מאזכר ליום בא"מ

התקן: זה לטובת פניו המבט

כרטיז המבט לטובת פניו המבט  
התקן זה לטובת פניו המבט  
התקן זה לטובת פניו המבט  
התקן זה לטובת פניו המבט  
התקן זה לטובת פניו המבט

חובש המבט

התקן זה לטובת פניו המבט  
התקן זה לטובת פניו המבט

התקן זה לטובת פניו המבט



# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיטודו של האיחוד החקלאי

ד.נ. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 057-39166

תאריך 4.9.88  
43.88

לכבוד  
מר צמח ישי  
בציב המים.

א.נ.

הגדרון: איכות וכמות המים - טעמים ורייחוב - עין-תמר.

1. כידוע לכם אנו משתמשים במים מליחים לצורך גידולים חקלאיים ושימוש ביתי למעט מי-שתייה. כתוצאה מהשימוש במים אלו אנו מוגבלים במגוון גידולי הסדה ובאפשרויות היצוא (לדוגמא עגבניות חסמה ליצוא) ופוגעת במחזור הזרעים, דבר שמביא להתעצמות מחלות הקרקע, רצ"ב צילום המלצת הסדריך.

2. במקביל אותם מים משמשים אותנו להפעלת מכונות-כביסה, מדיחי-בגדים ומכונות לקירור הבתים. מזה כמה שנים שאנו לא זוכים לשרות החברות לתיקוני המכשירים, לחידוש האחריות והשרות בטענה שהנזק שנגרם מכונות הוא הרסני ומעל למשוער מכל מקום אחר.

אנו מבקשים שתעשה בדיקה מחודשת לגבי איכות המים בישוב (עליה רמת מליחות בקיד 8-4 במטר השנים) כולל סינון אנבים קטנות.

כמו-כן הפרדת מערכת המים לישוב מהמערכת הכללית עקב התקלות הרבות בקידוח מס' 8 הגורמות להפסקת מים בישוב לזמן רב.

בברכת שנה - טובה

אנני בני קאנין  
מרכז משק עין-תמר

העתק: דוד יוגב - תה"ל.  
מוסקו פנחס-סוכנות היהודית.  
ירון סולומון-איחוד חקלאי.

ע י ר ח מ ר

כפר שוחופי בע"מ  
מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד. נ. ים המלח, מיסוד 86905 טל. 057-52591  
057-53316

תאריך: 22.9.88

53.88

לכבוד

מר אלי סנדאי נ. נציבות המים

הנידון : מים לשימוש ביתי

1. בהמשך למכתבי הקודם רצ"ב פניית שני הישובים .

א. אנו שני ישובי כיכר סדום מקבלים מים לשימוש ביתי בריכוז גבוה של מלחים דבר שגורם לנו נזקים כבדים למכשירי החשמל השונים כגור מכונת כביסה דודי שמש וקולטים, מדיחי כלים, רמפני איר, איר אנו יכולים להמשיך להשתמש במים אילו שאיכותם יורדת מיום ליום .

ב. אנו מסוגלים להפריד את מערכת כניסת המים לבית ממערכת השקייית הגינות.  
דרישתנו היא חיבור מידי של מערכת המים המרחפלים לבתים ולא רק לצורכי שתיה.

נורבא יצחק  
יו"ר הנהלת עיר חמר

על החתום  
באשר שלמה  
יו"ר הנהלת נאות הכיכר

בברכת שנה טובה

אבני בני  
מ. משה עיר חמר

העתק: הנהלת נאות הכיכר  
מ. שמיר  
ירון סלומון

אנליזה כימית / כימיה  
 057-33842  
 תל אביב

ד"ר אורח  
 מיליטון הציבור  
 057-33842

מני קבלת דגימות: א'-ה' (8-11)

בדיקות קלים / ~~שטכנים~~

מקום הדגימה: א.א. תמר 2  
 מספר המעבדה: 6  
 תאריך קבלת המדגם: 2.89

מס. סדר	יח'	שם הבדיקה	ד	מספר המעבדה
		מוליכות		
1	NTU	עכירות		
2	Co-Pt	צבע		
3		הגבה (PH)	4.3	
4	ח"מ	מוצקים כללי	3898	רמה יבשה 1500 רמה מויק 500
5	ח"מ	מוצקים קבוע		
6	ח"מ	מוצקים נדיף		
7	ח"מ	מוצקים בתרחיף		
8	ח"מ	מוצקים קבוע		
9	ח"מ	מוצקים נדיף		
10	ח"מ	מוצקים מומסים		
11	ח"מ	מוצקים קבוע		
12	ח"מ	מוצקים נדיף		
13	מל/ל	מוצקים שוקעים 10'		
14	מל/ל	מוצקים שוקעים 30'		
15	מל/ל	מוצקים שוקעים 60'	1450	רמה יבשה 600 רמה מויק 250
16	ח"מ	כלורידים (כ-Cl)		
17	ח"מ	פלואורידים (כ-F)		
18	ח"מ	סולפטים (כ-SO4)		
19	ח"מ	ברומידים (כ-Br)		
20	ח"מ	פוספטים (כ-SO4)		
21	ח"מ	קשיות כללית (כ-CaCO3)	1328	רמה יבשה 200 רמה מויק 80
22	ח"מ	סידן (כ-Ca)	177	
23	ח"מ	מגנזיום (כ-Mg)	215	רמה יבשה 30-מ רמה מויק 10-מ
24	ח"מ	אלקליות (כ-CaCO3)		
25	ח"מ	(NH3) אמון (כ-NH3)		
26	ח"מ	(NO3) חנקות (כ-NO3)		
27	ח"מ	(NO2) חנקיות (כ-NO2)		
28	ח"מ	Kjeldahl (כ-N)		
29	ח"מ	B.O.D כללי		
30	ח"מ	B.O.D נמס		
31	ח"מ	C.O.D כללי		
32	ח"מ	שומנים		
33	ח"מ	פנולים (כפנול)		
34	ח"מ	דטרגנטים (כ-A.B.S)		
35				
36				
37	ח"מ	ברזל Fe	6.6	רמה יבשה 100 רמה מויק 0.1
38	ח"מ	נתרן Na		
39				
40				

חתימת הכימאי  
 מעבדה לבריאות הציבור  
 תל אביב  
 057-33842

הערות:



אגודת הנדסאי שיתופית מרכזית בע"מ  
תל-אביב 67138, דרך מתח תקוה 80 טל. 03-5620621

Handwritten number 2 in a circle.

לשכת נציב המים  
28-05-1989  
דואר נכנס

טל: 493-40-40  
1-40-40

סיכום פגישה עם נציב המים מר **צמח ישי** ואלו סודאי  
הישובים עין תמר ונאות הכיכר  
והתנועה מיום 17.5.89

Handwritten number 2 in a circle.

י"א המ"ח

1. יש להכין באופן מידי תוכנית צריכת מים של חקלאי כיכר סדום המשקפת את צריכת המים בתקופה של 7-8 חודשים עם הדגשה של חודשי השיא.
2. נציבות המים מכירה כרגע ב-36.000 קוב ליחידת משק בתוספת חריגה של עד 10%.
3. יש לבדוק מחדש את נושא החלפת מים עם מפעלי ים המלח.
4. הנציבות תדאג לבצע את קו הפרדה בין עין תמר ונאות הכיכר עוד השנה, עם ניסיון לסיים עד התחלת העונה החקלאית (1 בספטמבר).
5. על הישובים להגיש בקשה להכיר במי ההשקיה כמים מליחים.

רשם: ירון סולומון

Handwritten circled number: 21



Handwritten notes: 3135, and other illegible scribbles.

מס: 40-8-493-8  
1-40-8

Handwritten: 36000, and other illegible scribbles.

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ  
תל-אביב 67138, דרך מנחם תקוה 80 טל. 03-5620621

Handwritten circled number: 5

Handwritten: ית ה'תש"ט

סיכום פגישה עם נציב המים מר צמח ישי ומז"י סודאי  
הישובים עין תמר ונאות הכיכר  
והתנועה מיום 17.5.89

1. יש להכין באופן מידי תוכנית צריכת מים של חקלאי כיכר סדום המשקפת את צריכת המים בתקופה של 7-8 חודשים עם הדגשה של חודשי השיא.
2. נציבות המים מכירה כראע ב-36.000 קוב ליחידת משק בתוספת ~~הריב~~ של עד 10%. *זקני יסא*
3. יש לבדוק מחדש את נושא החלפת מים עם מפעלי ים המלח.
4. הנציבות תדאג לבצע את קו ההפרדה בין עין תמר ונאות הכיכר עוד השנה, עם ניסיון לסיים עד התחלת העונה החקלאית (1 בספטמבר).
5. על הישובים להגיש בקשה להכיר במי ההשקיה כמים מליחים.

רשם: ירון סולומון

*(Handwritten scribble)*

התאריך  
14/5/89  
תיק מס'

אל:  
אלרני כהן  
מאת:  
אלרני סולוב  
הנדון:

*(Handwritten: אלרני סולוב ים הגדה)*

*(Handwritten: הגנה המבולק היעד עם אלרני  
האם גורמים נפרדים)*

*(Handwritten signature/initials)*

*(Handwritten: מוקדשים מ"ק קלעו  
מקדשים)*

~~אלרני  
18/5/89  
(סולוב - אלרני סולוב)~~

מקורות חברת מים בע"מ  
סמנכ"ל להנדסה  
דואר נכנס  
18-05-1989  
מס' 1996

*(Handwritten: הגנה המבולק היעד עם אלרני  
ההיבולק אלרני סולוב  
14/5/89)*

אשתי רג  
אורי כהן  
*[Signature]*



8.2.89

*[Handwritten note in a circle: מלון סונסטת ים המלח]*

*[Handwritten initials]*

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המים  
רח' ארנייה 14  
הקרית תל-אביב

נכבדי.

הנדון: הספקת מים מוטפלים.

מלוננו 5 כוכבים ו-207 חדרים נפתח בשעה טובה.  
ידוע לנו שקיים קו מים מוטפלים אל המלון, אך הוא עדיין לא פעיל.  
אבקשך, אדוני מאד לעשות למעננו על מנת לזרז את הפעלת הקו להזרמת  
המים אל המלון.

*[Signature]*  
בכבוד רב  
ג'ורג' קורצקי  
מ נ כ " ?

*[Handwritten note: תישא אחריות  
למלון סונסטת ים המלח  
27/3/89]*

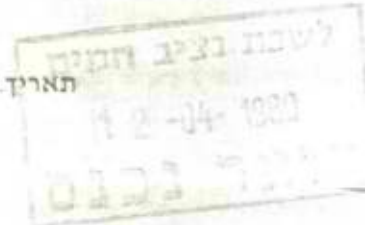
זכותך מוגנת על ידי חוק  
מקומות המגורים מוגנים  
לשירותי מים, מספקים אמינים

# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד.נ. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 057-34186

10/10/87



לכבוד מר. גבאי  
מזכיר (צ"ע) בא"מ

בן קמח: זה אמרתי בתי' ונאמר

כרצוני ונאמר לנציג חקיקה בא"מ  
אשר הוא למעשה בתי'

בא"מ כנ"ל בן קמח מוציא מניקח  
מן שדחה פניו ונאמר בפניו סוף  
הדבר מן הקן הניקח

הודיע נא

אשר נא  
לד"ר כ"ח



# עין תמר

כפר שיתופי בע"מ

מיטודו של האיחוד החקלאי

ד.ג. ים המלח, מיקוד 86905, טל. 057-39166

האי"ד 4.9.88  
43.88

כבוד  
ר' צמח יחי  
ניב המים.

הגדרון: איכות וכמות המים - טעמים וריי-נג - עין-תמר.

דוד לכם אנו משתמשים במים מליחים לזורך בידוליים הילאיים ושימוש ביהי  
עם מי-סחיה. כחונאה מהשימוש במים אלו אנו מוגבלים בטגורן גידולי הסדה  
אפטרוריה היצוא (לדוגמא עגבניות חסמה ליצוא) ופוגעת בטחזור הרעפים, דבר  
ביא להתצמחה מחלוח הקרקע, רצ"ב צילום המלצת הסדריך.

במקביל אולם מים משמשים אותנו להפעלת מכונות-כביסה, מדיחי-גלים למכונות  
ירור הבחים. מזה כמה שנים שאנו לא זוכים לשרות החברות לחיקוי המכשירים,  
ידום האחריות והשרות במענה שהוצק בגדם לכונות הוא הרסני ומעל למסור מכל  
ום אחר.  
ו סנקטים שתעשה בדיקה מחודשת לגבי איכות המים בישוב, עליה דעת מליחות בקיד  
4- במסך השנים) כולל סיבון אבנים קטנות.  
ד-כך הפרדת מערכת המים לישוב מהמערכת הכללית עקב התקלות הרבות בקידוח מס'  
הגורמות להפסקת מים בישוב לזמן רב.

בברכה טובה - טובה  
אבני בני קאני  
מרכז משק עין-תמר

תקן דוד יוגב - הה"ל.  
מוסקו פנחס-סוכנות היהודית.  
ירון סולומון-איחוד חקלאי.

ע י ר ח מ ר

כפר שיתופי בע"מ  
מיסודו של האיחוד החקלאי  
ד. נ. ים המלח, מיקוד 86905 טל. 057-52591  
057-53316

22.9.88 תאריך:

53.88

כבוד

ר אלי סודאי נ. נציבות המים

הנידון: מים לשימוש כות

1. בהמשך למכתבי הקודם רצ"ב פניית שני הישובים .

א. אנו שני יישובי כיכר סדרם ומבליים מים לשימוש ביתי בריכוז גבוה של מלחים דבר שגורם לנו נזקים כבדים למכשירי התשמל השונים כגון מכונת כביסה דודי שואש וקולטים, נדיהן בלים, המצנכי אור, איך אנו יכולים להמשיך להשתמש במים אילך שאיכותם יורדת מיום ליום .

ב. אנו מסוגלים להפריד את מערכת כניסת המים לבית מוערכת השקיית הצינור. דרישתנו היא חיבור מידוי של מערכת המים המוחפלים לבתים ולא רק לצנ"י שחיה.

ברבא יצחק  
יו"ר הנהלת עיר תמר

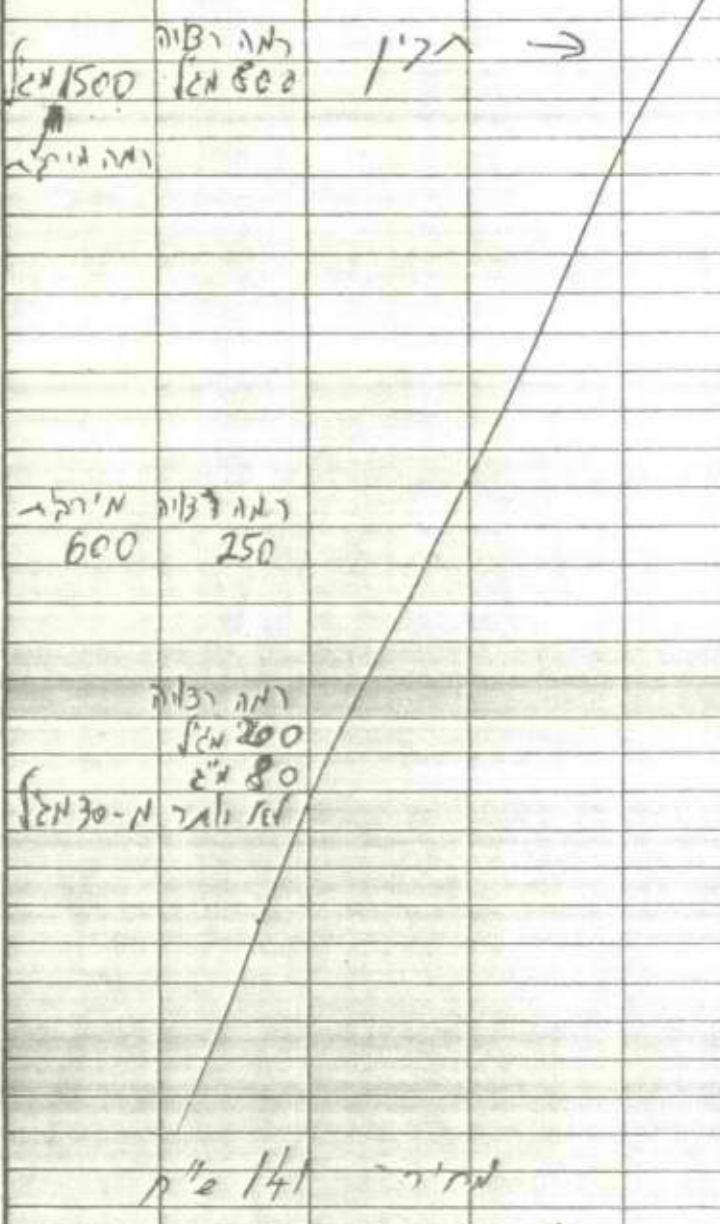
על החתום  
באשר שלמה  
יו"ר הנהלת נאות הכיכר

בברכה שנה טובה  
אבני בני  
מ. הנשק עיר תמר

העמק: הנהלת נאות הכיכר  
מ. שמיר  
ירון סלומון

תאריך קבלת המדגם 2.89

מס. סדר	יח'	שם הבדיקה	ד	מספר המעבדה	הערות
		מוליכות			
1	NTU	עכירות			
2	Co-Pt	צבע			
3		הגבה (PH)	4.3		
4	ח"מ	מוצקים כללי	3898		
5	ח"מ	מוצקים קבוע			
6	ח"מ	מוצקים נדיף			
7	ח"מ	מוצקים בתרחיף			
8	ח"מ	מוצקים קבוע			
9	ח"מ	מוצקים נדיף			
10	ח"מ	מוצקים מומסים			
11	ח"מ	מוצקים קבוע			
12	ח"מ	מוצקים נדיף			
13	מל/ל	מוצקים שוקעים 10'			
14	מל/ל	מוצקים שוקעים 30'			
15	מל/ל	מוצקים שוקעים 60'			
16	ח"מ	כלורידים (כ-Cl)	1450		
17	ח"מ	פלואורידים (כ-F)			
18	ח"מ	סולפטים (כ-SO4)			
19	ח"מ	ברומידים (כ-Br)			
20	ח"מ	פוספטים (כ-SO4)			
21	ח"מ	קשיות כללית (כ-CaCO3)	1322		
22	ח"מ	סידן (כ-Ca)	177		
23	ח"מ	מגנזיום (כ-Mg)	215		
24	ח"מ	אלקליות (כ-CaCO3)			
25	ח"מ	אמון (כ-NH3)			
26	ח"מ	חנקות (כ-NO3)			
27	ח"מ	חנקיות (כ-NO2)			
28	ח"מ	Kjeldahl (כ-N)			
29	ח"מ	B.O.D כללי			
30	ח"מ	B.O.D במס			
31	ח"מ	C.O.D כללי			
32	ח"מ	שומנים			
33	ח"מ	פנולים (כפנול)			
34	ח"מ	דטרגנטים (כ-A.B.S)			
35					
36					
37	ח"מ	ברזל Fe	6.6		
38	ח"מ	נתרן Na			
39					
40					



חתימת הכימאי ס. ג. פ.  
 מעבדה לבריאות העובר  
 תאריך מסירה לשם התבראות הודום 24  
 057-33822

הערות:



אל:	בולר מולד תשל	סימננו:
מאת:	ט. יונאי	תאריך:

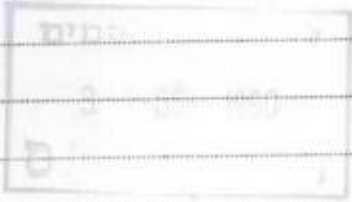
1/5

הנדון: מקבץ פתגמה אום קאנום יום הפתח

1. ב"ב תערי קצם א אלאויר במקרה

2. ב"ב אגיא מולו קבון קבול

3. נא המלכת



- 1. ב"ב
- 2. א. א. א. א. א.
- 3. ד. ד. ד. ד.
- 4. א. א. א. א.

לידה

1/5  
10



19 באפריל 1990  
ב"ד בניסן תש"ן

ש. קנטור	
23-04-1990	
6246	מסי
	תיק

אל,  
מר שמואל קנטור  
"סקורות"  
רח' לינקולן 9  
תל-אביב 67134

הנדון: הצעה ראשונית לבדיקת הכדאיות של סנהרה לתפיסת הזרימה ליס-המלח.

בהמשך לשיחתנו הטלפונית בנושא הנ"ל, אני מעביר אליך רעיונותי בכתב. הממצאים משני קידוחי יריחו האחרונים מראים באופן ברור שהזרימה של המים המתוקים ליס-המלח היא מעל פן ביני של מים מלוחים. בגלל האופי הטופוגרפי של המורדות המזרחיים של הרי יהודה, מוגבל מספרם של הקידוחים שבעזרתם ניתן יהיה לתפוס את המים המתוקים הזורמים ליס-המלח, ומאחר ויש צורך לרכז את הקידוחים בוואדיות, הרי הצפיפות שלהם תביא לעליית הפך הביני.

לעומת זאת, שאיבת המים באיזור ההר מוגבלת גם כן מאחר ועל מנת שהיא תשפיע בצורה אפקטיבית על הזרימה ליס-המלח, יש צורך להוריד את פני המים בצורה דרסטית, דבר שיביא לייבוש קידוחים רבים ברמת ההר על כל המשתמע מכך.

נראה לי, לכן, שכיום הפתרון ההנדסי הסביר ביותר הוא מנהרת נקז שתהיה ניצבת לכיוון הזרימה ותאפשר תפיסת עיקר הזרימה לכיוון הים. למרות שמבחינה הנדסית הרעיון הוא יחסית פשוט, הרי אין ספק שמבחינה מעשית וכלכלית הדבר דורש השקעה גדולה במחקר. אולם, לפני שניגשים למחקר כזה יש צורך בבדיקה טרוםית לראות אם מפעל כזה עובר את הסף של הכדאיות הכלכלית וכמו-כן, לבדוק בצורה ראשונית, האם התנאים הטופוגרפיים וההידרולוגיים של אקוויפר הגיר באיזור זה הינם מאפשרים ניצול יעיל של האקוויפר או שניתן לקבל את אותן תוצאות על-ידי קידוחים במרווחים מסוימים גם תוך צורך לשאיבה עמוקה מעל זו המקובלת היום.



לאור העובדה שמדובר כאן בפרויקט לא שגרתי שמצד אחד יצריך השקעה כספית גבוהה אבל מצד שני יכול לתרום תוספת משמעותית למאזן בסביבות סדר גודל של 30 מליון מטרים מעוקבים של מים טובים לשנה, הרי יש צורך להקים כאן צוות בין-מוסדי מטובי האנשים שמסוגלים לתרום בנושא זה.

לאחר התייעצות טלפונית עם פרופ' יעקב בר, הוא הציע שנקיים ראשית פגישה מכינה של אלו שעשויים לתרום לפרויקט זה. אני מציע, לכן, שתזמן אצלך פגישה, בה ישתתפו יצחק כפולר וזאב גולני מתה"ל, פרופ' יעקב בר מהטכניון ואנוכי וד"ר שאול שורק מהמכון לחקר המדבר.

אני מעריך שיש צורך בארבעה חודשי עבודה לאיש על סנת לבדוק את הבדיקה שצוינה לעיל. כלומר, בסך הכל 20 חודשי אדם. במידה והבדיקה הטרנס-יישומית אמנם תראה שחמפעל הזה הוא יישומי מבחינה הידרולוגית וככלכלית תוגש אזי הצעה לתכנון הפרויקט הגדול.

בכבוד רב,  
  
 פרופ' אריה איזר.



מ.ד. 101

לשכת ב.ה.מ.ס.  
11-04-1989  
ד.נ.ג.

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ  
תל אביב 67138, דרך פתח תקוה 80 טל. 5620621

מס: 355-ד-8  
תאריך: 4.4.89

9

לכבוד  
מר צמח ישי  
נציב המיס  
משרד החקלאות  
הפרייה, תל-אביב

..1.8

הנדון: בחינת שיפוט המשק בכיכר סדום

הנני מתכבד להעביר לך העתק הצעת הרשות לתיכנון לשינוי  
מיכסת המיס ליחידת משק בכיכר סדום.

שני תקווה כי ועדת ה-4 תתכנס בהקדם והחלטתכם תהיה  
חיובית.

בברכה  
ירון סולומון  
המחלקה להתיישבות

1

הערה:

ה"ה: אריה גצלר, יו"ר התנועה.  
מוטי דלג'ו, מזכ"ל התנועה.  
אלי סודאי, עוזר נציב המיס.

הרשות לתכנון ופיתוח החקלאות ההתיישבות והכפר  
האגף לתכנון מפורט

תאריך: 14.3.89

בחינת טיפוס המשק בכפר סדום

מבוא

.N

טיפוס המשק בכפר-סדום נבחן לאחרונה לפני כשלוש שנים (ראה מזכרנו מיום י"ח בכסלו תשמ"ו 1.12.85). הבחינה הראתה שבלקחנו בחשבון שמטע התמרים איננו כלול במתכונת גורמי הייצור הבסיסיים (נע"פ האפשרות "הגבוהה" יותר הגלומה ב"תכנית - פן" - ראה החלטת "ועדת השלושה" מיום 2.7.81); כמויות המים והקרקע של 20 ד' ו-20 אלף מ'ק מים (בנאות הכפר 23 ד', שהם 26 ד' פחות 3 ד' מטע תמר) מאפשרות קיום ע"פ מטרת ההכנסה של המתיישבים. גדולי הירקות המקובלים הותירו נורמטיבית, בהיקפי גורמי הייצור המתוכננים, עודפי ברוטו בסך 40-45 אלף דולר לפני הכללת תרומת המטע.

בשנים האחרונות חלו מספר תמורות, שהביאונו לבחינה מחדש:

(1) נוהגי ההשקיה המקובלים בקרב מתישבי הכפר היו תמיד מעבר למכסות המים המוקצבות ומעבר לנורמות ההשקיה המומלצות ע"י מדריכי שרות-השדה. הכמויות שהפיקו המקורות - איפשרו את קיום הנהגים האלה עד לעת האחרונה, תוך ויכוחים עם המדריכים והשלמה עם חריגות וקנסות. לאור נסויי שדה שנערכו לאחרונה הוכח שגידולי הירקות השונים הגיבו ביבולם על תוספות מים ותוקנו נורמות ההשקיה. מאידך - עקב נפילת מספר קידוחים קיימת בעיה של מחסור במים כאשר החקלאים באים ליישם בפועל את הנורמות המתוקנות.

(2) בשנתיים האחרונות חלה תנופה רבה בפיתוח גידול העגבניות בבתי צמיחה בכל אזורי הארץ, הגם שפיתוח הענף יועד ליצוא, הרי שחלק היבול שאיננו ראוי ליצוא מופנה לשוק המקומי. עגבניות אלה מופיעות בשוק בעונה בה היתה בלעדיות, או דומיננטיות יחסית, לעגבניות כפר-סדום. בשווקים יש אבחנת מוצרים ברורה לעגבניות החממה והן מקבלות מחירים עדיפים על עגבניות השטח הפתוח (תוספת של כ- 50% במחיר הסיטוני). עומדת איפוא השאלה - האם לא הורעו תנאי הסחר שהונחו בבסיס קביעת היקפי גורמי- הייצור?



ב. תאור המצב הקיים  
 הרכב הגידולים הנהוג כיום הוא כדלקמן:

<u>בעין תמר ל- 21 יחידות משק</u>		<u>בנאות הכר- ל 46 יחידות משק</u>		<u>הגידול</u>
<u>בממוצע ליח'</u>	<u>סה'כ - ד'</u>	<u>בממוצע ליח'</u>	<u>סה'כ ד'</u>	
7.1	150	12.5	575	עגבניות חורף
-	-	.4	20	פלפל חורף
-	-	.5	25	חצילים חורף
15.1	316	10.9	500	מלון סתיו
1.0	21	.5	22	שונות
-----	-----	-----	-----	
23.2	487	24.8	1142	ס.ביניים-ג.חורף
11.9	250	15.2	700	מלון אביב
2.4	50	6.5	300	אבטיח
-----	-----	-----	-----	
16.7	350	21.7	1000	עגבניות
-----	-----	-----	-----	
39.9	837	46.5	2142	סה'כ

ההרכב המוצג כאן מבטא בממוצע נצול כפול במשך השנה של יחידת הקרקע המתוכננת. למעשה, בידי המתישבים יחידות קרקע גדולות יותר ולא כל גידולי האביב הינם בדו- גידול ע'ג גדולי הסתיו

עפ"י נורמות ההשקיה החדשות נדרשות גם כמויות מים גדולות מאד המגיעות לכ- 40 אלף מ'ק בנאות הכר-זכ-30 אלף מ'ק בעין תמר.

ג. דיון ומסקנות

אם נתיחס להרכב גידולים יותר רציונלי מבחינת צריכת המים ותכנון יחידת הקרקע, העומד אף בדרישות משרת ההכנסה נקבל את התוצאה הבאה:

<u>ברוטו-אלפי ש'ח</u>	<u>עודף</u>	<u>י'ע</u>	<u>מים מ'ק</u>	<u>קרקע-ד'</u>	<u>ה ג י ד ל</u>
27.5		330	10010	11	עגבניות סתיו- חורף.
18.0		100	5670	9	מלוני סתיו
12.0		84	5220	6	מלוני אביב
5.5		26	2400	3	אבטיח אביב
40=63.0 * \$		540	23300	29	בית וחצר
			1600		
			24900		

\* הכל במחירי יוני 1988.

על-מנת להגיע למטרת הכנסה של כ- 40 אלף \$ (נעודף ברוטו  
בנכוי ערך העבודה העצמית) מיחידת הקרקע המתוכננת, יש  
להגדיל את מכסת המים ב-5 אלפים מ'ק לירקות.

ד. סיכום

ההזדקקות הנוכחית למים היא כדלקמן:

$$\begin{array}{l} \text{בנאות הככר } 46 \text{ יח' } \times 25 \text{ אלף מ'ק} = 1150 \text{ אלף מ'ק} \\ + \text{ מטע קים } 250 \text{ ד' תמר} = 583 \text{ אלף מ'ק} \end{array}$$

1733 אלף מ'ק

ולטווח ארוך- בעבור מלוא 83 יחידות :  
83 יח'  $\times$  32 אלף מ'ק = 2656 אלף מ'ק.

$$\begin{array}{l} \text{בע'ו תמר } 21 \text{ יח' } \times 25 \text{ אלף מ'ק} = 525 \text{ אלף מ'ק} \\ + 100 \text{ ד' תמר} = 233 \end{array}$$

-----  
758 אלף מ'ק

ולטווח ארוך - בעבור מלוא 33 יחידות, שעבורן נטעו התמרים :  
33 יח'  $\times$  32 אלף מ'ק = 1056 אלף מ'ק.

ה. לאור הנאמר לעיל אנו מציעים להגדיל את מכסת המים המתוכננת  
ליחידת - משק, ולהעמידה על 36 אלף מ'ק כמו בכל ישובי  
הערבה, וזאת לכל המטרות דהיינו : ירקות, מטעים וצרכי בית.

י. גולדין  
ז/פוי  
מנהל האגף.



לשבת נציב המים  
10:00-11:00  
דואר נכנס

אגודת חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ  
תל אביב 67138, דרך פתח תקוה 80 טל. 5620621

מס: 355-ד-8  
תאריך: 4.4.89

3

לכבוד  
מר צמח יש  
נציב המים  
משרד החקלאות  
הקריה, תל-אביב

ס.נ.א

הנדון: בחינת שיפוט המשק בכיכר סדום

הנני מתכבד להעביר לך העתק הצעת הרשות לתיכנון לשינוי מיכסת המים ליחידת משק בכיכר סדום.

אני מקווה כי ועדת ה-4 תתכנס בהקדם והחלטתכם תהיה חיובית.

בברכה,  
  
ירון סולומון  
המחלקה להתישבות

העתק:  
ה"ה: אריה גצלר, יו"ר התנועה.  
מוטי דלג'ו, מזכ"ל התנועה.  
אלי סודאי, עוזר נציב המים.



*[Handwritten signature]*

מס: 40-א-358  
תאריך: 2.4.89

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ  
תל אביב 67138, דרך פתח תקוה 80 טל. 620621

לכבוד  
הנהלת נאות הכיכר  
ד.נ. ים-המלח

*[Handwritten circle containing '100']*

חברים יקרים!

הנדון: מכתבכם לשר החקלאות מתאריך 25.3.89

קראתי בצער את מכתבכם לשר החקלאות. אנו רואים את הישובים נאות הכיכר ועין תמר כמשפחה אחת. מקומם של הישובים ותנאי האזור מחייבים שיתוף פעולה בין שני הישובים לרווחת חבריהם. איני חושב לנכון הפניית אכזבות או תיסכולים ממערכות חיצוניות לשכנים והם אליכם כפתרון ודרך לפתרון הבעיות.

לחלק מהבעיות כמו תקן הישוב ומיכסת המים עומד להמצא פתרון. היום יעביר מר גולדין למנהל הרשות מר פוהוריליס ולמנכ"ל משרד החקלאות מר יחזקאל זכאי את המלצתו להגדלת מכסתכם ל-36,000 קו"ב למשק.

אנו תקווה שועדת הארבעה בראשות מנכ"ל משרד החקלאות תקבל ההמלצה ושלשאר הבעיות הקשורות בעיקר עם המועצה האזורית ימצא להן פתרון.

אתם נדרשים לסבלנות וסובלנות ביחסכם עם עין תמר וגם עם המועצה האזורית וכמובן הדדיות מצידה של עין תמר הצעירה והמועצה האזורית.

הווי ידוע לכם שחברי עין תמר, הסוכנות והתנועה פועלים ליישום ההחלטה לישוב קבע לעין תמר. לרגע זה המחסום העיקרי נמצא במשרד השיכון, אנו כמובן ניידע את שר החקלאות ונבקשו לפעול בנדון.

*[Handwritten signature]*  
בכבוד רב,  
מוטי דלג'ו  
מזכיר כללי

הערה:

- מר נסים זילי, ראש המחלקה להתישבות.
- מר יחזקאל זכאי, מנכ"ל משרד החקלאות.
- מר צמח ישי, נציב המים.
- פרופ' שמואל פוהוריליס, מנהל הרשות לתכנון.
- מר משה שמיר, יו"ר מועצה אזורית תמר.
- מר מנחם קפלן, משרד החינוך באר שבע.
- הנהלת עין תמר.
- הח' ירון סולומון, המחלקה להתישבות כאן.

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 057-950912-3,52091



24.3.89

55c

לכבוד

מנהל מקורות

חבל הנגב.

א.נ.

בתאריך 22.3.89 פרצו אנשי עין תמר לגדרת מקורות בנאות הכיכר וסגרו את ברזי המים הראשיים ככל כיכר סדום. אנשי מקורות שהיו במקום לא נקטו עמדה ולא דאגו להוציא את אנשי מושב עין תמר ולחדש את הספקת המים לכיכר סדום. אנו מבקשים הסבר לענין זה ומבקשים כי דברים כאלה לא ישנו ויטופלו על ידכם בחומרה הדרושה. מצורפת תמונה המראה את אנשי עין תמר בגדרת מקורות מגינים על ברזים סגורים.

בברכה

הנהלת נאות הכיכר

העתקים נציב המים

מנכל משרד החקלאות.

תאריך: 30-03-1989  
77 נכנס

"נאות הכיכר"

כפר שיתופי להתיישבות חקלאית בע"מ

ד.נ. ים המלח 86905 טלפון 057-950912-3,52091

25.3.89

לכבוד  
שר החקלאות  
ירושלים.

ד.נ.א.

לאחר שנים רבות בהן אנו תושבי נאות הכיכר מתריעים כנגד חוסר טיפול

בבעיות ההתיישבות בככר סדום ובישובים נאות הכיכר ועין תמר הגיעו מים עד  
נפש. בעיות יום יומיות בנושאי חקלאות, אמצעי יצור, מים ובעיות מונציפאליות  
כולל בעיות חינוך אינן מקבלות טיפול מתאים במשך שנים. דבר זה גרר בעקבותיו  
בעיות חריפות בין שני הישובים, אשר לצערנו כמעט והביאו לשפיכת דמים וגרמו  
לניתוק מוחלט של כל הקשרים בין שני הישובים. מושב עין תמר עלה לקרקע  
בצורה שלומיאלית וחסרת אחריות, השדות ממוקשים, מבני מגורים ראויים אין,  
מים אין, מכסות קרקע לא הגיוניות, שרותים מונציפאליים כמעט ואין, מכולת  
מרמאה ומערכת חינוך אין. כל הנטל הזה נפל על כתפי הישוב הותיק נאות-הככר,  
אשר ברצון אימץ את הישוב הצעיר ודאג לכל מחסורו עד שימצא פתרון מתאים.  
הפתרון לא נמצא עד היום.

אנשי עין תמר במקום להפנות את זעמם ודרישותיהם למוסדות המטפלים  
טיפחו רגש עוינות קנאה ושנאה לישוב נאות הכיכר אשר שימש כהורים מאמצים  
לעין תמר. כל רגשי התיסכול שלהם תורגמו למעשי בריונות אלימים וחסרי  
אחריות כגון שבירת מנעולים ופריצה לגדרת מקורות וסגירת מים לכל ככר סדום.  
במעשה זה ניסו אנשי עין-תמר לגרור אותנו למעשי אלימות אך אנו לא נשתף  
פעולה. אנו נאלצנו לסגור את נאות הכיכר בפני האלימות. אנו לא ניתן כי  
אלימות מכל סוג שהיא תגיע לישוב ובפרט לא לחצר בית הספר אשר לצערנו עד  
היום משמשת כמרכז אזורי לאנשי עין תמר. את המלחמה שניכפתה עלינו נשאר  
בשדות. ילדינו וילדי עין תמר יהיו מוגנים בפני מעשי בריונות.

אנו ממשיכים לקיים את הלימודים כסדרם ומבקשים את הורי הילדים בעין-תמר

לא לנצל את ילדיהם ומוריהם בכדי להכפיש את שם נאות הככר. ילדיהם ברוכים  
בבית הספר ובגני הילדים ואנו נעשה כמיטב יכולתנו לקיים מערכת חינוך סדירה  
באיזור. השבתת ילדיהם מלימודים גורמת להם נזק מיותר.

כל עוד לא ימצא פתרון לכל בעיות ככר סדום ימשיך המצב להיות כפי  
שהוא כיום - בלתי נסבל.

אנו קוראים לך כבוד השר לבוא ולתקן את המחדלים שנעשו בככר סדום  
ולאפשר לכולנו להמשיך ולנהל מערכת חיים תקינה על בסיס כלכלי וחברתי  
איתן.

בכבוד רב;

הנהלת מושב נאות-הככר.

ב/ק"מ

העתק: מר זוילי -הסוכנות היהודית  
מר צמח ישי - נציב המים  
מר משה שמיר - יו"ר מ.א. תמר  
מר מוטי דלג'יו - האיחוד החקלאי  
מר מנחם קפלן - משרד החינוך ב"ש.



יום האחד

אגודה חקלאית שיתופית מרכזית בע"מ  
תל אביב 67138, דרך פתח תקוה 80 טל. 5620621

מס: 40-8-340  
תאריך: 30.3.89

לשם: \_\_\_\_\_  
המס': \_\_\_\_\_  
05-04-1989  
17

1811

17

לכבוד  
הנהלת נאות הכיכר  
ד.נ. ים המלח

ח.נ.פ.

הנדון: קרו מים לעטחים הצפוניים

בהמשך למכתבכם בנדון התקיימה ישיבה משותפת של כל הגורמים נציבות המים, הסוכנות, הישוב והתנועה, וניתנה הבטחה ע"י נציב המים מר צמח ישי, כי משק המים יתקצב את הפרדת הקוים והעבודה תחל בזמן הקרוב ע"מ לאפשר בעונה החקלאית הקרובה לעבוד בקוים נפרדים.

בברכה,

  
ירון שולמן  
המחלקה להתיישבות

הערה:

- מוטי דלג'ו, מזכ"ל התנועה.
- צמח ישי, נציב המים.
- אלדד גיסין, מנהל חבל הנגב.
- משה שמיר, יו"ר מועצה אזורית תמר.
- פנחס מוסקו, סגן מנהל חבל הנגב.
- עין תמר.